

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 120

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

59ο έτος
5 Απριλίου 2016

Περιεχόμενα

I Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Επιτροπή των Περιφερειών

116η σύνοδος ολομέλειας, 10—11 Φεβρουαρίου 2016

2016/C 120/01	Ψήφισμα με θέμα «Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2016»	1
2016/C 120/02	Ψήφισμα με θέμα «Απειλές στον χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα Σένγκεν της ΕΕ»	4

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Επιτροπή των Περιφερειών

116η σύνοδος ολομέλειας, 10—11 Φεβρουαρίου 2016

2016/C 120/03	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Τουρισμός προσαρμοσμένος στις ανάγκες των ηλικιωμένων»	6
2016/C 120/04	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Καινοτομία και εκσυγχρονισμός της αγροτικής οικονομίας»	10
2016/C 120/05	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το ΑΕγχΠ και άλλοι δείκτες τοπικής ανάπτυξης»	16
2016/C 120/06	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας (2010-2018)»	22

Προπαρασκευαστικές πράξεις

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

116η σύνοδος ολομέλειας, 10—11 Φεβρουαρίου 2016

2016/C 120/07	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας»	27
---------------	---	----

EL

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

116Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ, 10—11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2016

Ψήφισμα με θέμα «Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2016»

(2016/C 120/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα «Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το 2016» και την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2016 ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη το σχέδιο έκθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα «Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών: Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το 2015» [2015/2285(INI)],

Αναζωογόνηση των επενδύσεων

1. τονίζει ότι η ανάπτυξη και η απασχόληση στην ΕΕ έχουν αποδυναμωθεί λόγω του επενδυτικού χάσματος που προέκυψε ως επακόλουθο της κρίσης, το οποίο βλάπτει την ανταγωνιστικότητα και απειλεί την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή· εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι μια παρατεταμένη περίοδος χαμηλών επενδύσεων ανακόπτει τις μακροπρόθεσμες δυνατότητες απασχόλησης και υποβαθμίζει την ποιότητα αυτών των νέων θέσεων εργασίας·
2. διαπιστώνει ότι οι περικοπές του προϋπολογισμού έπληξαν τις δημόσιες επενδύσεις σε υποδομές, όπως επιβεβαιώνεται από την πρόσφατη κοινή έρευνα των ΕτΠ και ΟΟΣΑ ⁽²⁾, καθώς και στους τομείς της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής κατάρτισης, της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, των κοινωνικών υπηρεσιών, της παιδικής μέριμνας και της στέγασης, σε μια περίοδο κατά την οποία οι ιδιωτικές επενδύσεις έχουν αποθαρρυνθεί από τις χαμηλές προσδοκίες σχετικά με τον ρυθμό της οικονομικής δραστηριότητας·
3. υπογραμμίζει την ανάγκη να αρθούν τα εμπόδια που παρακωλύουν τις ιδιωτικές και τις δημόσιες επενδύσεις με την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς —ιδιαίτερα στον τομέα των υπηρεσιών—, την υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με στόχο τη δημιουργία ποιοτικής απασχόλησης και την καταπολέμηση των ανισοτήτων—, τη βελτίωση του κανονιστικού και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την καταπολέμηση της απάτης και της παραοικονομίας και την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας. Επισημαίνει σχετικά τη σημασία της αποτελεσματικής και αποδοτικής χρήσης των πόρων της ΕΕ σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, έτσι ώστε τα δημόσια και τα ιδιωτικά ταμεία να είναι σε θέση να παράσχουν από κοινού θετικό αποτέλεσμα στην πράξη. Δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει την πρόθεση να συμμετάσχει σε διάλογο με τα κράτη μέλη για τον προσδιορισμό των εμποδίων αυτών, τονίζει ότι είναι αναγκαίο αφενός μεν τα συγκεκριμένα εμπόδια να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής ανάλυσης σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, αφετέρου δε στην εν λόγω διαδικασία πρέπει να συμμετάσχει και η ΕτΠ·

⁽¹⁾ COM(2015) 700 final.

⁽²⁾ Διαβούλευση ΟΟΣΑ-ΕτΠ με το υποεθνικό επίπεδο διακυβέρνησης με θέμα «Σχεδιασμός και επενδύσεις σε υποδομές στα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης: τρέχουσες προκλήσεις και δυνατές λύσεις» (Νοέμβριος 2015).

4. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη της ΕΕ να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών τους στη βέλτιστη αξιοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων —τα οποία αντιπροσωπεύουν περίπου το 14 % των συνολικών δημόσιων επενδύσεων κατά μέσο όρο, αλλά με μερίδιο άνω του 50 % σε εννέα κράτη μέλη—, καθώς και του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη (Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων), το οποίο πρέπει να εφαρμοστεί με κριτήρια ευελιξίας και συμπληρωματικότητας με τα διαρθρωτικά ταμεία, έτσι ώστε να αξιοποιηθεί πλήρως η επενδυτική του ικανότητα, τόσο για τις ιδιωτικές όσο και για τις δημόσιες επενδύσεις·

5. υποστηρίζει μια διαδικασία ανοδικής οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης, υπογραμμίζει ωστόσο ότι οι κοινωνικές, οικονομικές και εδαφικές ανισότητες θα μπορέσουν να υπερκεραστούν μόνο με την υιοθέτηση μιας εδαφικής προοπτικής που θα μας επιτρέπει την υιοθέτηση πιο ανιούσας προσέγγισης και θα συνδυάζει μια τοποκεντρική προσέγγιση πολιτικής με την εδαφική διάσταση της αναθεωρημένης στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και μια πολιτική συνοχής σε επίπεδο ΕΕ προσανατολισμένη στα αποτελέσματα·

Συνέχιση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων

6. επισημαίνει ότι το προτεινόμενο πρόγραμμα στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων (ΠΣΔΜ) θα πρέπει, αφού αποτελέσει αντικείμενο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, να είναι διαθέσιμο στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, σύμφωνα με την τρέχουσα κατανομή των εξουσιών στα κράτη μέλη· τονίζει ότι η εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος δεν θα πρέπει να επιφέρει μείωση των χρηματοδοτικών κονδυλίων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ)·

7. τονίζει, επίσης, ότι η ανάπτυξη αποτελεσματικών διοικητικών ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένου αυτού των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, είναι πρωταρχικής σημασίας για την επανεκκίνηση των μακροπρόθεσμων επενδύσεων, την υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και την υπεύθυνη και αποτελεσματική διαχείριση των δαπανών·

Εφαρμογή υπεύθυνων δημοσιονομικών πολιτικών

8. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να έχει κάθε κράτος μέλος υγιείς οικονομικές πολιτικές και σταθερά δημόσια οικονομικά, ως προϋπόθεση για τις αναγκαίες βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες δημόσιες επενδύσεις·

9. φρονεί πως η ΕΕΑ 2016 παρέχει ισχυρά επιχειρήματα για την Επιτροπή ώστε να εξετάσει δημοσιονομικές αρμοδιότητες για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της με στόχο την εφαρμογή αντικυκλικών πολιτικών και την επιτάχυνση της ανάκαμψης. Αυτές οι δημοσιονομικές αρμοδιότητες θα πρέπει να είναι συμβατές με την αρχή της επικουρικότητας και να παρέχουν ικανή ευελιξία για την υλοποίηση πολιτικών που να ανταποκρίνονται στις τοπικές ανάγκες, μέσω της συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στον σχεδιασμό των πολιτικών·

10. επαναλαμβάνει το αίτημά της να θεσπιστεί ένας χρυσός κανόνας για τα δημόσια λογιστικά, έτσι ώστε να διαχωρίζονται οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις από τις τρέχουσες δαπάνες. Προς τούτο επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει μια λευκή βίβλο, που θα αναπτύσσει τις αρχές του ΟΟΣΑ για αποτελεσματικές δημόσιες επενδύσεις σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και θα θεσπίζει ενωσιακού επιπέδου ποιοτική τυπολογία των δημόσιων επενδύσεων ως προς τους λογαριασμούς των δημόσιων δαπανών και σύμφωνα με τις μακροπρόθεσμες επιδράσεις τους. Επίσης, τάσσεται υπέρ της μείωσης των τρεχουσών δαπανών με σκοπό την ελάττωση των φορολογικών επιβαρύνσεων και την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων·

11. επαναλαμβάνει την πρότασή της για την προσθήκη δείκτη που θα αφορά τον ρυθμό επενδύσεων στον πίνακα μακροοικονομικών ανισορροπιών·

12. τονίζει ότι πρέπει να είναι ελαστική η εφαρμογή του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης και της συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην οικονομική και νομισματική ένωση, έτσι ώστε να μην περιορίζονται, αλλά αντιθέτως να προάγονται, οι επενδυτικές δυνατότητες των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Σε συνέχεια της ανακοίνωσης του Ιανουαρίου του 2015, η ΕτΠ αναμένει από την Επιτροπή να υποβάλει πιο συγκεκριμένες προτάσεις, έτσι ώστε να συνεκτιμάται αυτή η παράμετρος κατά την εφαρμογή ή την ενδεχόμενη μεταρρύθμιση των εν λόγω συμφωνιών·

Αναθεώρηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και νέα προσέγγιση της βιώσιμης ανάπτυξης πέραν του 2020

13. χαιρετίζει την αναγνώριση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» ως μακροπρόθεσμου πολυεπίπεδου πολιτικού πλαισίου· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να δοθεί στη στρατηγική μια εδαφική διάσταση· ανακοινώνει ότι η ΕτΠ θα ζητήσει τη γνώμη των τοπικών και περιφερειακών αρχών επιδιώκοντας τη συμβολή τους τόσο στον προσδιορισμό των δεικτών και των στόχων της αναθεωρημένης στρατηγικής «Ευρώπη 2020» όσο και στη διαμόρφωση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής πέραν του 2020 που εξαγγέλθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το 2016. Προτείνεται δε να προστεθεί μια νέα εμβληματική πρωτοβουλία σχετικά με τις δημογραφικές προκλήσεις, ως οριζόντιος μηχανισμός που θα επιτρέπει όλες οι περιοχές που αντιμετωπίζουν διαφόρων ειδών δημογραφικές προκλήσεις να επιτύχουν μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη·

Ευρωπαϊκό Εξάμηνο

14. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις θα πρέπει να εμπερικλείουν μια εδαφική διάσταση, με μέλημα τη μεγιστοποίηση της ανάπτυξης και την άμβλυνση των εδαφικών ανισοτήτων·
15. υπενθυμίζει την έκκλησή της προς την Επιτροπή και το Κοινοβούλιο για την υιοθέτηση κώδικα δεοντολογίας με σκοπό να εξασφαλιστεί η διαρθρωμένη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο· επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της να υποβάλει συγκεκριμένη πρόταση επί του θέματος εντός του 2016· δεσμεύεται να συμμετάσχει σε τακτικό διάλογο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ιδίως όσον αφορά την ευρωπαϊκή συνιστώσα της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·
16. χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να επιδιώξει μεγαλύτερη ενοποίηση της διάστασης της ζώνης του ευρώ με τις εθνικές διαστάσεις της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, υποβάλλοντας την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το 2016 μαζί με συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ στην αρχή του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2016·
17. υποστηρίζει την έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη συμπερίληψη του πυλώνα της ενιαίας αγοράς στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, με σύστημα τακτικής παρακολούθησης και αξιολόγησης της ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς, που θα αποτελείται από σειρά ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών, συγκριτική αξιολόγηση, αξιολόγηση από ομοτίμους και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών·
18. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι η ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης της Επιτροπής προσθέτει τρεις κοινωνικούς δείκτες (δείκτης δραστηριότητας, ανεργία των νέων και μακροχρόνια ανεργία) στην έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης του 2016, ανακλώντας έτσι τους στόχους που τίθενται στο άρθρο 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
19. αναθέτει στον πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Βρυξέλλες, 10 Φεβρουαρίου 2016.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Markku MARKKULA

Ψήφισμα με θέμα «Απειλές στον χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα Σένγκεν της ΕΕ»

(2016/C 120/02)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

- έχοντας υπόψη την τρέχουσα έκτακτη κατάσταση που επικρατεί με τη μετανάστευση,
- έχοντας υπόψη τον στόχο που κατοχυρώνεται στα άρθρα 3 ΣΕΕ και 67 ΣΛΕΕ, να προσφερθεί στους πολίτες της ΕΕ ένας χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς εσωτερικά σύνορα,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 18 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, το οποίο εγγυάται το δικαίωμα ασύλου, καθώς και τις σχετικές εθνικές και διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών μελών της ΕΕ,

1. υπενθυμίζει ότι η συμφωνία του Σένγκεν για την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, η οποία περιλαμβάνει σήμερα 26 χώρες, εκ των οποίων οι 22 είναι κράτη μέλη της ΕΕ, αποτελεί έναν από τους πιο επιτυχημένους πυλώνες του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Η συμφωνία του Σένγκεν όπως έχει ενσωματωθεί στις Συνθήκες της ΕΕ είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ενιαία αγορά και αποτελεί ένα πολύ σημαντικό στοιχείο των τεσσάρων ελευθεριών κυκλοφορίας —αγαθών, υπηρεσιών, προσώπων και κεφαλαίων— εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

2. επισημαίνει ότι η ελεύθερη κυκλοφορία και η κατάργηση των εσωτερικών συνόρων συνιστούν θεμελιώδη επιτεύγματα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, τα οποία έχουν όχι μόνο σημαντικό οικονομικό, κοινωνικό και εδαφικό αντίκτυπο, αλλά και σημαντική συμβολική αξία για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους πολίτες της, καθότι συνδέονται άμεσα με το σχέδιο δημιουργίας μιας ολοένα και στενότερης ένωσης των λαών της Ευρώπης·

3. τονίζει ότι τα ανοικτά εσωτερικά σύνορα αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής οικονομίας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ ανέρχεται σε 2 800 δισεκατ. ευρώ, αφορά 1,7 εκατ. διασυνοριακούς εργαζομένους και 57 εκατ. διασυνοριακές οδικές μεταφορές ετησίως, η ΕΤΠ υπογραμμίζει ότι η αλλαγή των συνθηκών για την κινητικότητα και τις συναλλαγές εντός του χώρου Σένγκεν θα έχουν πολύ σημαντικές συνέπειες για την απασχόληση και τις επενδύσεις σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Υπογραμμίζει ότι η ύπαρξη ενός ευρωπαϊκού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς εσωτερικά σύνορα εξαρτάται από την κατάλληλη και από κοινού προστασία των εξωτερικών συνόρων του χώρου αυτού·

4. τονίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση επωφελούνται από την απουσία εσωτερικών συνόρων σε ό, τι αφορά την οικονομική ανάπτυξη, τις κοινωνικές και πολιτιστικές ανταλλαγές, τη διασυνοριακή συνεργασία και ιδίως την εφαρμογή των ευρωπαϊκών προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας και του Ευρωπαϊκού Ομίλου Εδαφικής Συνεργασίας·

5. υπογραμμίζει ότι η χρήση των περιοριστικών ρητρών της συμφωνίας του Σένγκεν και ο συνακόλουθος περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας μπορεί να έχουν ιδιαίτερα αρνητικές συνέπειες για τους βασικούς στόχους των έργων διασυνοριακής συνεργασίας·

6. αναγνωρίζει την τεράστια πρόκληση που αντιμετωπίζουν η ΕΕ και τα κράτη μέλη της, καθώς και οι περιφέρειες, οι δήμοι και οι κοινότητες αυτής, λόγω του μεγάλου αριθμού προσφύγων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, καθώς των οικονομικών μεταναστών που επιδιώκουν παράτυπη είσοδο στην ΕΕ· υπενθυμίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι η είσοδος στην ΕΕ γίνεται νόμιμα και καταγράφεται με αυστηρό, γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο που συνάδει με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τονίζει ότι θα πρέπει να διατεθούν περισσότεροι πόροι για την προστασία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ και να διασφαλιστεί η νόμιμα οργανωμένη είσοδος προσώπων στην ΕΕ· υπογραμμίζει, επίσης, την ανάγκη να καταβληθούν σημαντικές προσπάθειες και να εφαρμοστούν μεταρρυθμίσεις ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι μετανάστες που εισέρχονται στην Ευρώπη μπορούν να ξεκινήσουν να εργάζονται και να εντάσσονται· τονίζει ότι οι έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα του χώρου Σένγκεν θα πρέπει να διενεργούνται κατά τρόπο που να συνάδει με τις διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών μελών προς τους πρόσφυγες, καθώς και με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και με τα δικαιώματα της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και της μη εισαγωγής διακρίσεων·

7. επισημαίνει ότι τα σημερινά προβλήματα στο σύστημα Σένγκεν είναι εν μέρει αποτέλεσμα της έλλειψης συντονισμού και πόρων για τη διαχείριση του μεγάλου αριθμού προσφύγων και μεταναστών που εισέρχονται στην ΕΕ, όπως επίσης και της έλλειψης των ενδεδειγμένων πολιτικών μηνυμάτων σχετικά με την είσοδο στην ΕΕ διαμέσου των νόμιμων οδών με τη χρήση των συνοριακών σημείων διέλευσης, καθώς και της ανεπαρκούς συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

8. υπογραμμίζει με έμφαση ότι η προστασία των αξιών της συμφωνίας του Σένγκεν και η διαφύλαξη της σταθερότητας του χώρου Σένγκεν συνιστούν ύψιστες προτεραιότητες· εκτός αυτού, χρειάζονται η ανάκτηση του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ και η ενίσχυση των ικανοτήτων διαχείρισης των συνόρων· τονίζει ότι απαιτείται η λήψη άμεσων μέτρων προκειμένου να αναπτυχθεί ένα σύστημα με το οποίο θα παρακολουθείται η κυκλοφορία των παράτυπων μεταναστών στον χώρο Σένγκεν ούτως ώστε να αποτρέπεται η διαφυγή τους από τις αρχές· σημειώνει ότι θα πρέπει να επιταχυνθεί η επιστροφή και η επανεισοχή στις χώρες καταγωγής των αιτούντων άσυλο οι αιτήσεις των οποίων απορρίφθηκαν·
9. τονίζει ότι η πρόκληση αυτή απαιτεί κοινές λύσεις με βάση την αλληλέγγυα συνεργασία μεταξύ όλων των βαθμίδων διακυβέρνησης, επειδή οι ασυντόνιστες πολιτικές έχουν σοβαρές επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη και στις περιφέρειες και τις πόλεις τους, επιδεινώνοντας τα γενικότερα προβλήματα και υπονομεύοντας την ήδη υπό δοκιμασία εμπιστοσύνη των πολιτών· υπογραμμίζει σχετικά ότι το να κατηγορούνται μεμονωμένες χώρες ή οργανισμοί για την τρέχουσα κατάσταση και να απειλούνται μέλη του χώρου Σένγκεν με αποκλεισμό δεν θα συμβάλει στην εξεύρεση βιώσιμης λύσης, ενδεχομένως, δε, θα αποτελέσει επικίνδυνο προηγούμενο, με εξαιρετικά επίζημιες, μακροπρόθεσμα, συνέπειες για το ευρωπαϊκό σχέδιο· παρατηρεί, επίσης, ότι το ενδεχόμενο αποκλεισμού μέλους δεν προβλέπεται, επί του παρόντος, από τη συμφωνία Σένγκεν·
10. εκφράζει τη βαθιά της ανησυχία για τις συνεχιζόμενες δυσκολίες που παρατηρούνται κατά την εφαρμογή των από κοινού συμφωνηθέντων κανόνων στο πλαίσιο των Συνθηκών της ΕΕ όσον αφορά την προστασία των εξωτερικών συνόρων, τα ενισχυμένα μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων, την εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών επαναπροώθησης, την τήρηση κοινών προτύπων όσον αφορά τις συνθήκες υποδοχής και την καταγραφή των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο, και την εφαρμογή μιας κοινής μεταναστευτικής πολιτικής·
11. είναι πεπεισμένη ότι η διακινδύνευση της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής επιτυχίας του χώρου Σένγκεν με τη μόνιμη επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα δεν μπορεί να είναι η απάντηση στα αιτήματα των πολιτών της ΕΕ για την αύξηση της ασφάλειας και της προστασίας του βιοτικού τους επιπέδου· παράλληλα, θεωρεί ότι έχει καθοριστική σημασία να δοθούν άμεσες, σαφείς και υπεύθυνες απαντήσεις στους πολίτες·
12. ζητεί, ως εκ τούτου, από τα κράτη μέλη, καθώς και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, να υιοθετήσουν με σπουδή μια εποικοδομητική στάση, να αποφύγουν τον πειρασμό της υπόσχεσης απλοϊκών λύσεων και να αναλύσουν προσεκτικά και σε στενή συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές τους κινδύνους και τα οφέλη τυχόν προτάσεων, επιμένει δε ότι το να εξηγήσουν στους πολίτες τις επιπτώσεις της επανεισαγωγής των συνόρων στην καθημερινή τους ζωή έχει καθοριστική σημασία για την εκ νέου αποκατάσταση της αξιοπιστίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην παρούσα κρίσιμη στιγμή. Επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι οι προσωρινοί έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα δεν μπορούν να παραταθούν επ' αόριστον σύμφωνα με τις σαφώς καθορισμένες προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στον Κώδικα Συνόρων του Σένγκεν (SBC) και ότι η επαναφορά τους για δύο έτη κατ' ανώτατο όριο είναι δυνατή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν η λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα τίθεται σε κίνδυνο επειδή παραμένουν σοβαρές αδυναμίες που σχετίζονται με τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα·
13. τονίζει ότι είναι επείγουσα ανάγκη να αναπτυχθεί μια κοινή, βιώσιμη και φιλόδοξη ευρωπαϊκή προσέγγιση για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της Ευρώπης, ιδίως μέσω της δημιουργίας κέντρων πρώτης υποδοχής (hotspots) σε τρίτες χώρες, ώστε να διαφυλαχθεί η ασφάλεια στο εσωτερικό του χώρου Σένγκεν, να διασφαλιστεί η ελεύθερη κυκλοφορία και να αποτραπεί μια σοβαρή κρίση αξιοπιστίας για την ΕΕ· καλεί, ως εκ τούτου, όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να αναπτύξουν σαφείς χάρτες πορείας και χρονοδιαγράμματα για την εφαρμογή βραχυπρόθεσμων αλλά και μακροπρόθεσμων λύσεων, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη να καθοριστεί τι σημαίνει κοινή ευθύνη και μέτρα αλληλεγγύης, λαμβάνοντας υπόψη τις προσδοκίες, τις ανάγκες και τις ικανότητες ένταξης των διαφόρων χωρών, περιφερειών και τοπικών αρχών, καθώς και των μεταναστών·
14. υποστηρίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη δημιουργία ενός κοινού καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής σε επίπεδο ΕΕ, καθώς αυτό θα επιτρέψει την επίτευξη της διεκπεραίωσης των αιτήσεων άσυλου που έχουν υποβάλει πολίτες χωρών που θεωρούνται «ασφαλείς» σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην οδηγία για τις διαδικασίες άσυλου και με πλήρη τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης, αντί της εφαρμογής μη συντονισμένων εθνικών καταλόγων η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε έναν αγώνα δρόμου προς τα κάτω, όσον αφορά τα χαμηλότερα ποσοστά αναγνώρισης·
15. αναθέτει στον πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Βρυξέλλες, 11 Φεβρουαρίου 2016.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Markku MARKKULA

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

116Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ, 10—11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2016

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Τουρισμός προσαρμοσμένος στις ανάγκες των ηλικιωμένων»

(2016/C 120/03)

Εισηγήτρια: η κ. Annemiek JETTEN, δήμαρχος Sluis (NL/PES)

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. υπογραμμίζει την ανάγκη προσδιορισμού των διαφορετικών ομάδων ηλικιωμένων και εντοπισμού των αγοραστικών τους προτιμήσεων και αναγκών προκειμένου να αναπτυχθούν επιχειρηματικά σχέδια προσαρμοσμένα στην εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής ανάπτυξης του φιλικού προς τους ηλικιωμένους τουρισμού στην ΕΕ, που θα αφορά τόσο τον ομαδικό όσο και τον ατομικό τουρισμό· τονίζει επίσης την ανάγκη εντοπισμού των διαφορετικών φραγμών που ενδέχεται να συναντήσουν οι ηλικιωμένοι τουρίστες (όπως η γλώσσα, η πρόσβαση σε πληροφορίες, οι οργανωτικές προκλήσεις, οι ηλικιακές διακρίσεις, η διαθεσιμότητα υγειονομικής περίθαλψης και υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης, η ταξιδιωτική ασφάλιση κ.λπ.), καθώς και εξεύρεσης τρόπων και μέσων για την υπέρβασή τους·
2. τονίζει ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να προσδιοριστεί στο μέλλον μια ηλικιακή ομάδα ή να συμφωνηθεί ένας ενιαίος ορισμός για τον τουρισμό των ηλικιωμένων, προκειμένου να είναι εφικτή η αποτελεσματική παρακολούθηση αυτού και η διενέργεια συγκριτικών μελετών με στόχο τη **βέλτιστη αξιοποίηση** του δυναμικού που εμπερικλείει αυτός ο αναπτυσσόμενος κλάδος της αγοράς·
3. υπογραμμίζει ότι είναι απόλυτη ανάγκη να υπάρχει μια αρχική αγορά μεγάλης κλίμακας, σε συνδυασμό με την εγκατάσταση του **διαδικτύου υψηλής ταχύτητας** σε ολόκληρη την Ευρώπη, προκειμένου να παρασχεθούν στις ενδιαφερόμενες περιφέρειες όλες οι δυνατότητες για την ανάπτυξη και την αξιοποίηση ενός στρατηγικού και διατηρήσιμου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος (στον τουρισμό). Αυτή η υποδομή θα μπορούσε να **ωφελήσει** ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες τουριστικές επιχειρήσεις·
4. ζητεί από την Επιτροπή να θέσει τον τουρισμό των ηλικιωμένων ατόμων στο επίκεντρο του **ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη**, ως μηχανισμού για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος·
5. είναι της άποψης ότι η πολιτική για έναν **προσαρμοσμένο στις ανάγκες των ηλικιωμένων τουρισμό απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση**. Ειδικότερα, οι αυτοδιοικητικές αρχές θα πρέπει να υιοθετήσουν μια **διατομεακή προσέγγιση** με τη συμμετοχή διαφόρων οργανισμών που δραστηριοποιούνται, π.χ. στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, της φυσικής προσβασιμότητας ή των μεταφορών·
6. αναγνωρίζει ότι είναι σημαντικό να δημιουργηθεί μια **ευρωπαϊκή βάση δεδομένων** που θα περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με την πληθυσμιακή ομάδα των ευκατάστατων ηλικιωμένων που δεν θέλουν να είναι εξαρτημένοι. Μέσα σε αυτό το συστηματικό πλαίσιο μπορούν να αναπτυχθούν δείκτες και αναλύσεις που ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στο ζήτημα του αντίκτυπου που έχει ο αυξανόμενος πληθυσμός ηλικιωμένων στην προσφορά τουριστικών υπηρεσιών όσον αφορά τους προορισμούς, τις μεταφορές, τα αξιοθέατα, τη στέγαση, τις εμπορικές υποδομές, τους παρόχους πληροφοριών και τα μέσα ενημέρωσης που προσφέρουν στους τουρίστες ιδέες και γνώσεις που θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στον εμπλουτισμό των ταξιδιωτικών εμπειριών τους. Λόγω της αύξησης του τουρισμού των ηλικιωμένων, η σημασία μιας τέτοιας βάσης δεδομένων θα αυξάνεται διαρκώς·

7. παραπέμπει στους στόχους της ευρωπαϊκής πολιτικής για τον τουρισμό του 2010 ⁽¹⁾ για την «προώθηση ενός υψηλής ποιότητας τουρισμού, βιώσιμου, υπεύθυνου και συνεκτικού» καθώς και τη συνακόλουθη απασχόληση και κοινωνική ανάπτυξη στην ΕΕ·

8. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δώσει μεγαλύτερη σημασία στην ανάπτυξη του τουρισμού στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων (ΕΔΕΤ), μετά από αξιολόγηση των αναγκών των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Παράλληλα, η Επιτροπή θα μπορούσε να παράσχει χρηματοδοτική στήριξη με τη συνέχεια του προγράμματος Calypso, εξασφαλίζοντας ότι οι τουριστικές επιχειρήσεις τυγχάνουν ιδιαίτερης προσοχής στο πλαίσιο του προγράμματος COSME και καθιερώνοντας ένα πρόγραμμα Erasmus+ για τους ηλικιωμένους. Δεδομένου του δυναμικού δημιουργίας θέσεων εργασίας που προσφέρει ο τομέας, η προώθηση του τουρισμού, ιδίως όσον αφορά τις ΜΜΕ, πρέπει να καταστεί μία από τις αιχμές του πολυετούς πλαισίου για την περίοδο μετά το 2021·

9. υπογραμμίζει πως η προσβασιμότητα είναι θεμελιώδους σημασίας για την εξασφάλιση της ομαλής διεξαγωγής κάθε τουριστικής δραστηριότητας, ιδίως για τους ηλικιωμένους, καθώς η πρόσβασή τους σε τουριστικούς προορισμούς και σημεία ενδιαφέροντος (ξενοδοχεία, ιαματικά λουτρά κ.λπ.) μέσω βιώσιμων, άνετων, οικονομικά προσιτών μεταφορών προσαρμοσμένων στις ανάγκες των διαφορετικών ηλικιακών ομάδων των τουριστών αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για το ίδιο το ταξίδι. Θα ήταν κατά συνέπεια σκόπιμο να συμμετάσχουν οι μεταφορείς, όπως οι αεροπορικές εταιρείες, οι εταιρείες επιβατικής ναυτιλίας και λεωφορείων, οι σιδηροδρομικές εταιρείες και τα κρουαζιερόπλοια, για την καθιέρωση συνεργασίας μεταξύ τους, ώστε να εξασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα μεταξύ των διαφορετικών μέσων μεταφοράς προκειμένου οι ηλικιωμένοι να μπορούν να φτάσουν εύκολα και άνετα στον τουριστικό προορισμό τους, συμπεριλαμβανομένων των απόμακρων περιοχών·

10. υποστηρίζει, στο πλαίσιο αυτό, την πρόταση της διακομματικής ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ανάπτυξη του τουρισμού στην Ευρώπη να ανακηρυχθεί το 2018 «**Ευρωπαϊκό έτος Τουρισμού**». Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις εγκαταστάσεις για τους ηλικιωμένους και την προώθηση του τουρισμού κατά τη χαμηλή και τη μεσαία τουριστική περίοδο·

11. εφιστά την προσοχή στη ζωτική σημασία που έχει ο τουρισμός για πολλές περιφέρειες της Ευρώπης, λόγω του εισοδήματος και της απασχόλησης που παράγει, και τονίζει ότι ο τουρισμός είναι επίσης απολύτως απαραίτητος για ορισμένες περιοχές προκειμένου να προωθηθεί και να διατηρηθεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που διαθέτουν. Ο τουρισμός προσφέρει ιδιαίτερο δυναμικό ανάπτυξης και σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με πολλούς οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς κλάδους. Είναι συχνά η κινητήρια δύναμη που επιτρέπει να αναπτυχθεί και να ενισχυθεί κατά τρόπο ολοκληρωμένο, βιώσιμο και στρατηγικό η ανταγωνιστικότητα των περιφερειών. Οι αυτοδιοικητικές αρχές διαδραματίζουν καίριο ρόλο στο εγχείρημα αυτό. Είναι, συνεπώς, πάρα πολύ σημαντικό να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο τρόπο η τεχνογνωσία και η πείρα τους με την προαγωγή της τοπικής και περιφερειακής συνεργασίας σε ευρωπαϊκή κλίμακα·

12. υπενθυμίζει ότι οι ηλικιωμένοι συνεισφέρουν σημαντικά στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού τουριστικού κλάδου και αντιπροσωπεύουν ένα τεράστιο δυναμικό αγοράς. Επιπλέον, σημειώνει πως οι Ευρωπαίοι άνω των 65 ετών διαθέτουν συνολική δυνατότητα δαπανών άνω των 3 000 δισεκατ. ευρώ, ενώ ο αριθμός των ατόμων με περιορισμούς λόγω ηλικίας θα αυξηθεί από 68 εκατ. το 2005 σε 84 εκατ. το 2020. Σήμερα πάνω από 128 εκατ. πολίτες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή περίπου το 25 % του συνολικού πληθυσμού, είναι μεταξύ 55 και 80 ετών. Ωστόσο, 41 % των Ευρωπαίων από τα 28 κράτη μέλη δεν έχουν ταξιδέψει ποτέ έξω από τη χώρα τους, ενώ 7 στους 10 ηλικιωμένους πραγματοποιούν μόνον εγχώριες μετακινήσεις·

13. παρατηρεί ότι αυτή η δημογραφική εξέλιξη έχει σημαντικό αντίκτυπο στη ζήτηση τουριστικών υπηρεσιών και στην αγορά εργασίας. Η τουριστική βιομηχανία αποδείχθηκε σαφώς ανθεκτικότερη σε εξωτερικούς κλονισμούς/κρίσεις από ό,τι αναμενόταν. Στην τρέχουσα οικονομική συγκυρία, οι δαπάνες στον τομέα της αναψυχής και του τουρισμού παραμένουν σημαντικές. Ο τουριστικός κλάδος είναι μείζονος σημασίας καταναλωτής εργατικού δυναμικού. Συμβάλλει σημαντικά στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην κοινωνική ανάπτυξη, και αξίζει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής στο προσεχές πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο·

14. εφιστά την προσοχή στις πολλές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η τουριστική βιομηχανία, όπως: α) στην αλλαγή της δημογραφικής διάρθρωσης, β) στις ψηφιακές τεχνολογίες και γ) στη διαφοροποίηση της προσφοράς τουριστικών προϊόντων. Ο παγκόσμιος ανταγωνισμός εξαφάνισε τις συμβατικές στρατηγικές μάρκετινγκ προς όφελος στρατηγικών που καθιστούν πιο προσιτή την παροχή περισσότερο ευέλικτων υπηρεσιών στους τουρίστες·

15. είναι πεπεισμένη ότι η υψηλή ποιότητα, η βιωσιμότητα, η συνεχής καινοτομία και η ύπαρξη καλά καταρτισμένου προσωπικού αποτελούν βασικούς παράγοντες για την ανάπτυξη ενός τουρισμού που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ηλικιωμένων·

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex:52010DC0352>

16. προτείνει, συνεπώς, να καθοριστεί, στο πλαίσιο των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ), ποιος ακριβώς είναι ο αντίκτυπος της δημογραφικής πρόκλησης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Τα εν λόγω ΕΠ αφορούν κυρίως την ανταγωνιστικότητα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), την απασχόληση και την αγορά εργασίας αλλά και την κοινωνική ένταξη. Η προσέγγιση αυτή μπορεί να είναι καθοριστική για την καταπολέμηση της ανεργίας και το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα για την απασχόληση στον τομέα του τουρισμού·
17. επισημαίνει πως για την επέκταση της τοπικής και περιφερειακής τουριστικής περιόδου, εντός και πέραν των ειδικών ηλικιακών ομάδων, οι πολιτικοί ιδύνοντες θα πρέπει να εξετάζουν και συγκεκριμένες ομάδες που έχουν κοινά ενδιαφέροντα, όπως την πολιτιστική κληρονομιά, την ιστορία, την εκπαίδευση, τη θρησκεία, τον αθλητισμό και τις δραστηριότητες αναψυχής·
18. παρατηρεί πως ο τουρισμός για λόγους υγείας αποτελεί αναπτυσσόμενο κλάδο του τουριστικού τομέα της ΕΕ και οι δύο διαστάσεις του (ιατρικός και ιαματικός τουρισμός) θα πρέπει να υποστηριχθούν. Είναι ζωτικής σημασίας, ιδίως από περιφερειακή σκοπιά, η προώθηση της ανταγωνιστικότητας και η μετατροπή των ευρωπαϊκών προορισμών σε προορισμούς αριστείας στον τομέα της υγείας με προσφορές υψηλής προστιθέμενης αξίας. Ο τουρισμός για λόγους υγείας καθίσταται το ταχύτερα αναπτυσσόμενο τμήμα της τουριστικής αγοράς, ιδίως μεταξύ των ηλικιωμένων για τους οποίους η αναζήτηση περιθάλψης αποτελεί έναν από τους κύριους λόγους ταξιδιού·
19. τρέφει την πεποίθηση ότι η βελτίωση των ψηφιακών τεχνολογιών με στόχο την ταχύτερη πρόσβαση στις ΤΠΕ εξυπηρετεί πολλαπλούς σκοπούς, μεταξύ των οποίων και ο προσαρμοσμένος στις ανάγκες των ηλικιωμένων τουρισμός, και μπορεί να συνδεθεί με τις σημαντικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις τεχνολογικές υποδομές θα συμβάλει σημαντικά στην ηλικιακή «ωρίμανση» της διαθέσιμης αγοραστικής δύναμης, που σήμερα συγκεντρώνεται, σε μεγάλο βαθμό, στην ηλικιακή ομάδα άνω των 50 ετών (δυναμικό της οικονομίας της τρίτης ηλικίας)·
20. εφιστά την προσοχή στη σημασία του γαστριμαργικού τουρισμού για τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, την περιφερειακή ανάπτυξη και τη συνοχή, καθώς περί το ένα τρίτο των δαπανών των τουριστών αφιερώνονται στη γαστριμαργία·
21. συνιστά στις αυτοδιοικητικές αρχές να δώσουν προσοχή σε αυτές τις δράσεις στο πλαίσιο των ΕΠ, στην ανάληψη συμμετοχικού ρόλου, στην τόνωση των συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙ) και στην προώθηση και ανάπτυξη ενός τουρισμού προσαρμοσμένου στις ανάγκες των ηλικιωμένων. Η διοργάνωση δραστηριοτήτων επικοινωνίας για την προαγωγή της επίγνωσης του εμπορικού δυναμικού που προσφέρει αυτό το είδος τουρισμού πρέπει συνεπώς να αποτελέσει μία από τις κυριότερες προτεραιότητες των αυτοδιοικητικών αρχών·
22. παρατηρεί πως η τουριστική αγορά για τους ηλικιωμένους δεν είναι ομοιογενής. Όντως, οι ηλικιωμένοι αποτελούν μια ετερογενή ομάδα ατόμων με διαφορετικές ανάγκες, κίνητρα και προσδοκίες. Οι ηλικιωμένοι διατρέχουν τον κίνδυνο της κοινωνικής απομόνωσης και ο τουρισμός τούς προσφέρει την ευκαιρία να καλλιεργήσουν νέες κοινωνικές επαφές. Μελέτες δείχνουν ότι οι ηλικιωμένοι που συμμετέχουν σε τουριστικές δραστηριότητες δεν έχουν απλά καλύτερη υγεία και άρα μικρότερη εξάρτηση από τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, αλλά και επιλέγουν ενεργά τους προορισμούς τους ώστε να απολαμβάνουν ποιοτικές υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας·
23. συνιστά να διατηρηθεί η σύνδεση με την ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας με θέμα «Υγής γήρανση» όσον αφορά την προώθηση της κινητικότητας, την ασφάλεια, την προσβασιμότητα των δημόσιων χώρων, την υγειονομική περίθαλψη και τις κοινωνικές υπηρεσίες·
24. υπενθυμίζει στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και στα κράτη μέλη ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον συντονισμό τομεακών πολιτικών όπως οι μεταφορές, η φροντίδα, η χωροταξία των πόλεων και της υπαίθρου. Οι τομείς αυτοί έχουν με τη σειρά τους άμεσο και έμμεσο αντίκτυπο στον τοπικό τουρισμό, όπου οι υπηρεσίες παρέχονται από μικρές και μεσαίες οικογενειακές επιχειρήσεις·
25. συμφωνεί ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές πρέπει να εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες που προσφέρει ο τουρισμός όσον αφορά την ανάπτυξη των «έξυπνων πόλεων», και ότι είναι σημαντικό να βασιστούν στις δεξιότητες των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και να τις υποστηρίξουν. Πολλές από αυτές τις δραστηριότητες υποστήριξης θα μπορούσαν να έχουν στόχο την προώθηση της ευαισθητοποίησης. Πρόκειται, για παράδειγμα, για την ανάπτυξη ικανοτήτων που αποσκοπούν να διευκολύνουν την πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις υπάρχουσες δυνατότητες χρηματοδότησης, τον συντονισμό συμπράξεων για έργα της ΕΕ, με την προώθηση, π.χ., προγραμμάτων αλληλοβοήθειας, και τη δημιουργία κοινοπραξιών βάσει βέλτιστων τοπικών και περιφερειακών πρακτικών όσον αφορά τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε πληροφορίες, υποδομές μεταφορών και προϊόντα προσαρμοσμένα στις ανάγκες όλων των ηλικιακών ομάδων·
26. καλεί τους αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής να δημιουργήσουν τις αναγκαίες προϋποθέσεις ώστε ο τουριστικός κλάδος:

— να προχωρήσει στην ανάπτυξη προσιτών και ποικίλων τουριστικών υπηρεσιών,

- να εντοπίσει επιτυχή παραδείγματα ορθών πρακτικών μεταξύ των οργανώσεων των ηλικιωμένων και να μεριμνήσει για τη διάδοσή τους, π.χ. με την καθιέρωση προγραμμάτων ανταλλαγής για ηλικιωμένους,
- να προχωρήσει στην ανάπτυξη τουριστικών προϊόντων για ηλικιωμένους,
- να στηρίξει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στον τουριστικό κλάδο για τη δημιουργία και την εμπορική προώθηση ειδικών πακέτων τουριστικών προσφορών στην περιοχή τους,
- να ενθαρρύνει τη διευκόλυνση των διασυνοριακών μεταφορών για τους ηλικιωμένους,
- να τηρήσει την αρχή της επικουρικότητας σύμφωνα με το άρθρο 195 ΣΛΕΕ, που προβλέπει μόνο υποστηρικτική αρμοδιότητα της ΕΕ στον τομέα του τουρισμού.

27. σημειώνει ότι τα διαδικτυακά συστήματα κράτησης, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι ηλεκτρονικές αγορές είναι μερικά μόνο παραδείγματα των εφαρμογών στον τομέα του τουρισμού που υπάρχουν στο διαδίκτυο. Οι τοπικές αρχές ενδέχεται επίσης να επιλέξουν τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων μηχανών αναζήτησης όπου παρέχουν στους χρήστες διαφανή πληροφόρηση ώστε οι ηλικιωμένοι να έχουν επίγνωση της ποιότητας και του κόστους που μπορούν να προσδοκούν. Ωστόσο, δεν είναι όλοι οι ηλικιωμένοι εξοικειωμένοι με τα διαδικτυακά συστήματα κράτησης και τους ιστοτόπους που περιέχουν κριτικές. Ωστόσο, δεν είναι όλοι οι ηλικιωμένοι εξίσου εξοικειωμένοι με τα διαδικτυακά συστήματα κράτησης και τους ιστοτόπους αξιολόγησης των παρόχων υπηρεσιών. Λόγω του ψηφιακού χάσματος, οι ηλικιωμένοι βασίζονται μερικές φορές περισσότερο στις παραδοσιακές μεθόδους κράτησης και τις προσωπικές επαφές, μεταξύ άλλων, με ταξιδιωτικούς πράκτορες·

28. είναι της άποψης ότι οι κοινωνικές επαφές «μπορούν να βοηθήσουν τους ηλικιωμένους να παραμείνουν υγιείς, ανεξάρτητοι και ενεργοί στην εργασία ή στην κοινότητά τους». Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την προώθηση των κοινωνικών δικτύων και της συμμετοχής των ενδιαφερομένων (ιδίως, ερευνητικών κέντρων και ιδρυμάτων, ιδιωτικών εταιρειών ΤΠ, της κοινωνίας των πολιτών, της τοπικής κοινότητας) στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη τεχνολογικών διεπαφών, και την προσφυγή σε μια καθολική προσέγγιση για τη δημιουργία κοινοτήτων προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ηλικιωμένων·

29. γνωρίζει ότι η συχνότητα ψηφιακής διάδρασης μεταξύ των ενδιαφερομένων έχει εξελιχθεί σημαντικά και τονίζει τη σημασία μιας ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων. Προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως τα διαθέσιμα μέσα, το Ηλεκτρονικό Παρατηρητήριο Τουρισμού θα μπορούσε να αποτελέσει μια βάση δεδομένων του τουρισμού ηλικιωμένων. Από την άποψη αυτή, απομένει ωστόσο να καθοριστεί ποιος θα επιληφθεί της ανάπτυξης του μοντέλου και της συλλογής δεδομένων όσον αφορά τους δείκτες·

30. επισημαίνει ότι οι αστρονομικές δαπάνες υγειονομικής περιθαλψης ενίσχυσαν το ενδιαφέρον για τη γήρανση του πληθυσμού και τη δημιουργία **διατομεακών εταιρικών σχέσεων**. Το θεματολόγιο της ηλεκτρονικής υγείας μπορεί συνεπώς να είναι ιδιαίτερα ωφέλιμο και για την ανάπτυξη του τουρισμού των ηλικιωμένων. Οι ηλικιωμένοι προβάλλουν τακτικά την υγεία ως δεύτερο λόγο που τους αποτρέπει από το να ταξιδέψουν. Η παροχή στους ηλικιωμένους (ηλεκτρονικής) πρόσβασης σε ιατρική περίθαλψη ποιότητας εκτός του τόπου κατοικίας τους μπορεί να εξαλείψει ή να μειώσει τις ανησυχίες τους. Έτσι θα μπορούσαν να αναζητήσουν περισσότερο την περιπέτεια κατά τον ελεύθερο χρόνο τους. Τα ταξίδια σε χώρες με πιο ήπιο κλίμα και οι νέες εμπειρίες μπορούν ταυτόχρονα να διακόψουν τη ρουτίνα της καθημερινότητας και να έχουν ευεργετικά αποτελέσματα για την υγεία·

31. επισημαίνει τη σημασία μιας οδηγίας για τη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη και καλεί τις περιφερειακές και τις εθνικές αρχές να βελτιώσουν την πρόσβαση στην ενημέρωση σχετικά με τις υπηρεσίες υγείας που παρέχονται στο εξωτερικό για τους ηλικιωμένους, ώστε αυτοί να μπορούν να προβαίνουν σε τεκμηριωμένες επιλογές όσον αφορά τις διαδικασίες θεραπείας και περίθαλψης και να ταξιδεύουν στην ΕΕ χωρίς να φοβούνται για την υγεία τους·

32. ζητεί να βελτιωθεί η κινητικότητα, να αναληφθούν πρωτοβουλίες προαγωγής της ασφάλειας και να αυξηθεί εν γένει η προσβασιμότητα σε δημόσιους χώρους για όλες τις ηλικίες. Είναι ζωτικής σημασίας να υπάρχει στενή διασύνδεση του τουρισμού για ηλικιωμένους και της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για την ενεργό και υγιή γήρανση·

33. τέλος, η ΕτΠ στηρίζει την ιδέα της δρομολόγησης ευρωπαϊκού συμφώνου των δημάρχων για τη δημογραφική αλλαγή και ζητεί να αναγνωριστεί ο τουρισμός ως σημαντικός τομέας πολιτικής, που μπορεί να συμβάλει στην τόνωση της καινοτομίας, την υγιή και ενεργό διαβίωση και τη στήριξη της διαγενεακής αλληλεγγύης.

Βρυξέλλες, 10 Φεβρουαρίου 2016.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Markku MARKKULA

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Καινοτομία και εκσυγχρονισμός της αγροτικής οικονομίας»

(2016/C 120/04)

Εισηγητής: ο κ. Randel LÄNTS, δημοτικός σύμβουλος Βίλιαντι (ΕΕ/PES)

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», κινητήρια δύναμη της οικονομικής ανάπτυξης θεωρούνται ιδιαίτερα οι μικρές και μεγάλες πόλεις. Ωστόσο, δεν θα είναι δυνατόν να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής και να διασφαλιστεί η εδαφική συνοχή αν δεν αξιοποιηθεί πλήρως όλο το διαθέσιμο δυναμικό, δηλαδή και αυτό των αγροτικών περιοχών.
2. Οι αγροτικές περιοχές και οι ενδιάμεσες περιφέρειες αποτελούν το 91 % του εδάφους της ΕΕ. Εκεί ζει το 60 % του πληθυσμού της ΕΕ, εκεί παράγεται το 43 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας και εκεί είναι εγκατεστημένο το 56 % των θέσεων εργασίας στην ΕΕ.
3. Η ζωή στις αγροτικές περιοχές διατηρεί μια πλούσια πολιτιστική, αρχιτεκτονική, φυσική, κοινωνική, οικονομική και γαστρονομική κληρονομιά. Ως εκ τούτου, οι αγροτικές περιοχές έχουν μεγάλη σημασία για τις νέες προσεγγίσεις πολιτικής που αποσκοπούν στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της εδαφικής συνοχής.
4. Πολλές αγροτικές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιμετωπίζουν παρεμφερή προβλήματα: δύσκολη πρόσβαση, απομάκρυνση από τα κέντρα λήψης αποφάσεων και ερευνών, όπως και από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, και έλλειψη τεχνολογικής υποδομής, κατάσταση που οδηγεί σε περαιτέρω ενίσχυση του τεχνολογικού χάσματος. Η συμμετοχή του εργατικού δυναμικού είναι χαμηλότερη στις αγροτικές περιοχές και συμβαδίζει με τη δημιουργία λιγότερων θέσεων εργασίας. Την ίδια στιγμή, οι αγροτικές περιοχές έχουν να προσφέρουν μια ολόκληρη σειρά από οφέλη: τη φύση, ένα ευχάριστο περιβάλλον διαβίωσης, λιγότερη ρύπανση και άλλα πολλά.
5. Πρέπει, όμως, να ληφθεί υπόψη ότι, λόγω των ιδιαίτερων γεωγραφικών χαρακτηριστικών τους, τα προβλήματα των αγροτικών περιοχών ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά. Μερικές από αυτές πλήττονται από την αστυφιλία και τη γήρανση του πληθυσμού, άλλες περιαστικές περιοχές υφίστανται εντεινόμενη πίεση από την αυξανόμενη ζήτηση για την οικοδόμηση της γης και τις δημογραφικές τάσεις. Κάποιες αντιμετωπίζουν οικονομική επιβράδυνση λόγω της μείωσης της γεωργικής δραστηριότητας, ενώ άλλες καταγράφουν ολοένα και περισσότερη πρόοδο χάρη στην ποιότητα του φυσικού τους περιβάλλοντος ή άλλες ιδιότητες του περιβάλλοντος διαβίωσης, την αύξηση του τουρισμού και/ή τη μετανάστευση. Ορισμένες διαθέτουν ένα σχετικά καλό οδικό δίκτυο και πολύ καλή υποδομή πληροφόρησης και επικοινωνίας, ενώ άλλες είναι σχετικά απομονωμένες. Ορισμένες βρίσκονται σε ηπειρωτικές περιοχές, ενώ άλλες σε νησιά και καλούνται να υπερβούν τα μειονεκτήματα που συνδέονται με τον νησιωτικό χαρακτήρα. Κοινό χαρακτηριστικό είναι ότι το επίπεδο ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών υστερεί σε σχέση με εκείνο της ΕΕ (κυρίως των αστικών κέντρων) — και η διαφορά αυξάνεται περισσότερο.
6. Οπωσδήποτε, η ευρωπαϊκή νομοθεσία αναγνωρίζει διάφορες κατηγορίες αγροτικών περιοχών, όπως τις ορεινές και τις αραιοκατοικημένες, που πρέπει να τυγχάνουν ειδικής προσοχής, με παράλληλη εξέταση των περιορισμών αλλά και των δυνατοτήτων ανάπτυξης που παρουσιάζουν.
7. Η διατήρηση της υψηλής ποιότητας των δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών απαιτεί συχνά μεγάλες προσπάθειες από την πολιτική, τους πολίτες και την οικονομία και περισσότερη αλληλεγγύη μεταξύ πόλης και υπαίθρου. Ταυτόχρονα, η ανάπτυξη δημόσιων υπηρεσιών ή προϊόντων μπορεί να αποτελέσει νέα πρόκληση για τις επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, με τους όρους που ισχύουν για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων, μπορούν να δοθούν κίνητρα στις επιχειρήσεις να αναζητήσουν νέες καινοτόμες λύσεις κ.ο.κ.
8. Οι πόροι που διατίθενται στο πλαίσιο της ΚΓΠ έχουν μειωθεί σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο κατά 11,1 %. Έντεκα κράτη μέλη αποφάσισαν ήδη να αντισταθμίσουν αυτή τη μεταβολή μεταφέροντας πόρους από τον πρώτο στο δεύτερο πυλώνα, ενώ πέντε —συμπεριλαμβανομένων τεσσάρων χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης οι οποίες λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις χαμηλότερες του μέσου όρου στην ΕΕ— αποφάσισαν να πράξουν το αντίθετο. Ωστόσο, αυτοί οι πόροι εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται περισσότερο για την άντληση εσόδων παρά για τον εκσυγχρονισμό και την τόνωση των αγροτικών περιοχών.

9. Είναι αδιανόητο να υπάρξει μια πραγματική πολιτική για την αγροτική ανάπτυξη χωρίς να ληφθούν υπόψη όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς. Τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, τα κράτη μέλη καθώς και οι περιφερειακές και τοπικές αρχές θα πρέπει να συνεκτιμήσουν δεόντως στα προγράμματα που αποσκοπούν στην αγροτική ανάπτυξη την κοινωνική ένταξη, τη μείωση της φτώχειας και την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές. Η μείωση των πόρων καθιστά πολύ δύσκολη για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές τη χρηματοδότηση των προτεραιοτήτων αυτών.

10. Για το πρόγραμμα LEADER προβλέπεται μόνο το 6 % του προϋπολογισμού του ΕΓΤΑΑ, ποσό που δεν θα είναι αρκετό για να ανακάμψουν οι επενδύσεις σε ορισμένα κράτη μέλη. Παράλληλα, από το 1991 έχουν δημιουργηθεί με τη βοήθεια του LEADER 150 000 θέσεις εργασίας, και είναι ένα σημαντικό εργαλείο που προωθεί την απασχόληση και συμβάλλει στη διατήρηση του οικονομικού και κοινωνικού ιστού.

11. Παράλληλα με την αύξηση της χρηματοδότησης, θα πρέπει να επεκταθεί και η τοπική ανάπτυξη ώστε να συμπεριλάβει όλα τα σχέδια για την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές. Πρέπει να υποστηριχτεί η συνεργασία των μικρών παραγωγών με στόχο την ενίσχυση της παραγωγικής τους ικανότητας, την αύξηση της αποτελεσματικότητας των τοπικών αγορών, την αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με τις βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και την προώθηση της ανάπτυξης και της από κοινού εμπορίας προϊόντων. Τα μέτρα αυτά μπορούν επίσης να υποστηρίξουν την ενίσχυση της συνεργασίας με τα περιφερειακά ιδρύματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, τα δίκτυα LEADER και άλλες μορφές τοπικών συμπράξεων.

12. Σε μια μελέτη που πραγματοποιήθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα τη στήριξη της τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή, τις βέλτιστες πρακτικές και τις μελλοντικές επιλογές πολιτικής, συνιστάται να δημιουργηθεί μια πλατφόρμα συντονισμού για την τοπική ανάπτυξη, αποστολή της οποίας θα είναι η ενσωμάτωση της τοπικής διάστασης της ανάπτυξης στη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Η πλατφόρμα θα πρέπει να ασχοληθεί με την απλούστευση των διαδικασιών και να εξετάσει κατά πόσον οι διάφορες τομεακές πολιτικές είναι συνεκτικές. Στην πράξη, η πλατφόρμα θα πρέπει να λάβει τη μορφή μιας διπληρεσιακής ομάδας εργασίας της Επιτροπής, η οποία θα μπορούσε να επεκταθεί για να συμπεριλάβει τους εκπροσώπους των άλλων θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

13. Όπως προκύπτει από πολλές μελέτες, στην ανάπτυξη των αγροτικών κοινοτήτων και στην προαγωγή της καινοτομίας στο εσωτερικό τους συμβάλλουν ολοένα και περισσότερο τα δίκτυα αγροτικής ανάπτυξης· τούτο δε στο μέτρο που μπορούν να παρέχουν συμβουλές και ενημέρωση για την εξεύρεση δημιουργικών λύσεων στα τοπικά προβλήματα, να μοιράζονται με τα υπόλοιπα μέλη του δικτύου θετικές και διδακτικές εμπειρίες και να βρίσκουν πηγές χρηματοδότησης. Για τους λόγους αυτούς, κρίνεται θετική η εγκαθίδρυση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης και του Δικτύου Ευρωπαϊκών Συμπράξεων Καινοτομίας δυνάμει των άρθρων 52 και 53 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

14. Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, διατέθηκαν για την ανάπτυξη της υπαίθρου 91 δισεκατ. ευρώ από το ΕΓΤΑΑ και 85 δισεκατ. ευρώ από τα άλλα διαρθρωτικά ταμεία. Ωστόσο, ο νέος κανονισμός του ΕΤΠΑ εστιάζεται κυρίως στις πόλεις, χωρίς να περιλαμβάνει καμία αναφορά στις αγροτικές περιοχές. Ως εκ τούτου, τίθεται το ερώτημα ποιες δυνατότητες απομένουν στην πράξη για τη συγχρηματοδότηση των έργων ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές με τα άλλα διαρθρωτικά ταμεία (κυρίως το ΕΤΠΑ και ΕΚΤ), δεδομένου ότι τα περισσότερα μέτρα που προβλέπονται στον κανονισμό αφορούν τη γεωργία.

15. Ομοίως, απαιτείται να τεθεί το ζήτημα της συνεργασίας μεταξύ διαφόρων Ταμείων προκειμένου να αντιμετωπιστεί, μέσω ειδικών ενισχύσεων, η κατάσταση των αραιοκατοικημένων περιοχών με σοβαρά και μόνιμα δημογραφικά μειονεκτήματα.

16. Πρόσφατη επισκόπηση της εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων δείχνει ότι μόνο 22,6 δισεκατ. ευρώ του ΕΤΠΑ επισημαίνονται μέχρι στιγμής ως δαπάνες προς όφελος των αγροτικών περιοχών. Πρόκειται για μόλις 11 % του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΤΠΑ.

17. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι ενωσιακοί πόροι που προορίζονται για την εδαφική συνεργασία μπορούν επίσης να συμβάλουν στην ομαδοποίηση τεχνικών μέσων και ανθρώπινων πόρων σε διασυνοριακές ζώνες, με σκοπό την ανάπτυξη παραμεθόριων αγροτικών περιοχών.

18. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) πρότειναν στις 23 Μαρτίου 2015 ένα πρότυπο ταμείο εγγυήσεων για τη γεωργία το οποίο θα πρέπει να παρέχει στις αγροτικές περιοχές καλύτερη πρόσβαση σε δάνεια, έτσι ώστε οι αγρότες και άλλοι ενδιαφερόμενοι τοπικοί φορείς να μπορούν πιο εύκολα να λαμβάνουν δάνεια.

19. Η μείωση του πληθυσμού και η εγκατάλειψη της υπαίθρου από τους νέους, που καταφεύγουν στις μεσαίες ή μεγάλες πόλεις, είναι ένα σοβαρό πρόβλημα που πλήττει όλη την Ευρώπη. Οι κύριοι λόγοι της μετανάστευσης αυτής είναι η έλλειψη θέσεων εργασίας, οι χαμηλοί μισθοί και η απουσία πόλων έλξης στις περιοχές αυτές. Από την άλλη πλευρά, οι επιχειρηματίες του αγροτικού κλάδου διαμαρτύρονται ότι δεν μπορούν να βρουν καταρτισμένους εργαζόμενους. Ως εκ τούτου, πρέπει να βελτιωθεί γρήγορα το σύστημα που υπάρχει στις αγροτικές περιοχές, τόσο όσον αφορά την αρχική επαγγελματική κατάρτιση, όσο και με σκοπό τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση.

20. Είναι ζωτικής σημασίας να προσφέρεται ταχέως και με ευέλικτο τρόπο επαρκής εκπαίδευση στις ειδικότητες που χρειάζονται οι περιοχές αυτές. Ασφαλώς είναι πιο δύσκολη η προσφορά εκπαίδευσης στην υπαίθρο από ό,τι στις πόλεις, επειδή οι εκπαιδευόμενοι ζουν διάσπαρτα και υπάρχουν διαφορετικές ανάγκες. Ένας από τους ευκολότερους τρόπους για να συμμετάσχουν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις είναι η εποπτεία των ασκούμενων η οποία, ωστόσο, μπορεί να συνιστά πάρα πολύ μεγάλη επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις χωρίς εξωτερική υποστήριξη. Πρέπει να εξεταστεί η προετοιμασία σχεδίων για την υποστήριξη των επιχειρήσεων που παρέχουν περιόδους πρακτικής άσκησης με αξιοπρεπή αμοιβή και προοπτικές μακροχρόνιας απασχόλησης. Τα περιφερειακά ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης πρέπει να διαθέτουν σημαντικούς πόρους και να αναλάβουν σαφή αποστολή στον χώρο της περαιτέρω εκπαίδευσης και επανακατάρτισης. Ταυτόχρονα, η κοινωνία των πολιτών συνέβαλε στη συγκρότηση των αναγκαίων φορέων σε ορισμένες περιοχές, και αυτή η εμπειρία πρέπει να μοιραστεί με άλλες περιοχές.

21. Χάρη στις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις, η δασοκομία έχει αποκτήσει μεγαλύτερη σημασία για τις αγροτικές περιοχές και την αγροτική οικονομία. Σήμερα, η δασοκομία σημαίνει πολλά περισσότερα από απλές πρώτες ύλες (ξύλεια). Η επεξεργασμένη ξύλεια χρησιμοποιείται στις κατασκευές, ενώ οι ίνες ξύλου χρησιμοποιούνται στην υφαντουργία και την αυτοκινητοβιομηχανία, ακόμα και στη βιομηχανία τροφίμων.

22. Τα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα υψηλής ταχύτητας είναι ζωτικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ανάπτυξη. Η προσφορά ποιοτικών ψηφιακών υπηρεσιών είναι εφικτή μόνο εφόσον υπάρχει ένα γρήγορο και αξιόπιστο διαδίκτυο. Παρόλο που η διείσδυση της ευρυζωνικότητας στην ΕΕ έχει βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και σε ορισμένες περιοχές υπάρχει πλέον η αναγκαία υποδομή, πολλά μέρη εξακολουθούν να παρουσιάζουν σημαντική καθυστέρηση. Επιπλέον, οι στατιστικές περί κάλυψης δεν αντικατοπτρίζουν πάντοτε την ποιότητα της παρεχόμενης ευρυζωνικότητας στις αγροτικές περιοχές. Σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στο Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη 2020, θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την εξασφάλιση της ίδιας ικανότητας σε ολόκληρη την ΕΕ. Εδώ η αντίθεση μεταξύ πόλης και υπαίθρου είναι ιδιαίτερα εμφανής. Σε ορισμένες περιοχές με υποτυπώδη προσβασιμότητα, οι τελικοί χρήστες καλούνται να επενδύσουν μεγάλα ποσά από τους δικούς τους πόρους για μια σύνδεση. Πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την προώθηση της διείσδυσης της εικονικής αγοράς, να βελτιωθεί η πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές υπηρεσίες ψηφιακής επικοινωνίας και να αναπτυχθούν οι επιγραμμικές (online) υπηρεσίες στις αγροτικές περιοχές.

23. Εκτός από την κατάλληλη υποδομή, πρέπει να υπάρξει μέριμνα προκειμένου οι πολίτες και οι επιχειρήσεις να είναι καλοί χρήστες αυτής της προσφοράς. Οι μελέτες δείχνουν ότι οι δυνατότητες αυτές χρησιμοποιούνται σε σχετικά περιορισμένο βαθμό από τους περισσότερους ενδιαφερόμενους, ακόμη και όταν υπάρχει καλή πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η λήψη μέτρων και η διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις διάφορες επιλογές —ειδικότερα όσον αφορά τη χρήση των ΤΠΕ για την ανάπτυξη προϊόντων σε μικρές επιχειρήσεις— θα μπορούσαν να αποτελέσουν μια ευκαιρία για τις αγροτικές περιοχές.

24. Σήμερα, η έννοια «έξυπνες πόλεις» συνδέεται συνήθως με τις μεγάλες πόλεις, εκεί όπου συμβαίνουν αλλαγές και αναζητούνται προοπτικές ανάπτυξης. Παρ' όλα αυτά, θα ήταν καλό να γίνουν οι αγροτικές περιοχές περισσότερο επιδεικτικές σε αυτή την ιδέα. Η «πόλη» και η «υπαίθρος» δεν πρέπει να εκλαμβάνονται ως αντίθετα. Πρέπει να αναπτυχθεί μεταξύ τους μια συνέργεια με τη συμβολή των νέων τεχνολογιών και της επιτόπιας εφαρμογής τους. Θα πρέπει να χρησιμοποιείται ο όρος «έξυπνες περιφέρειες» για να αποφευχθεί η διχοτομία πόλης-υπαίθρου.

25. Η κοινή γεωργική πολιτική διέπει τη γεωργία και τον σημαντικό ρόλο που αυτή διαδραματίζει στην αγροτική ανάπτυξη. Στο περιφερειακό επίπεδο, η ανάπτυξη αυτή συνδέεται στενά με την ανάπτυξη της γεωργίας. Αν και αγροτική περιοχή δεν σημαίνει κατ' ανάγκη γεωργία, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι χωρίς γεωργία δεν υφίστανται αγροτικές περιοχές. Η ανάπτυξη της γεωργίας δεν μπορεί να εφαρμοστεί ξεκομμένα και πρέπει να εξακολουθήσει να διασφαλίζεται η σύγκλιση μεταξύ, αφενός, των όρων και των στόχων που επιδιώκει και, αφετέρου, εκείνων της αγροτικής ανάπτυξης, έτσι ώστε η ανάπτυξη της γεωργίας να συμβάλλει στην αύξηση του επιπέδου διαβίωσης του αγροτικού πληθυσμού και των εργαζομένων στον γεωργικό τομέα αλλά και των κατοίκων των γειτονικών πόλεων.

26. Η ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας είναι μια νέα μέθοδος αντιμετώπισης των αδυναμιών, των κενών και των εμποδίων που αποτρέπουν την ανάπτυξη και την εμπορική αξιοποίηση καλών ιδεών από την ευρωπαϊκή έρευνα ή που επιβραδύνουν την καινοτομία. Πρέπει να βρεθούν λύσεις, ιδίως όσον αφορά τις ανεπαρκείς επενδύσεις, την παρωχημένη νομοθεσία, την έλλειψη προτύπων και τα προβλήματα που οφείλονται στον κατακερματισμό της αγοράς.

27. Επειδή πολλές από τις αγροτικές περιοχές αντιμετωπίζουν προβλήματα φυσικής προσβασιμότητας τα οποία δεν επιτρέπουν την αξιοποίηση όλων των οικονομικών δυνατοτήτων τους, είναι επίσης ανάγκη οι δημόσιοι πόροι να λαμβάνουν υπόψη τη σωστή σύνδεση μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, με γρήγορα δίκτυα μεταφορών, που ταυτόχρονα να σέβονται το περιβάλλον το οποίο διασχίζουν.

II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

28. Θεωρεί ότι τα οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά προβλήματα που εμφανίζονται σε όλες τις περιφέρειες, και ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές της ΕΕ, μπορούν να επιλυθούν μόνο μέσω ολοκληρωμένων πολιτικών προσεγγίσεων

και, ως εκ τούτου:

29. επικροτεί το νέο κοινό στρατηγικό πλαίσιο και καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει την εναρμόνιση των κανόνων για τα διαρθρωτικά ταμεία, με σκοπό τον καλύτερο προγραμματισμό και τον έλεγχο της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών·

30. ζητά να κατοχυρωθούν η δραστηριότητα και η αποτελεσματικότητα των κανονιστικών διατάξεων που διέπουν την ολοκλήρωση των Ταμείων, την καινοτομία στον αγροτικό και γεωργικό τομέα και τις συνεταιριστικές προσπάθειες ως τα νεότερα στοιχεία της μεταρρύθμισης της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης·

31. συνιστά τη διαφοροποίηση των συμβολών και τη συνεκτίμηση των συμφερόντων των αγροτικών περιοχών σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ, όπως συμβαίνει σήμερα με τις πόλεις·

32. επισημαίνει ότι τα μέτρα λιτότητας και η γενική μείωση των πιστώσεων για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη απειλούν τη βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών και άρα αντιβαίνουν την αρχή της εδαφικής συνοχής στην ΕΕ·

33. ζητά από την Επιτροπή να υποστηρίξει περισσότερο τις αγροτικές ζώνες που χρειάστηκε να καταβάλουν σημαντικές προσπάθειες για να αλλάξουν το οικονομικό τους μοντέλο, όπως, για παράδειγμα, για τη μετάβαση από τη γεωργία στον τουρισμό·

34. συνιστά να αυξηθεί η συνολική χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ για την αγροτική ανάπτυξη, ώστε να αντισταθμιστεί η αυξανόμενη συγκέντρωση της γεωργικής παραγωγής, η οποία οδηγεί σε σημαντικές περιφερειακές ανισότητες και να τεθεί ένα ανώτατο όριο για μεταφορές πόρων από τον δεύτερο στον πρώτο πυλώνα·

35. συνιστά να εξεταστεί κατά την ενδιάμεση επανεξέταση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου η αύξηση των πόρων της ΕΕ που θα διατεθούν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 για την τοπική ανάπτυξη·

36. δεδομένης της αναγνωρισμένης σημασίας της προώθησης της αγροτικής ανάπτυξης, ζητά να καθιερωθεί βάσει του προγράμματος LEADER ελάχιστη εισφορά μεγαλύτερη από το ισχύον 5 % της συνολικής εισφοράς του ΕΓΤΑΑ·

37. ζητά να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα προγράμματα υπέρ της ανανέωσης και της ανάπτυξης των αραιοκατοικημένων δήμων ή εκείνων που παρουσιάζουν κίνδυνο απερίθμωσης, και που προωθούν την ιστορική ή την πολιτιστική κληρονομιά των δήμων αυτών για τουριστικούς σκοπούς·

38. υποστηρίζει το αίτημα που απηύθυνε προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Ευρωπαϊκό Κίνημα της Υπαίθρου (ECM) και η διευρυμένη ομάδα εργασίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις αγροτικές, τις ορεινές και τις απομακρυσμένες περιοχές, να καταρτίσει μια λευκή βίβλο η οποία θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως σημείο εκκίνησης για μια αναπτυξιακή πολιτική για τις αγροτικές περιοχές μετά το 2020·

39. συνιστά τη δραστήρια υποστήριξη της πλατφόρμας συντονισμού για την τοπική ανάπτυξη, την ίδρυση της οποίας προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή·
40. τονίζει τη σημασία των αγροτικών περιοχών ως πόλων ανάπτυξης και καινοτομίας που συμβάλλουν στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·
41. ζητά να κατοχυρωθούν στο ΕΤΠΑ μια σαφής δέσμευση σχετικά με την προστιθέμενη αξία της συνεργασίας μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών, καθώς και η ενίσχυση από λειτουργική άποψη αυτού του τομέα, προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της εν λόγω συνεργασίας αστικών-αγροτικών περιοχών, στοιχείο το οποίο, με τη σειρά του, θα αποτελέσει μια ουσιαστική συμβολή στην εδαφική συνοχή·
42. αποδοκιμάζει την αρχή της μακροοικονομικής αιρεσιμότητας για την κατανομή των κονδυλίων της ΕΕ — θα πρέπει να συνεκτιμώνται και οι κοινωνικοί και περιβαλλοντικοί δείκτες·
43. κρίνει σκόπιμο να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε καινοτόμους προσεγγίσεις στις αγροτικές περιοχές, καθότι αυτές μπορούν να λειτουργήσουν ως παραδείγματα για άλλες περιφέρειες και περιοχές·
44. συνιστά να επιδιωχθεί η διοχέτευση των πόρων της ΕΤΕπ, των γεωργικών προγραμμάτων καινοτομίας και της επιστημονικής έρευνας κυρίως σε κτηνοτροφικές περιοχές, με φυσικά μειονεκτήματα, όπως οι ορεινές περιοχές, και μικρές οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και, παράλληλα, να εξεταστούν λύσεις για τις κοινωνικές προκλήσεις προκειμένου να είναι βιώσιμη η γεωργία σε όλες τις περιφέρειες και να διατηρηθούν οι αγροτικές κοινότητες, με απώτερο στόχο τη μείωση των περιφερειακών διαφορών·
45. τονίζει τη σημασία των συμπράξεων καινοτομίας για τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας των αγροτικών περιοχών, κυρίως όσον αφορά την πιο άμεση σύνδεση των αγροτικών και των ερευνητικών πολιτικών, μεταξύ ερευνητών και αγροτών. Υπό αυτό το πρίσμα, πρέπει να αξιοποιηθούν στο έπακρο τα μέτρα που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 υπέρ της στήριξης της πρωτοβουλίας για την «προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας στη γεωργία, τη δασοπονία και τις αγροτικές περιοχές [...]»·
46. ευελπιστεί ότι θα εκπονηθούν σε ενωσιακό επίπεδο ειδικές κατευθυντήριες γραμμές ως προς, αφενός μεν, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των διαφόρων εθνικών αγροτικών δικτύων, αφετέρου δε τον μηχανισμό υποστήριξης της υλοποίησης των εκάστοτε σχεδίων αγροτικής ανάπτυξης·
47. συνιστά την επιδίωξη καλύτερου συντονισμού της πολιτικής καινοτομίας σε επίπεδο ΕΕ·
48. εκφράζει ρητώς τη δυσaréσκειά της για το γεγονός ότι οι αγροτικές περιοχές δεν συγκαταλέγονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις κύριες ομάδες-στόχους της εταιρικής σχέσης καινοτομίας για την τοπική ανάπτυξη («Έξυπνες πόλεις και κοινότητες»)·
49. εκφράζει τη λύπη της για τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων, στην οποία τονίζεται ότι, επί του παρόντος, μόνο το 11 % των κονδυλίων του ΕΤΠΑ θα διατεθούν στις αγροτικές περιοχές·
50. συνιστά τον εκσυγχρονισμό της προσφοράς επαγγελματικής κατάρτισης στις αγροτικές περιοχές και την προσαρμογή των γενικών όρων ανταγωνισμού στις ανάγκες των τοπικών επιχειρήσεων·
51. υπογραμμίζει τη σημασία της διάθεσης χρηματοδότησης του ΕΚΤ για την επαγγελματική κατάρτιση στις αγροτικές περιοχές, η οποία πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω·
52. καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να ενθαρρύνουν την προαγωγή της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και περιφερειακών ιδρυμάτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, μεταξύ άλλων με τη διευκόλυνση της ανάπτυξης κέντρων για την υποστήριξη της καινοτομίας στη γεωργία, βάσει λύσεων που έχουν ήδη δοκιμαστεί σε άλλα κράτη μέλη·
53. επαναλαμβάνει την έκκλησή της για την προαγωγή της ευρύτερης κοινωνικής επίγνωσης σε ό,τι αφορά τη σημασία της προστασίας που έχει για το κοινωνικό σύνολο η προστασία της υπαίθρου⁽¹⁾· κατά συνέπεια, ζητά να εξασφαλιστεί η παροχή βασικών δημόσιων υπηρεσιών, όπως η παιδεία, η υγεία και οι κοινωνικές υπηρεσίες, στον πληθυσμό που κατοικεί στις αγροτικές περιοχές·

(¹) NAT-V/029.

54. προτείνει την κατάρτιση μέτρων για την προαγωγή της ανάπτυξης προϊόντων από μικρές επιχειρήσεις και την άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν στην αγορά, καθώς και για την προώθηση της τοπικής κατανάλωσης και των βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού για τα γεωργικά προϊόντα διατροφής·
55. ζητεί να ενταθούν οι προσπάθειες για την ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών διαδικτύου στις αγροτικές περιοχές, με τη βοήθεια των δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς για την προώθηση της εφαρμογής του ψηφιακού θεματολογίου για την «Ευρώπη 2020»·
56. τονίζει ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για τη βελτίωση των βασικών γνώσεων ΤΠΕ.

Βρυξέλλες, 10 Φεβρουαρίου 2016.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Markku MARKKULA

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το ΑΕγχΠ και άλλοι δείκτες τοπικής ανάπτυξης»

(2016/C 120/05)

Εισηγήτρια: η κ. Catuscia MARINI (IT/PES), περιφερειάρχης Ούμπρια**ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Ένας πολιτικός διάλογος με θέμα το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ) και τους άλλους δείκτες τοπικής ανάπτυξης

1. αναγνωρίζει, ως προς τη χάραξη πολιτικής, τη συνάφεια μιας στρατηγικής προσέγγισης με κοινούς στόχους βασισμένους σε κοινές αξίες και συνοδευόμενης από μέτρα επίτευξης συλλογικά επιλεγμένων στόχων. Με αυτόν τον τρόπο δεν θα μείνουν αναξιοποίητες οι ευκαιρίες που δημιουργούν οι μεσοπρόθεσμες επανεξετάσεις της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και το δημοσιονομικό πλαίσιο της περιόδου 2014-2020, και παράλληλα θα μπορέσουν να οδηγήσουν στην ουσιαστική αναβάθμιση της δομής δημόσιας διοίκησης με τη συμμετοχή όλων των επιπέδων της·
2. φρονεί ότι μια δημόσια πολιτική βασισμένη σε τεκμηριωμένα στοιχεία —με την πρόβλεψη και μέτρηση του αντικτύπου των πολιτικών επιλογών— κρίνεται σημαντικότερη για την αποδοχή από τους πολίτες συνεπών πολιτικών αποφάσεων·
3. υπογραμμίζει, όσον αφορά την προβληματική για τη μέτρηση της πρόόδου στις κοινωνίες μας, την άμεση σύνδεση του υπολογισμού, της αντίληψης και της δράσης. Τονίζει δε ότι τα μέτρα πρέπει να επιλέγονται διορατικά με βάση τις ευρέως αποδεκτές κοινωνικές αξίες·
4. σημειώνει ότι τα μέτρα και οι στόχοι που εκφράζονται με δείκτες δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να αντικαταστήσουν μια κατάλληλη και άρτια διαρθρωμένη πολιτική στρατηγική και, άρα, εξακολουθούν να αποτελούν απλώς ένα εργαλείο, ένα μέσο εφαρμογής στρατηγικών στόχων·
5. επισημαίνει ότι η συζήτηση «Το ΑΕγχΠ και άλλοι δείκτες τοπικής ανάπτυξης» είναι συνεπώς πολιτική και πρέπει να ξεκινά από τον καθορισμό, με τρόπο συλλογικό και δημοκρατικό, των στρατηγικών στόχων για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές τους οποίους επιλέγει κάθε συγκεκριμένη τοπική αρχή στο πλαίσιο της πολιτικής της δράσης·
6. πιστεύει, εν προκειμένω, ότι είναι απαραίτητο να βελτιωθεί περαιτέρω η μεθοδολογία χάραξης πολιτικής σε ενωσιακό επίπεδο, με σκοπό τη συγκέντρωση πιο επίκαιρων και διεξοδικών στοιχείων που θα αποτυπώνουν καλύτερα την πραγματικότητα. Επίσης, πρέπει να επιλεγεί μια καταλληλότερη ενιαία μέθοδος ανάλυσης για τη συνεκτίμηση των ποικίλων οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών πτυχών·
7. υπογραμμίζει ότι πρέπει να συμπεριληφθούν όλα τα επίπεδα δημόσιας διοίκησης στην ΕΕ σε αυτόν τον διάλογο με θέμα τα μελλοντικά σημεία αναφοράς —πέραν του ΑΕγχΠ— για την επίτευξη αιεφόρου ανάπτυξης και συνοχής στην ΕΕ·
8. υπογραμμίζει ότι έχει σημασία να αξιολογηθεί προσεκτικά η ανάγκη, η σκοπιμότητα καθώς και ο αντίκτυπος των πρόσθετων σημείων αναφοράς, των συμπληρωματικών δεικτών και μεθόδων που έχουν ήδη δοκιμαστεί ή χρησιμοποιηθεί σε εδαφικό επίπεδο. Πιστεύει ότι υπάρχει επαρκής χρόνος για την ολοκλήρωση μιας τέτοιας εμπειριστατωμένης ανάλυσης, ώστε να εμπλουτιστεί η σχετική συζήτηση για την προσεχή περίοδο προγραμματισμού·
9. τονίζει πόσο προβληματική είναι η ύπαρξη αυτού του χάσματος μεταξύ των περιφερειών της Ευρώπης ως προς —μεταξύ άλλων— τις ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις, την καινοτομία, τις ψηφιακές υπηρεσίες, την παραγωγικότητα, την εργασία και τη φτώχεια, την κοινωνική ευημερία, τη δημογραφική εξέλιξη και την κατανομή του πληθυσμού στο έδαφός της, και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεκτιμήσει αυτό το στοιχείο κατά την αξιολόγηση των ενωσιακών πολιτικών και κατά τον σχεδιασμό νέων μέσων άσκησης πολιτικής·
10. υπογραμμίζει, ως προς αυτό, ότι η ΕτΠ πρέπει να συμμετάσχει σε αυτόν τον διάλογο, προβάλλοντας τις θέσεις των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και συμβάλλοντας ουσιαστικά στην εκπόνηση μιας μεθόδου στην οποία θα εξισορροπούνται οι οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πληροφορίες και η οποία, ως σημείο αναφοράς των αποφάσεων χρηματοδότησης, θα είναι πολυτιμότερη για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές·

11. συνιστά, ενόψει της περιόδου προγραμματισμού μετά το 2020, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ξεκινήσει το ταχύτερο δυνατόν έναν εις βάθος διάλογο με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές όσον αφορά τους μελλοντικούς στόχους αυτών των πολιτικών και τους δείκτες που χρειάζονται για τον υπολογισμό της προόδου. Ως συνέχεια της ανακοίνωσης του 2009 και λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσφατες εξελίξεις, καλεί την Επιτροπή να προτείνει έναν χάρτη πορείας για το ΑΕγχΠ και πέρα από αυτό·

Προς μια μέθοδο συμπλήρωσης του ΑΕγχΠ με σκοπό τη διαμόρφωση της ενωσιακής πολιτικής

12. αναγνωρίζει την αξία του ΑΕγχΠ ως απλού, ευθέως και γραμμικού δείκτη, βασισμένου σε μια σαφή μεθοδολογία, ο οποίος επιτρέπει τις συγκρίσεις τόσο μεταξύ πολλών συναφών μακροοικονομικών μέτρων διαχρονικά όσο και μεταξύ χωρών και περιφερειών, και άρα αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για την κατανομή χρηματικών πόρων·

13. εντούτοις, επισημαίνει ότι το ΑΕγχΠ δεν συνιστά ακριβές μέτρο υπολογισμού της ικανότητας μιας κοινωνίας να αντιμετωπίζει ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, η αποδοτική χρήση των πόρων και η ανταγωνιστικότητα των περιφερειών, η ποιότητα ζωής, η δημογραφική γήρανση, η κοινωνική ένταξη, οι γεωγραφικές ιδιαιτερότητες, η κατανομή του εισοδήματος και η γεωγραφική κατανομή των πόρων και των συντελεστών οικονομικής ανάπτυξης· προσθέτει δε ότι οι πτυχές αυτές είναι στο επίκεντρο του προβληματισμού των πολιτών, όπως διαπιστώνουν άλλωστε τοπικοί και περιφερειακοί παρατηρητές·

14. επιδοκιμάζει, συνεπώς, τις πολλαπλές διεθνείς, εθνικές, περιφερειακές και τοπικές πρωτοβουλίες υπέρ της καθιέρωσης και άλλων δεικτών μέτρησης της προόδου. Ορισμένοι από αυτούς τους δείκτες μπορούν να εξελιχθούν σε δείκτες πανευρωπαϊκής χρήσης για την αποτύπωση της κατάστασης που επικρατεί στα κράτη μέλη (και σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο)·

15. υπενθυμίζει, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα εναλλακτικής χρήσης του δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης —που θα μπορούσε να αποτελέσει μεθοδολογική λύση προσαρμοσμένη στο πλαίσιο της ΕΕ—, μέσω δεικτών που αναφέρονται στη μακροζωία, στον υγιεινό τρόπο ζωής, στην εκπαίδευση και στο αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης, όπως έπραξε ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) με το αναπτυξιακό του πρόγραμμα (PNUD)·

16. αναγνωρίζει την αξιοσημείωτη πρόοδο που έχει πραγματοποιήσει η Eurostat στον υπολογισμό της προόδου πέραν του ΑΕγχΠ σε πεδία όπως η ποιότητα ζωής, η οικονομία των νοικοκυριών και το αειφόρο περιβάλλον·

17. σημειώνει ότι δεν διαθέτουν όλοι οι δήμοι και οι περιφέρειες τις απαραίτητες ικανότητες, πόρους και διοικητικές δομές ώστε να θέτουν τέτοιους στόχους και προτείνει την επιλογή λύσεων όπως μια ποιοτικότερη «πορεία προς την αλλαγή», όπου η κατεύθυνση των αλλαγών (δηλαδή κατά πόσον οι δήμοι και οι περιφέρειες συμβάλλουν θετικά στην εκπλήρωση των εθνικών και ενωσιακών στόχων) θα είναι σημαντικότερη απ' ό,τι η επίτευξη ορισμένων στόχων. Τούτο θα επιτρέψει στις τοπικές και περιφερειακές αρχές να προοδεύουν σε ρυθμούς συμβατούς με τις προοπτικές και τις δυνατότητές τους·

18. επισημαίνει πάντως ότι οι δείκτες που επιλέγονται για να χρησιμοποιούνται από τις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και ενωσιακές αρχές για την εκπόνηση και την εφαρμογή των ενωσιακών πολιτικών, καθώς και για τον υπολογισμό του βαθμού επίτευξης κοινών στόχων, πρέπει να είναι ομοιόμορφοι και συνεπείς·

19. υπενθυμίζει ότι δεν είναι όλα τα είδη μεθοδολογικών προσεγγίσεων (συνήθως ομαδοποιημένα από την ερευνητική κοινότητα σε μεθόδους χρήσης δεικτών που αντικαθιστούν, που προσαρμόζουν ή που συμπληρώνουν το ΑΕγχΠ) εξίσου κατάλληλα για μια πανευρωπαϊκή μέθοδο τύπου «ΑΕγχΠ και πέρα από αυτό» για τη μέτρηση της κατάστασης και της προόδου σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·

20. επαναλαμβάνει όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική της ΕΕ ότι η τοπική συνοχή είναι συμπληρωματική της αντίστοιχης οικονομικής και πολιτικής, και άρα δεν μπορεί να υπολογίζεται μόνο από έναν οικονομικό δείκτη. Ωστόσο συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι κάθε μέθοδος που χρησιμοποιείται αντί του ΑΕγχΠ χωρίς να περιλαμβάνει οικονομικούς δείκτες στο πεδίο ανάλυσης της είναι ακατάλληλη για τον υπολογισμό του βαθμού επίτευξης κοινών στόχων με τρόπο ομοιόμορφο·

21. προτείνει η ΕτΠ να διατηρήσει τη στενή συνεργασία της, ιδίως με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) σε πρωτοβουλίες όπως η επονομαζόμενη «Πώς είναι η ζωή στην περιφέρειά σας;», οι οποίες αποτελούν ένα εύληπτο μέσο και μια συνολικότερη προσπάθεια μέτρησης της προόδου σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο. Εντούτοις ως προς την πολυετή στρατηγική για την Ευρώπη αντιτίθεται στον υπολογισμό της προόδου με έναν και μόνο δείκτη· υπενθυμίζει εν προκειμένω ότι διάφορες περιφέρειες έχουν επίσης εκφράσει ενδιαφέρον για τον δείκτη βελτίωσης της ποιότητας ζωής (Better Life Index) του ΟΟΣΑ και κυρίως για τους επιμέρους δείκτες που χρησιμοποιεί, καθώς —ακόμη και αν δεν επιτρέπει τη μέτρηση της περιφερειακής ανάπτυξης— τα αποτελέσματά του δίνουν μια ένδειξη της ποιότητας ζωής του πληθυσμού η οποία μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για τον μελλοντικό καθορισμό των στόχων και των στρατηγικών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

22. πιστεύει ότι μπορούν να διερευνηθούν περαιτέρω οι μέθοδοι που συνίστανται στην προσαρμογή του ΑΕγχΠ μέσω της διεύρυνσης των παραδοσιακών μετρήσεων των οικονομικών επιδόσεων με περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς παράγοντες εκφρασμένους σε χρηματικά ποσά, με στόχο την προσομοίωση ή την προβολή σε μοντέλο των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιδράσεων των διαφόρων μέτρων πολιτικής, θεωρώντας εν προκειμένω σημαντική την αναφορά στον «δείκτη κοινωνικής προόδου» που χρησιμοποιείται ήδη σε 40 χώρες·

23. κρίνει ότι επείγει αφενός μεν να καταρτιστούν συγκρίσιμα στατιστικά δεδομένα για τις τοπικές και υπο-τοπικές περιοχές, αφετέρου δε να μεταφερθεί η υπάρχουσα αστική-αγροτική κατηγοριοποίηση του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε κατηγορίες της Eurostat, οι οποίες, με βάση αξιόπιστες επιτόπιες πληροφορίες, θα συμβάλλουν στη χάραξη και στην αξιολόγηση της πολιτικής της ΕΕ·

24. επισημαίνει ότι δεν υπάρχουν ποσοτικά επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τις διάφορες περιφέρειες της ΕΕ με ιδιαίτερα τοπικά χαρακτηριστικά —ιδίως δε γεωφυσικά, περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά— τα οποία επηρεάζουν την ανάπτυξη, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, και προτείνει να υιοθετήσει η Eurostat τις κατηγορίες περιφερειών που αναφέρονται στη Συνθήκη —όπως π.χ. οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες— και να διενεργούνται στατιστικές μελέτες με βάση αυτές τις κατηγορίες, ώστε να συντελούν στη δέουσα προσαρμογή των πολιτικών και δράσεων της ΕΕ και στην αντιστοίχισή τους με τις κατά τόπους ανάγκες·

25. επιδοκιμάζει το έργο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα την προσαρμογή του ΑΕγχΠ με τη χρήση της ιδιαίτερα χρήσιμη μεθόδου διεύρυνσης των εθνικών λογαριασμών έτσι ώστε να συμπεριλαμβάνουν και τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές παραμέτρους. Ωστόσο, εφιστά την προσοχή στις συνακόλουθες θεωρητικές δυσκολίες και στους αυξημένους πόρους που απαιτούνται για την αποτύπωση των κοινωνικών παραμέτρων με οικονομικούς όρους, ιδίως όσον αφορά τους λογαριασμούς των δήμων και των περιφερειών. Συν τοις άλλοις, αμφιβάλλει εάν τα αποτελέσματα μιας τόσο περίπλοκης μεθόδου μπορούν εύκολα να γίνουν κατανοητά από τους απλούς πολίτες·

26. επομένως, τάσσεται υπέρ των μεθόδων συμπλήρωσης του ΑΕγχΠ κατά τον υπολογισμό της προόδου επίτευξης κοινών στρατηγικών στόχων, καθότι σε αυτές τις μεθόδους αποτυπώνεται η πολυδιάστατη πραγματικότητα μέσω της συνεκτίμησης διαφόρων πτυχών της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευημερίας με τη βοήθεια περιορισμένου αριθμού δεικτών·

27. πιστεύει εν προκειμένω ότι η καταλληλότερη μεθοδολογία χάραξης πολιτικής σε οποιοδήποτε επίπεδο δημόσιας διοίκησης είναι αυτή στην οποία υπολογίζεται διεξοδικά η ευημερία, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών ζητημάτων (μεταξύ άλλων η παραγωγικότητα, η καινοτομία και οι εξαγωγές), των εργασιακών (μεταξύ άλλων δείκτες σχετικά με την απασχόληση και με την ποιότητα της), των περιβαλλοντικών (μεταξύ άλλων η ενεργειακή ένταση και απόδοση της κάθε οικονομίας, οι προστατευόμενες φυσικές περιοχές και η βιοποικιλότητα, το ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα) και των δημογραφικών (μεταξύ άλλων δείκτες σχετικοί με τη δημογραφική κατάσταση και την κίνηση του πληθυσμού), των ζητημάτων κοινωνικής ένταξης (μεταξύ άλλων τα άτομα που βρίσκονται στα όρια της φτώχειας ή που κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό ή η κατανομή του εισοδήματος) και των τοπικών ζητημάτων (μεταξύ άλλων η προσβασιμότητα και η φέρουσα ικανότητα)·

28. προτείνει, συν τοις άλλοις, η επιλογή δεικτών να γίνεται με προτίμηση σε όσους μετρούν την πιθανή επίδραση των εφαρμοζόμενων πολιτικών, ιδίως μέσω του υπολογισμού των αποτελεσμάτων, του αντικτύπου και του κόστους. Επισημαίνει δε ότι, στην περίπτωση των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, υπάρχει ιδιαίτερη ανάγκη στοιχείων σχετικά με συγκεκριμένες ελλείψεις και αντίξοες συνθήκες, τα οποία πρέπει να εξετάζονται πριν από την εκπόνηση και την εφαρμογή των πολιτικών·

29. προτείνει, συνεπώς, να εξεταστεί σε όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, με αφετηρία το πολύτιμο έργο του ευρωπαϊκού συστήματος στρατηγικής και πολιτικής ανάλυσης (ESPAS), η δυνατότητα παρατήρησης των ενωσιακών τάσεων που καταγράφονται και η προώθηση, στο πλαίσιο αυτό, της συνεργασίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα μπορούν να ενημερώνονται, μέσω ενός συστήματος έγκαιρης ειδοποίησης, όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης για τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές τάσεις ευρωπαϊκής συνάφειας που ενδέχεται να επηρεάζουν τους στρατηγικούς στόχους ή να χρειάζονται την προσαρμογή των στρατηγικών προτεραιοτήτων·

Επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και το μέλλον της πολιτικής συνοχής

30. υπογραμμίζει ότι στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» έχουν τεθεί διάφοροι στόχοι με συναφείς βασικούς δείκτες και αναγνωρίζεται η σημασία της συμπλήρωσης των δεδομένων για την οικονομική ανάπτυξη (ΑΕγχΠ) με άλλους οικονομικούς, κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς και δημογραφικούς δείκτες μέτρησης της βιώσιμης προόδου. Προσθέτει δε ότι τούτο ισχύει και για τη μη κεντρική δημόσια διοίκηση·

31. υπογραμμίζει ότι η διαδικασία επιλογής των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των δεικτών μέτρησης του βαθμού επίτευξής τους ήταν υδροκεφαλική (από την κορυφή στη βάση), χωρίς να λαμβάνονται σε αυτήν υπόψη οι ιδιαίτερες συνθήκες σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο. Αντιθέτως, οι διαφορετικές από τόπο σε τόπο ανάγκες και επιδιώξεις αναγνωρίζονται στην πολιτική συνοχής της ΕΕ, καθότι η επιδίωξη των γενικότερων ενωσιακών στόχων δεν πρέπει να περιορίζει τις αναπτυξιακές προοπτικές του κάθε δήμου ή περιφέρειας με βάση τις ειδικές γνώσεις και δυνατότητες που διαθέτει. Γι' αυτόν τον λόγο, και μέσα στο περίγραμμα πάντα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η ΕΤΠ ζητά να τίθενται στόχοι περιφερειακού χαρακτήρα·

32. εκφράζει την ικανοποίησή της για την τρέχουσα πολιτική συνοχής —που αποτελεί για τις περιφέρειες σημαντική συμβολή και προστιθέμενη αξία, και συμβάλλει κατά τρόπο ουσιαστικό στην ανάπτυξη των περιφερειών— και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να χαράξει μια στρατηγική για τη λειτουργία της πολιτικής συνοχής για την περίοδο προγραμματισμού που ξεκινά το 2021 και να εξακολουθήσει να εφαρμόζει την τρέχουσα μέθοδο οικονομικής υλοποίησης όπου το ΑΕγχΠ, κατάλληλα συνδυασμένο με άλλους δείκτες, θα συνεχίσει να βαραίνει ιδιαίτερος στον καθορισμό του προορισμού και της χρήσης τους·

33. εφιστά την προσοχή, εν προκειμένω, στο διαφορετικό εύρος του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» της πολιτικής συνοχής. Ειδικότερα, η ανάπτυξη της συνεργασίας πέραν των εθνικών συνόρων έχει ως στόχο να στηριχθεί η ένταξη των παραμεθόριων περιοχών σε όλους τους τομείς της ζωής των πολιτών, δηλαδή πέραν του πλαισίου των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Στον τομέα αυτό είναι απαραίτητη η ανάπτυξη μεθοδολογιών και δεικτών που θα καταστήσουν δυνατή την καλύτερη χαρτογράφηση και αξιολόγηση αυτής της εξέλιξης·

34. επισημαίνει τη στενή σύζευξη της πολιτικής συνοχής της ΕΕ με την εν λόγω στρατηγική, αλλά επικρίνει την αναντιστοιχία των μεθόδων μέτρησης και παρέμβασης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» με εκείνες της πολιτικής συνοχής·

35. υπενθυμίζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι πρέπει να αναδεικνύεται περισσότερο η τοπική διάσταση σε μια αναθεωρημένη στρατηγική «Ευρώπη 2020», ιδίως όσον αφορά την τοπική συνοχή, όπου η ανάπτυξη συναφών οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών δεικτών μπορεί να αναβαθμίσει τις τοπικές και περιφερειακές πολιτικές. Τέτοιες στρατηγικές πρέπει να βασίζονται σε μεθόδους με πολυδιάστατο χαρακτήρα, όπου το ΑΕγχΠ και άλλοι οικονομικοί δείκτες συμπληρώνονται από μέτρα κοινωνικής και περιβαλλοντικής φύσης τα οποία υποστηρίζονται πολιτικά σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης·

36. παρατηρεί ότι, υπό το πρίσμα των ισχυρών κινήτρων της θεματικής συγκέντρωσης των οικονομικών πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία σε περιορισμένο αριθμό πεδίων πολιτικής που συνδέονται με τις επιδιώξεις της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», είναι λογικό να υποτεθεί ότι η επιτυχία της πολιτικής συνοχής θα υπολογίζεται σε συνάρτηση με τον βαθμό εκπλήρωσης των στόχων της στρατηγικής·

37. υποστηρίζει ένθερμα οι νέοι πρωταρχικοί στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και της διαδόχου της μετά το 2020 να καταρτίζονται από τη βάση προς την κορυφή, έτσι ώστε τα μελλοντικά εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων να μπορούν να βασίζονται στη συμβολή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την επίτευξη των εθνικών πρωταρχικών στόχων. Τούτο θα οδηγήσει επίσης τις κεντρικές εθνικές κυβερνήσεις να συμπεριλάβουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές στην εκπόνηση αυτών των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, κάτι που προς το παρόν δεν συμβαίνει στα περισσότερα από τα κράτη μέλη·

38. ευελπιστεί ότι η πολιτική συνοχής θα ανακτήσει τον αρχικό της ρόλο —να περιορίζει τις ανισότητες ανάπτυξης μεταξύ περιοχών και να αποτελεί την κύρια πολιτική επενδύσεων σε επίπεδο ΕΕ—, μέσω, μεταξύ άλλων, μιας αναθεώρησης της διασύνδεσής της με τη μελλοντική στρατηγική «Ευρώπη 2020» κατά το διάστημα μετά το 2020·

39. υπογραμμίζει εντούτοις ότι ο αριθμός των ενωσιακών μέσων βασίζεται ακόμη σε ένα υπερβολικά περιοριστικό οικονομικό μέτρο. Τούτο ισχύει και για την πολιτική συνοχής, όπου τα κονδύλια κατανομούνται μεταξύ των κρατών μελών αναλόγως με το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ και τα ποσοστά ανεργίας, ενώ η υπαγωγή των περιφερειών επιπέδου NUTS 2 σε μία από τις τρεις αναπτυξιακές κατηγορίες καθορισμού της κατανομής πιστώσεων γίνεται αποκλειστικά με κριτήριο το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ·

40. διαπιστώνει επομένως ότι οι αποφάσεις επιλεξιμότητας δεν λαμβάνονται με κοινωνικά, περιβαλλοντικά και τοπικά κριτήρια ανά τις περιφέρειες της ΕΕ, ενώ το λογικό θα ήταν να βασίζονται τα μελλοντικά μέσα σε μια πιο ενδελεχή και ενιαία μέθοδο, στην οποία θα προσμετρώνταν περισσότερο οι κοινωνικοί, οι περιβαλλοντικοί και οι τοπικοί δείκτες ώστε να προβάλλονται, ειδικότερα, οι προβλεπόμενες από τη Συνθήκη περιφερειακές ιδιαιτερότητες που πρέπει να εξετάζονται για την επιλεξιμότητα των περιφερειών·

41. αμφισβητεί τη δυνατότητα του επιπέδου 2 των NUTS να αποτυπώσει την πραγματικότητα και τις γεωγραφικές παραμέτρους της κάθε κοινότητας, καθότι σε πολλά κράτη μέλη οι περιοχές NUTS είναι αποκλειστικά στατιστικές γεωγραφικές οντότητες βάσει του πληθυσμού και όχι σύμφωνα με τα πραγματικά όρια ή τις λειτουργικές γεωγραφικές περιοχές. Υπενθυμίζεται ότι οι NUTS χρησιμοποιούνται μέχρι και σήμερα ως κριτήριο για τη διάθεση των κονδυλίων των διαρθρωτικών ταμείων, καθώς και ότι η χρήση τους στη διαμόρφωση και την αξιολόγηση του εδαφικού αντικτύπου των ενωσιακών πολιτικών συνοχής, μεταφορών, περιβάλλοντος κ.λπ. έχει μεγάλη επιρροή, με συνέπεια οι ενωσιακές πολιτικές να είναι αναντίστοιχες με την κατάσταση που επικρατεί στον κάθε τόπο. Στο πλαίσιο αυτό και για λόγους δικαιότερης κατανομής των πόρων, έχει καίρια σημασία οι κρίσιμες ανεπάρκειες της χρήσης του ΑΕγχΠ ως δείκτη (όπως οι κατά τόπους ανισορροπίες που προκαλούνται από τις μετακινήσεις διαμέσου των ορίων των περιφερειών NUTS) να αντισταθμίζονται με τη συνεκτίμηση της κοινωνικής και περιβαλλοντικής κατάστασης στις περιφέρειες κατά τη λήψη αποφάσεων για την επιλεξιμότητα.

42. υπογραμμίζει σχετικά ότι η εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων, συμπεριλαμβανομένου του Ταμείου Συνοχής, θα μπορούσε ίσως να γίνεται και με κριτήρια συμπληρωματικά του ΑΕγχΠ στην επόμενη πολυετή δημοσιονομική περίοδο, εφόσον είναι πολιτικά αποδεκτά σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης.

Τα επόμενα βήματα προώθησης μιας στρατηγικής που δεν θα περιορίζεται στο ΑΕγχΠ

43. αναγνωρίζει ταυτόχρονα το θεμιτό των πρωταρχικών στόχων για την εκπλήρωση των συνολικών στόχων της στρατηγικής και επισημαίνει ότι η καταγραφή της συντελούμενης προόδου προϋποθέτει την έγκαιρη διαθεσιμότητα εναρμονισμένων, συγκρίσιμων και σχετικών με τον επιδιωκόμενο σκοπό δεδομένων περιφερειακού χαρακτήρα.

44. υπογραμμίζει εν προκειμένω ότι η διαθεσιμότητα δεικτών και στοιχείων που επικαιροποιούνται συχνά σε περιφερειακή κλίμακα είναι καθοριστικής σημασίας για την αύξηση του βαθμού διαφάνειας της τεχνικής πρότασης, καθώς και για τη λήψη συνετών πολιτικών αποφάσεων. Για τον λόγο αυτό, παρά την αποτελεσματικότητα και την ορθή διάρθρωσή του, το σύστημα συλλογής δεδομένων από τη Eurostat όσον αφορά τους δείκτες ευημερίας συνιστά σοβαρό πρόβλημα για τους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς χάραξης πολιτικής, καθώς και για την πολυεπίπεδη εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και της πολιτικής συνοχής. Επομένως, πρέπει επειγόντως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δη η Eurostat να βρουν μια λύση, με στόχο τη βελτίωση και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του συστήματος συλλογής δεδομένων, συνοδεύοντάς το παράλληλα με την εκπόνηση και τη χρήση μεθόδων αξιολόγησης του αντικτύπου των πολιτικών.

45. επικροτεί εν προκειμένω την πρόοδο που έχει σημειώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως προς τον χάρτη πορείας του 2009 με τίτλο «Η μέτρηση της προόδου σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο». Ωστόσο, διαπιστώνει με απογοήτευση ότι η παραγωγή και διάδοση δεδομένων τοπικού και περιφερειακού χαρακτήρα δεν έχει ακόμη εξελιχθεί αρκετά.

46. επισημαίνει ότι συχνά αυτές οι χώρες όπου τα στατιστικά στοιχεία περιφερειακού και κυρίως τοπικού χαρακτήρα είναι ελλιπότερα απ' ό,τι σε άλλες μπορούν, βάσει των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ, να διαθέσουν σημαντικό ποσό στον αποκαλούμενο «θεματικό στόχο 11» (ανάπτυξη θεσμικής ικανότητας). Δεδομένου ότι βρισκόμαστε στο ξεκίνημα της περιόδου προγραμματισμού, έχουμε μια πρώτη τάξεως ευκαιρία να καταρτίσουμε μια βάση πανενωσιακών συγκρίσιμων δεδομένων σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα. Τα δεδομένα αυτά θα μπορούν να συνεκτιμώνται κατά τη χάραξη και την αξιολόγηση των ενωσιακών πολιτικών μετά το 2020.

47. προτείνει, μέσω του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος, να αναβαθμιστεί περαιτέρω η ποιότητα των διοικητικών δεδομένων και να επιταχυνθεί η εφαρμογή των στατιστικών γεωαναφοράς, έτσι ώστε να ενισχυθεί η αξία της συλλογής δεδομένων και να ελαφρυνθούν οι αρμόδιες για την παροχή απαντήσεων αρχές.

48. επιδοκιμάζει μεν το γεγονός ότι από τη δημοσίευση της τελευταίας γνωμοδότησης της ΕτΠ με θέμα «ΑΕΠ και πέρα από αυτό», τα διαθέσιμα στοιχεία σε επίπεδο ΕΕ —ιδίως όσον αφορά την τοπική και περιφερειακή κλίμακα— αυξάνονται σταθερά, αλλά διαπιστώνει ότι, δυστυχώς, ακόμα υπάρχουν σημαντικά κενά. Επομένως, προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί το ταχύτερο δυνατό σε ανάλυση των σημερινών και των μελλοντικών κενών στην παροχή διεξοδικών δεδομένων οικονομικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και δημογραφικού χαρακτήρα, πέραν του ΑΕγχΠ, στην Ευρώπη.

49. κρίνει, πιο συγκεκριμένα, μη ικανοποιητικό τον έως τώρα βαθμό περιφερειοποίησης των δεικτών της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», καθότι ορισμένοι μόνο από αυτούς τους δείκτες που απαιτούνται για την καταγραφή των πρωταρχικών στόχων της στρατηγικής σε περιφερειακό επίπεδο NUTS 2 και 3 είναι διαθέσιμοι, ενίοτε δε με σημαντική καθυστέρηση. Το ίδιο ισχύει και για τους εναλλακτικούς δείκτες που ίσως να θεωρούν απαραίτητους οι δήμοι και οι περιφέρειες ως προϋπόθεση για την επίτευξη, εντέλει, των ενωσιακών στόχων και επιδιώξεων. Η χρήση επίκαιρων περιφερειακών στατιστικών θα καταστήσει δυνατή τη δημιουργία ενός συγκεντρωτικού δείκτη περιφερειακής προόδου, όπως έχει ήδη εισηγηθεί η ΕτΠ.

50. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη Eurostat να θέσουν ένα χρονοδιάγραμμα για τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών πολιτικών στη διαδικασία επιλογής —ρεαλιστικών— στόχων, καθώς και για την εκπόνηση των περιφερειακών στατιστικών που απαιτούνται για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, την εποπτεία και την αξιολόγηση της αναθεωρημένης στρατηγικής «Ευρώπη 2020», θέτοντας εδαφικά διαφοροποιημένους στόχους·

51. υπογραμμίζει την ανάγκη υπέρβασης του ισχύοντος συστήματος στατιστικών και δεικτών (με βάση τον κανονισμό περί NUTS) για τη μέτρηση της προόδου σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ιδίως ως προς την έννοια των «λειτουργικών περιφερειών» και των διασυνοριακών περιοχών. Προτείνει δε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω τις συνοδευτικές έννοιες και δείκτες, καθώς και να λάβει σοβαρά υπόψη της τα πεδία της μακροπεριφερειακής στρατηγικής·

52. επαναλαμβάνει, τέλος, ότι πρέπει να αναδεικνύεται περισσότερο η αστική και η επαρχιακή διάσταση σε ένα μεγάλο φάσμα ενωσιακών πολιτικών, ιδίως όσον αφορά την πολιτική τοπικής συνοχής, όπου η ανάπτυξη συναφών οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών δεικτών μπορεί να αναβαθμίσει τις τοπικές και περιφερειακές πολιτικές·

53. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει στο ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα τα αναγκαία μέτρα για την κάλυψη του ελλείμματος στατιστικών στοιχείων σχετικά με την ποικιλία και τις ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν τις περιφέρειες της ΕΕ, ειδικότερα δε μέτρα για τη συλλογή στοιχείων και τη διαμόρφωση δεικτών σχετικά με τα φαινόμενα της απόστασης και της απομόνωσης των περιφερειών, ώστε να βελτιωθεί η διαδικασία χάραξης και εφαρμογής ευρωπαϊκών πολιτικών καλύτερα προσαρμοσμένων στις περιφέρειες που πλήττονται από τα φαινόμενα αυτά, σύμφωνα με τις επιταγές της αρχής της τοπικής συνοχής·

54. κρίνει απαραίτητη τη δημιουργία ενός υποστηρικτικού προτύπου λήψης αποφάσεων, το οποίο θα περιλαμβάνει ένα σύστημα διαβαθμισμένης αξιολόγησης των προτεραιοτήτων ευημερίας σε τοπική κλίμακα. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα αναδεικνύονται οι ιδιαιτερότητες του κάθε τόπου σε ένα κοινό πλαίσιο για όλες τις περιφέρειες της ΕΕ και θα χρησιμοποιείται το εν λόγω σύστημα αξιολόγησης στην εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και κατά τη φάση των διαπραγματεύσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές ή κατά τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς.

Βρυξέλλες, 11 Φεβρουαρίου 2016.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Markku MARKKULA

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας (2010-2018)»

(2016/C 120/06)

Εισηγητής: ο κ. Csaba BORBOLY (RO/EPP), πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου της Harghita

Έγγραφο αναφοράς: Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Σχέδιο κοινής έκθεσης 2015 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας (2010-2018)

COM(2015) 429 final

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. με ευχαρίστηση διαπιστώνει ότι η Επιτροπή αναγνώρισε τη σημασία ενίσχυσης, στον τομέα της νεολαίας, της χάραξης πολιτικών που βασίζονται σε γεγονότα και αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και τη σημασία αποτελεσματικότερου συντονισμού των προσπαθειών και των πόρων της Ένωσης και των κρατών μελών, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής για τη νεολαία·
2. θεωρεί ιδιαίτερα θετική την προσέγγιση της Επιτροπής, η οποία θεωρεί ότι είναι αναγκαίο, στο πλαίσιο της συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας κατά την περίοδο 2016-2018, να υπάρξει άμεση αντίδραση, στον βαθμό που είναι εφικτό και με την κατάλληλη προσαρμογή της πολιτικής, στις νέες προκλήσεις, όπως η ένταξη των νέων προσφύγων ή η εξάπλωση του εξτρεμισμού ανάμεσα στους νέους·
3. σε αυτή την περίπτωση, επικροτεί ρητώς τα οφέλη του πλαισίου της ΕΕ για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας (2010-2018) όσον αφορά τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και των τοπικών και περιφερειακών αρχών τους και το άνοιγμα και τη διεύρυνση των δυνατοτήτων και των πλεονεκτημάτων της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης για τους νέους. Ως εκ τούτου, καλεί την Επιτροπή να επεκτείνει το πλαίσιο πέραν του 2018 και να το αναπτύξει περαιτέρω·
4. υποστηρίζει ότι στο μέλλον η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των νέων στην αγορά εργασίας, με παράλληλη καλλιέργεια της ενεργού ιδιγένειας (συμμετοχή των νέων), της στήριξης της απασχόλησης των νέων, της κατάργησης των διακρίσεων και της διαπολιτισμικής κατανόησης, θα πρέπει να παραμείνει στο επίκεντρο των στόχων της πολιτικής για τη νεολαία·
5. εκφράζει ωστόσο την ανησυχία της για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν αναφέρει τον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στο πλαίσιο της πολιτικής για τη νεολαία, ενώ είναι προφανές ότι στα περισσότερα κράτη μέλη, όπου υπάρχουν εθνικές πολιτικές για τη νεολαία, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ασκούν, σε διαφορετικό βαθμό, καθοριστικής σημασίας αρμοδιότητες στον τομέα·
6. εκτιμά τις προσπάθειες της Eurostat για την παραγωγή και τον συντονισμό σειράς δεδομένων όσον αφορά διάφορους παράγοντες που επηρεάζουν τα ζητήματα που άπτονται της νεολαίας·
7. καλεί την Επιτροπή να εξετάζει συστηματικά τον εδαφικό αντίκτυπο της πολιτικής για τη νεολαία στο υποεθνικό επίπεδο, τουλάχιστον έως το επίπεδο NUTS 2. Προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω ο ρόλος των περιφερειών στην υλοποίηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τη νεολαία, κρίνει ότι, εντός του πλαισίου της Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, είναι αναγκαία η ανάπτυξη αφενός μετρήσιμων δεικτών συγκεκριμένων σχεδίων δράσης για τη νεολαία, με τη συμμετοχή όλων των επιπέδων διακυβέρνησης, και αφετέρου ισχυρών συνεργειών μεταξύ των οργανώσεων της νεολαίας και των δημόσιων αρχών·

8. μετά από διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς, πιστεύει ότι, ακόμη και αν το πρόγραμμα Erasmus+ και οι εγγυήσεις για τη νεολαία αποτελούν βασικά εργαλεία για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων, τα προβλήματα είναι πολύ πιο περίπλοκα και η δράση της Ένωσης στον τομέα της νεολαίας υπερβαίνει ήδη αυτά τα δύο αποτελεσματικά μέσα, τα οποία, αν και θεωρητικά είναι αποτελεσματικά, αποδεικνύονται ανεπαρκή, καθότι στην περίπτωση των εγγυήσεων για τη νεολαία η εφαρμογή τους εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα προβληματική. Ειδικότερα όσον αφορά τα ευάλωτα νεαρά άτομα, τονίζεται η ανάγκη να αναπτυχθούν πρωτοβουλίες για τη στήριξη των νέων που προέρχονται από τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας και που κινδυνεύουν στα 18 να βρεθούν χωρίς κανενός είδους προστασία που να τα καθοδηγεί κατά τη μετάβασή τους στην ενηλικίωση. Ως εκ τούτου, εφιστά την προσοχή στην ανάγκη να διατίθενται, σε κατάλληλη μορφή, οι άλλες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις της πολιτικής για τη νεολαία, ιδίως όσον αφορά ζητήματα όπως, μεταξύ άλλων, η απασχόληση των νέων και η κοινωνική ένταξη. Με τον τρόπο αυτό θα μπορεί επίσης να προσδιορίζεται κατά πόσον χρειάζονται ειδικές παρεμβάσεις από τα διαρθρωτικά ταμεία και από τις ευρωπαϊκές επενδύσεις, με αφετηρία τη σημερινή περίοδο προγραμματισμού. Δεδομένης της πολυπλοκότητας των προκλήσεων στη δράση της Ένωσης στον τομέα της νεολαίας, η πολιτική για τη νεολαία θα πρέπει να ενσωματώνεται σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ και μάλιστα με βάση μια εγκάρσια προοπτική, καθώς αυτή η πολιτική είναι σε θέση, όχι μόνο να αναζητεί λύσεις στα ενδεχόμενα προβλήματα της νεολαίας, αλλά και να λειτουργεί ως σημείο εκκίνησης για την προώθηση μιας νέας οικονομικής ανάπτυξης. Επιπλέον, η εκ νέου ανακάλυψη της αξίας επί μακρόν υφιστάμενων παραδόσεων και επαγγελμάτων μπορεί να προσφέρει νέες ευκαιρίες απασχόλησης. Επίσης, πρέπει να συνεχίσουν να καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες για την προαγωγή των ανταλλαγών βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης όσον αφορά τη συμμετοχή και τη στήριξη των νέων. Επιπλέον, τα οικονομικά επιχειρήματα υπέρ της εκπαίδευσης και της κατάρτισης που συζητήθηκαν στη σύνοδο του Συμβουλίου Παιδείας, Νεολαίας, Πολιτισμού και Αθλητισμού στις 12 Δεκεμβρίου 2014⁽¹⁾, στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αναθεώρησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», θα πρέπει να μετουσιωθούν πλέον σε συγκεκριμένες επενδύσεις στην παιδεία στο πλαίσιο του μακροπρόθεσμου θεματολογίου της ΕΕ για τη νεολαία.

9. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει βελτιώσει την παροχή πληροφοριών στους νέους που αναζητούν εργασία μέσω του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών EURES σχετικά με κενές θέσεις εργασίας, καθώς και για την πρωτοβουλία «Η πρώτη σου εργασία μέσω του EURES» που δρομολόγησε για να βοηθήσει τους νέους στην προσπάθειά τους να βρουν θέσεις εργασίας στο εξωτερικό· επιδοκιμάζει επίσης τις συγκεκριμένες ενέργειες στις οποίες προέβη για την υλοποίηση της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με ένα πλαίσιο ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης, προκειμένου να επεκταθεί η εφαρμογή της πύλης EURES στις περιόδους πρακτικής άσκησης, και καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν ευρύτερα τις δυνατότητες που προσφέρει η χρήση των μέσων αυτών·

10. διαπιστώνει με ανησυχία την αποδυνάμωση της άμεσης πολιτικής δραστηριότητας των νέων (ιδιαίτερώς σε σχέση με τη συμμετοχή τους στις εκλογές) και σε σύγκριση με τις παλαιότερες γενεές. Επικροτεί όμως το ενεργό ενδιαφέρον που δείχνουν πολλοί νέοι συμμετέχοντας με δραστήριο τρόπο στην τοπική τους κοινότητα ως μέλη οργανώσεων, μέσω επιγραμμικών εργαλείων (μέσα κοινωνικής δικτύωσης) ή με τον εθελοντισμό. Έτσι, η ΕτΠ διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν νέες μορφές συμμετοχής στις δημοκρατικές διαδικασίες και την πρόσβαση στη διαδικασία λήψης πολιτικών αποφάσεων ως μέρος της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία. Πρέπει, επίσης, να υπάρξει καλύτερη πληροφόρηση των νέων σχετικά με το δικαίωμά τους να προτείνουν και να υποστηρίζουν Πρωτοβουλίες Ευρωπαίων Πολιτών.

11. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει, σεβόμενη απόλυτα την αρμοδιότητα των κρατών μελών ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων διδασκαλίας και τη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος, τις βέλτιστες πρακτικές των κρατών μελών και των περιφερειών όσον αφορά τον πολιτικό γραμματισμό και τη μείωση του ορίου ηλικίας ψήφου, και ιδιαίτερα την επιρροή, άμεση ή έμμεση, των μέτρων αυτών στην πολιτική δέσμευση των νέων και στην εξέλιξη της βούλησης συμμετοχής τους· στη συνέχεια θα πρέπει τα αποτελέσματα αυτής της εξέτασης να τα κοινοποιεί στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες·

12. θεωρεί ιδιαίτερα σημαντικό τον ρόλο των οργανώσεων νεολαίας, ακόμη και των αθλητικών, που δραστηριοποιούνται σε επίσημα πλαίσια αλλά και σε πλαίσια εξωσχολικών μαθημάτων μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης για την ενεργό συμμετοχή στα κοινά, με την έννοια ότι συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη των συμμετοχικών δεξιοτήτων των νέων ανθρώπων, καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων· ως εκ τούτου, θεωρεί σημαντική την υποστήριξη σε αυτές τις οργανώσεις·

13. τονίζει επίσης την ανάγκη να εντοπιστούν και να προβληθούν εκείνες οι μη διαρθρωμένες κοινότητες της νεολαίας που συγκεντρώνουν ολοένα και περισσότερους νέους, χάρη στην υπεύθυνη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Αυτές οι κοινότητες αντιπροσωπεύουν συχνά τους νέους που έχουν δυσκολίες πρόσβασης σε ευκαιρίες και οι οποίοι δεν διαθέτουν τα εργαλεία για να συνδιαλεχθούν με τους θεσμούς·

14. αναγνωρίζει τη σημασία μιας ποιοτικής κοινωνικής και εκπαιδευτικής δράσης και την ανάγκη ανάπτυξης της ικανότητας ανταπόκρισης στις κοινωνικές, τεχνολογικές και συμπεριφορικές αλλαγές. Σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να υποστηριχτεί περαιτέρω η αναγνώριση και η προβολή της ανεπίσημης και της άτυπης εκπαίδευσης στις δραστηριότητες για τους νέους·

⁽¹⁾ Ανακοινωθέν Τύπου της 3358ης συνόδου του Συμβουλίου Παιδείας, Νεολαίας, Πολιτισμού και Αθλητισμού: <http://www.consilium.europa.eu/en/workarea/downloadAsset.aspx?id=40802190967>

15. εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι η κοινωνική και εκπαιδευτική δράση, που συνήθως αποτελεί αρμοδιότητα — σε πολλά κράτη μέλη— και των τοπικών αρχών, έχει υποστεί δημοσιονομικές περικοπές σε όλη την Ευρώπη, ενώ το αυξανόμενο ποσοστό των νέων που διατρέχουν τον κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και η ευρεία εξάπλωση συμπεριφορών που βλάπτουν την υγεία και αυξάνουν τον κίνδυνο θανάτου μεταξύ των νέων απαιτεί την περαιτέρω ενίσχυση της εν λόγω δράσης. Υπάρχει επίσης ιδιαίτερη ανάγκη προώθησης θετικών τρόπων ζωής που αποτρέπουν τη χρήση ναρκωτικών, την κατάχρηση αλκοόλ, το κάπνισμα, την παχυσαρκία, αν μη τι άλλο μέσω της προώθησης της σωματικής δραστηριότητας. Ταυτόχρονα, είναι σημαντική η χάραξη ενεργητικών πολιτικών ώστε να δοθεί στους νέους, είτε μέσω ενώσεων στις οποίες συμμετέχουν είτε μεμονωμένα, η ευκαιρία προσωπικής και επαγγελματικής εξέλιξης και να τους επιτραπεί να είναι σε θέση να «ανακαλύψουν άλλες μορφές κοινωνικών σχέσεων» (Λευκή βίβλος 2001 για την ευρωπαϊκή νεολαία).

16. ως απάντηση στην τρέχουσα μεταναστευτική κρίση και στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης για τη μετανάστευση, ζητεί άμεσα προσβάσιμους χρηματοπιστωτικούς πόρους για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές που θα τους επιτρέψουν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τη μετανάστευση και την ένταξη.

17. πιστεύει ότι οι μεταναστευτικές ροές νέων από τις λιγότερο ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές περιφέρειες που επλήγησαν περισσότερο από την οικονομική κρίση υπονομεύουν την εδαφική και κοινωνική συνοχή και οδηγούν σε σοβαρές δημογραφικές προκλήσεις. Για την προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης σε αυτές τις περιοχές, παράμετρος ζωτικής σημασίας για την αποτροπή της εξόδου των νέων και της συνεπαγόμενης διαρροής εγκεφάλων, η ΕτΠ υπογραμμίζει την ανάγκη να υποστηριχθούν, μεταξύ άλλων, οι διαπεριφερειακές συμπράξεις και οι άμεσες τοπικές και περιφερειακές δράσεις με ειδικά μέτρα που θα χρηματοδοτηθούν από τα ΕΔΕΤ.

18. θεωρεί ότι η ανταλλαγή ορθών πρακτικών είναι ένα σημαντικό εργαλείο διατομεακής συνεργασίας για τη στήριξη των νέων, δεδομένου ότι επιτρέπει στα κράτη μέλη, τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τους εκπροσώπους της νεολαίας να ανταλλάσσουν κατεργασμένα διδάγματα. Επίσης, πρωτοβουλίες όπως η Ευρωμεσογειακή Πλατφόρμα Νεολαίας και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας προάγουν τον διάλογο σε θέματα όπως η προώθηση της διά βίου μάθησης και της κινητικότητας στην Ευρώπη, της πολιτικής εκπαίδευσης και απασχόλησης και της ισότητας των φύλων.

19. προτείνει την ανάπτυξη μιας βασικής δέσμης η οποία θα πρέπει να διασφαλίζεται, ανάλογα με τις δυνατότητες που υπάρχουν, για τους νέους σε κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή η δέσμη θα μπορούσε να εστιάζει στην πρόσβαση σε ευρωζωνικές συνδέσεις, στη δυνατότητα απόκτησης στο πλαίσιο της δημόσιας εκπαίδευσης ενός επιπέδου γνώσης της δεύτερης ξένης γλώσσας τουλάχιστον ισοδύναμου με το επίπεδο B2, στον επαγγελματικό προσανατολισμό και στη συνεχή διδασκαλία, στην ευκαιρία για κατάλληλη συμμετοχή στον εθελοντισμό, στην προαγωγή της προετοιμασίας για μια πρώτη θέση εργασίας και σε ευέλικτες και προσιτές μορφές χρηματοδότησης που είναι αναγκαία για σπουδές οι οποίες παρέχουν ευκαιρίες σταδιοδρομίας. Ταυτόχρονα, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μεριμνήσει προκειμένου να εξασφαλιστεί πως όλοι οι νέοι που ενδιαφέρονται στην ΕΕ για επαγγελματική κατάρτιση θα αποκτούν πρόσβαση σε αυτήν και θα έχουν μια «ελάχιστη εγγύηση τίτλων και προσόντων» που θα πρέπει να αναγνωρίζονται και να ισχύουν σε όλα τα κράτη μέλη και που θα τους καθιστά ικανούς να έχουν πρόσβαση και να ολοκληρώσουν ένα ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης, καθώς και να αποκτήσουν το αντίστοιχο επίπεδο ενδεδειγμένων προσόντων τα οποία θα υποστηρίζονται από κατάλληλη επικύρωση με την αναγνώριση της προστιθέμενης αξίας της δραστηριότητας που ασκούν οι νέοι υπό άτυπες συνθήκες.

20. διαπιστώνει ότι απαιτείται η διενέργεια μελετών στις διάφορες περιφέρειες της Ευρώπης, ώστε να αποκτηθεί καλύτερη εικόνα της κατάστασης των νέων από άποψη στέγασης και συνθηκών διαμονής. Στον τομέα αυτό απαιτείται όλως ιδιαίτερως η ανταλλαγή ορθών πρακτικών και η κατάρτιση σχεδίων δράσης σε τοπικό επίπεδο, δεδομένου ότι σε πολλές περιφέρειες παρατηρείται υπερβάλλουσα προσφορά κατοικιών, ενώ σε αρκετές άλλες περιφέρειες η ποιότητα του αποθέματος κατοικιών δεν εξασφαλίζει στους νέους αξιοπρεπείς συνθήκες, σε άλλες δε οι εξαιρετικά υψηλές τιμές αποκλείουν τους νέους. Πρέπει, λοιπόν, με βάση πρόσφορα στοιχεία, να καταρτιστούν κατάλληλα σχέδια δράσης, με στόχο να ενισχυθεί η προσβασιμότητα των νέων σε ικανοποιητικές συνθήκες στέγασης. Ειδικότερα, προτείνεται να παραχωρηθεί στους νέους ένα ποσοστό δημόσιας στέγασης, να προωθηθούν μορφές αλληλέγγυας γειτονίας και συγκατοίκησης μεταξύ αυτοεξυπηρετούμενων ηλικιωμένων και νέων (co-housing), αλλά και να υποστηριχθεί η αγορά κατοικιών με επιδοτούμενα δάνεια για τους νέους.

21. τονίζει την ανάγκη να προσδιοριστεί ο τρόπος με τον οποίο θα αντιμετωπίζονται προκλήσεις στον τομέα της πολιτικής για τη νεολαία, όπως η αντιστοιχία των προσόντων στις παραγωγικές και εδαφικές ανάγκες, καθώς και στις ανάγκες των εργοδοτών, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της μείωσης των υψηλών ποσοστών ανεργίας των νέων, το ζήτημα των ίσων ευκαιριών για τους νέους που ζουν σε μικρές κοινότητες οι οποίες βρίσκονται σε αγροτικές ή απομακρυσμένες, εξόχως απόκεντρες ή νησιωτικές περιφέρειες που αντιμετωπίζουν δημογραφικές προκλήσεις ή ακόμη η προώθηση πρωτοβουλιών επαγγελματικής κατάρτισης προσαρμοσμένων στις περιφερειακές ιδιαιτερότητες και τις ειδικές δεξιότητες, καθώς και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα αυτό, αν μη τι άλλο με την αναβάθμιση των χειρωνακτικών επαγγελμάτων· υπογραμμίζει πως η αντιστοίχιση των προσόντων στις ανάγκες των εργοδοτών αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων και την περαιτέρω ανάπτυξη των επαγγελματικών τους προοπτικών· θεωρεί ότι πρέπει να θεσπιστούν διαδικασίες που να εξασφαλίζουν την επικύρωση και την πιστοποίηση των δεξιοτήτων που αποκτούν οι νέοι στο πλαίσιο της μη τυπικής εκπαίδευσης και του εθελοντισμού, ώστε αυτές οι δεξιότητες να καθίστανται αξιοποιήσιμες κατά την ένταξη στην εργασία. Ζητεί να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή σε αυτά τα ζητήματα και να τεθούν οι εταιρείες προ των κοινωνικών ευθυνών τους ώστε να επιδείξουν αλληλεγγύη προς τη νεολαία· ως μην ξεχνάμε ότι η τελευταία δεν αποτελεί μόνο το εργατικό δυναμικό του σήμερα και του αύριο, αλλά και δυνητικό καταναλωτή των υπηρεσιών και των προϊόντων τους.

22. κρίνει αναγκαίο, στο πλαίσιο της πολιτικής για τη νεολαία, να δίδεται —τόσο στο επίπεδο των κρατών μελών όσο και στο επίπεδο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών— ιδιαίτερη προσοχή σε ζητήματα όπως η προώθηση των θεμελιωδών αξιών του χριστιανικού πνεύματος της Ευρώπης, η διάκριση εις βάρος των νέων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή φρονημάτων, αναπηρίας και γενετικής προσανατολισμού, καθώς και η χάραξη των ενδεδειγμένων πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τα ειδικά προβλήματα των νέων που ανήκουν σε εθνικές και εθνοτικές μειονότητες·

23. καλεί τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές να καταβάλουν κάθε προσπάθεια, λαμβάνοντας υπόψη την εθνική νομοθεσία και τις αρχές της ΕΕ, ώστε να διατηρηθούν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα στη μητρική γλώσσα των εθνικών ή γλωσσικών μειονοτήτων και να δημιουργηθούν νέα, και καλεί τα κράτη μέλη να παρέχουν στους νέους που προέρχονται από εθνικές και γλωσσικές μειονότητες —λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάστασή τους σε θέματα παιδείας— εκπαιδευτικές λύσεις που θα τους επιτρέψουν να εκμάθουν αποτελεσματικά την επίσημη γλώσσα της χώρας, σύμφωνα με τις αρχές της πολυγλωσσίας και της καταπολέμησης των διακρίσεων·

24. θεωρεί ότι πρέπει να εφαρμοστεί κατά προτεραιότητα και επειγόντως ένα σχέδιο δράσης με αποδέκτη τη νεολαία —και με γνώμονα τη σημασία της κοινής εκπαίδευσης αγοριών και κοριτσιών σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ— για την ανάσχεση των ολοένα και περισσότερων κρουσμάτων βίας εις βάρος των γυναικών·

25. παρατηρεί ότι οι νέοι διαθέτουν περιορισμένη μόνο πρόσβαση στις πηγές χρηματοδότησης που απαιτούνται για την ανάπτυξη των επιχειρήσεών τους, για τη στέγασή τους ή ακόμη για τη συνέχιση των σπουδών τους· ως εκ τούτου, θεωρεί σημαντικό να αναζητήσουν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης τοπικές λύσεις που θα μπορούσαν, αφενός, να συντελέσουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της συγκεκριμένης περιοχής και, αφετέρου, να προωθήσουν σαφώς την ισότητα ευκαιριών μεταξύ των νέων·

26. υπογραμμίζει, συνεπώς, την ανάγκη να ενθαρρυνθούν μορφές συνύπαρξης και κέντρα νεολαίας, με πρωτοβουλία τοπικών φορέων, αλλά και σε συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς που είναι σε θέση να κατανοούν τις ανάγκες των νέων στους οποίους απευθύνονται και να τις μετατρέπουν σε ευκαιρίες για τη μελλοντική απασχολησιμότητα, τη δοκιμή των επιχειρηματικών δεξιοτήτων και την ανάπτυξη της ενεργού συμμετοχής·

27. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ελέγξουν ότι οι νέοι ενημερώνονται σωστά όσον αφορά το εργατικό δίκαιο, τα πρότυπα προστασίας της εργασίας και της νομοθεσίας για τους εθελοντές και ότι τυγχάνουν της απαραίτητης προστασίας όταν ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα ή εθελοντική υπηρεσία ή όταν συμμετέχουν σε πρόγραμμα μαθητείας ή πρακτικής άσκησης στη χώρα διαμονής τους ή σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο διαμένουν συνήθως· για τον σκοπό αυτό προτείνει να ενισχυθούν αφενός μεν ορισμένα ήδη υφιστάμενα δίκτυα όπως τα Europe Direct, Eurodesk και Eures, αφετέρου δε οι τοπικές αρχές ως κύριοι εκφραστές των πολιτικών για τη νεολαία κατά τόπους·

28. τονίζει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία των νέων εθελοντών ή των ενεργών νέων στην αγορά εργασίας και καλεί τις περιφέρειες να εξετάσουν εν προκειμένω ποιες είναι οι δυνατότητες συνεργασίας για την αμοιβαία μάθηση και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Υπογραμμίζει επίσης την ανάγκη να ενισχυθεί η κοινωνική και πολιτική αξία του εθελοντισμού, όπως στην περίπτωση της πολιτικής υπηρεσίας για τους νέους·

29. θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο να μελετηθεί, αφενός μεν, πώς μπορούν οι νέες κοινωνικές και κοινοτικές αξίες που προκύπτουν —όπως η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση όσον αφορά την αειφόρο και ενεργειακά αποδοτική παραγωγή, η δέσμευση σε τοπικό επίπεδο, η υποστήριξη των ατόμων σε επισφαλή κατάσταση και η αναβάθμιση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων— να προωθήσουν τη συμμετοχή των νέων στην κοινωνία και την επιτυχημένη ένταξή τους σε αυτήν, αφετέρου δε, πώς μπορεί να προωθηθεί και να υποστηριχθεί ο θεμελιώδης ρόλος της οικογένειας ως το πρώτο στήριγμα για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του ατόμου. Προτείνει τη σύνδεση και την αναφορά της οικογένειας στους νέους στόχους για την αειφόρο ανάπτυξη (ΟΗΕ). Τα μέτρα στήριξης καλύπτουν τόσο τις οικογένειες καταγωγής όσο και τις νέες και τις υπό σύσταση οικογένειες. Τα μέτρα αφορούν την προστασία της οικογένειας, τη στήριξη για τη δημιουργία οικογένειας και τη φροντίδα των τέκνων, ιδίως μάλιστα στις περιφέρειες που αντιμετωπίζουν δημογραφικές προκλήσεις·

30. στις κατ' εξοχήν αγροτικές περιφέρειες πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη νεολαία, η οποία αποτελεί μια ομάδα του ενεργού πληθυσμού με πραγματικά στρατηγική σημασία για τις περιοχές αυτές. Επίσης, πρέπει να διευκολύνεται η παραμονή της νεολαίας στην επαρχία, να της παρέχονται κίνητρα για να συνεχίζει να κατοικεί στους —συνήθως— ιδιαίτερα περιορισμένους— αγροτικούς οικισμούς, καθώς και να διατηρείται —στο μέτρο του δυνατού— η συνέχιση των αγροτικών εργασιών στον κάθε τόπο με παραδοσιακές τεχνικές (και με τη βοήθεια της κατάλληλης κατάρτισης), που είναι συμβατές με το περιβάλλον και τις αρχές της αειφόρου οικονομίας, χωρίς να παραγνωρίζονται, βεβαίως, η οικονομική βιωσιμότητα και αποδοτικότητα αυτών των τεχνικών·

31. πιστεύει ότι τα μέτρα που λαμβάνονται μεμονωμένα από τα κράτη μέλη στον τομέα της πολιτικής για τη νεολαία δεν είναι πάντα επαρκή και ότι ο συντονισμός τους είναι συχνά τυχαίος· συμφωνεί, στο πλαίσιο αυτό, με τον ισχυρισμό ότι απαιτείται μεγαλύτερη δέσμευση και περισσότερα μέτρα σε επίπεδο ΕΕ για τη βελτίωση του συντονισμού, την ενίσχυση της εναρμόνισης και την αξιοποίηση των πιθανών συνεργειών, δεδομένου κυρίως ότι η νέα γενιά είναι πιο ανοιχτή στην κινητικότητα και στη μετανάστευση και ότι στην αναθεωρημένη πολιτική πρέπει να διευκρινιστεί ο πρωταγωνιστικός ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·
32. θεωρεί αναγκαίο να ενισχυθεί ο ρόλος των νέων στις δημοκρατικές διαδικασίες, προκειμένου να ακουστεί η φωνή τους. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, είναι απαραίτητο να προωθηθεί ο διάλογος μεταξύ των νέων, αρχής γενομένης από τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και, ειδικότερα, των οργανώσεων νεολαίας, των τοπικών αρχών (τόσο μεμονωμένα όσο και μέσω ενώσεων), των άτυπων ομάδων, των κέντρων πληροφόρησης του δικτύου Europe Direct, που μπορεί να διευκολύνει την επικοινωνία των νέων με τα θεσμικά όργανα, καθώς και των ΜΚΟ, που ανέκαθεν εκπροσωπούν τμήματα του πληθυσμού πιο ανοικτά στην αλλαγή και στην κοινωνική καινοτομία και ικανά να ενθαρρύνουν την ανανέωση μιας ολόκληρης κοινωνίας. Ακριβώς γι' αυτό υπογραμμίζει τη σημασία της επέκτασης του διαρθρωμένου διαλόγου και εκφράζει την υποστήριξη της στις νέες πρωτοβουλίες που σχεδιάζει η Επιτροπή στον τομέα αυτό, όσον αφορά την ενίσχυση των δυνατοτήτων συμμετοχής των νέων ανθρώπων γενικότερα και των οργανώσεων που τους εκπροσωπούν. Τονίζει, τέλος, ότι, για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί, ενδείκνυται να προβλεφθούν διαρθρωμένες γραμμές δράσης, όπως προβλέπονται για τις Εγγυήσεις για τη Νεολαία μέσω της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ)·
33. τονίζει τη σημασία του διαρθρωμένου διαλόγου και στηρίζει τις νέες δράσεις που προτείνει η Επιτροπή στον τομέα αυτό όσον αφορά την ενίσχυση των δυνατοτήτων συμμετοχής τόσο των νέων γενικά όσο και των οργανώσεων που τους εκπροσωπούν· επισημαίνει ότι οι νέοι ιδίως προσδοκούν έναν διαρθρωμένο διάλογο που πληροί ποιοτικά κριτήρια τα οποία θα πρέπει να αντανakλώνται όσο το δυνατόν περισσότερο στην αντίστοιχη διαδικασία. Αυτά περιλαμβάνουν μια προσέγγιση εταιρικής σχέσης που βασίζεται στον διάλογο με κάθε πλευρά επί ίσοις όροις και με επαρκή χρόνο. Οι νέοι θα πρέπει να συμμετέχουν στις διαδικασίες διαμόρφωσης γνώμης στα διάφορα πολιτικά επίπεδα σε όσο το δυνατόν περισσότερους τομείς πολιτικής. Ιδιαίτερως στις πρωτοβουλίες για την απασχόληση των νέων, θα μπορούσε να ενισχυθεί η περιφερειακή προοπτική της συμμετοχής των νέων μέσω του διαρθρωμένου διαλόγου·
34. θεωρεί σημαντικό να προωθηθεί η ένταξη των νέων με αναπηρία και η πραγματική ισότητα πρόσβασης των νέων με αναπηρία στις ευκαιρίες που παρέχουν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες·
35. τονίζει την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα, στις πολιτικές της ΕΕ και των κρατών μελών, στην ένταξη των νέων σε κίνδυνο, όπως οι NEET (νέοι που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης) και των νέων από οικογένειες μεταναστών, που είναι πολύ πιθανό να καταστούν NEET·
36. θεωρεί ότι ενώπιον, μεταξύ άλλων, της εξαιρετικά σοβαρής απειλής της τρομοκρατίας που είναι σήμερα αισθητή στην Ευρώπη και της πολιτικής και θρησκευτικής ριζοσπαστικοποίησης που δυστυχώς επεκτείνεται στους κόλπους των νέων, αποτελεί προτεραιότητα —σύμφωνα με το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια— για την πρόληψη της βίας, της ριζοσπαστικοποίησης και του εξτρεμισμού, καθώς και για την ενίσχυση της συμμετοχής και της εμπιστοσύνης στους θεσμούς, να διασφαλιστεί το δικαίωμα των νέων να ζουν σε πλουραλιστικές κοινωνίες που βασίζονται στις ευρωπαϊκές δημοκρατικές αξίες, στο κράτος δικαίου και στα θεμελιώδη δικαιώματα·
37. προτείνει οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ να χαράζουν, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις πολιτικές της ΕΕ και των κρατών μελών για τη νεολαία, περιφερειακές και τοπικές στρατηγικές που να συνεκτιμούν άμεσα τα προβλήματα και τις ιδιαίτερες δυνατότητες των νέων. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί, στο πλαίσιο της κατάρτισης των εν λόγω σχεδίων, η ενίσχυση των δυνατοτήτων αμοιβαίας μάθησης και, παράλληλα, να διασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή του ενδιαφερόμενου κοινού —δηλαδή των νέων— στην ανάπτυξη, την παρακολούθηση και την εφαρμογή των εν λόγω στρατηγικών, καθώς και η προαγωγή της αμοιβαίας μάθησης. Τέλος, η ΕτΠ υπογραμμίζει πως όλες οι στρατηγικές και πολιτικές για τους νέους πρέπει να περιλαμβάνουν οριζόντια μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων βάσει φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας και γενετήσιου προσανατολισμού·
38. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει και να στηρίξει τις πολιτικές για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας των νέων στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και να δώσει μια αποτελεσματική απάντηση σε όλους τους νέους που επιθυμούν να μετατρέψουν τις επιθυμίες τους σε επαγγέλματα του πολιτιστικού τομέα.

Βρυξέλλες, 11 Φεβρουαρίου 2016.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Markku MARKKULA

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

116Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ, 10—11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2016

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας»

(2016/C 120/07)

Εισηγητής:	ο κ. Enrico ROSSI (IT/PES), πρόεδρος της περιφέρειας της Τοσκάνης
Έγγραφο αναφοράς:	Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας
	COM(2015) 462

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Πρόταση σύστασης

Αιτιολογική σκέψη 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Μεταξύ των πλέον ευάλωτων στη μακροχρόνια ανεργία είναι άτομα με χαμηλού επιπέδου δεξιότητες ή προσόντα, υπήκοοι τρίτων χωρών, άτομα με αναπηρία και μειονότητες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, όπως οι Ρομά. Η προηγούμενη απασχόληση διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο, δεδομένου ότι σε ορισμένες χώρες οι τομεακές και συγκυριακές πτυχές είναι βασικές για την αιτιολόγηση της διατήρησης της μακροχρόνιας ανεργίας.</p>	<p>Μεταξύ των πλέον ευάλωτων στη μακροχρόνια ανεργία είναι άτομα με χαμηλού επιπέδου δεξιότητες ή προσόντα, γυναίκες (ιδίως οι γυναίκες με χαμηλά προσόντα) και μόνοι γονείς, εργαζόμενοι που πλησιάζουν την ηλικία συνταξιοδότησης, υπήκοοι τρίτων χωρών, άτομα με αναπηρία ή χρόνια ασθενείς, καθώς και μειονότητες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, όπως οι Ρομά. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί επίσης στους νέους, όσον αφορά τις επιπτώσεις που σχετίζονται με τους κινδύνους του κοινωνικού αποκλεισμού, της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και της απώλειας της παραγωγικής ικανότητας της κοινωνίας που οφείλεται στη μη συμμετοχή των νέων στην αγορά εργασίας. Η προηγούμενη απασχόληση διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο, δεδομένου ότι σε ορισμένες χώρες οι τομεακές, εδαφικές και συγκυριακές πτυχές είναι βασικές για την αιτιολόγηση της διατήρησης της μακροχρόνιας ανεργίας.</p>

Τροπολογία 2

Πρόταση σύστασης

Αιτιολογική σκέψη 7

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο θα πρέπει να βελτιωθούν και να καταστούν πιο αποτελεσματικές, ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των ατόμων με καλές και σχετικές ικανότητες, να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις σε δεξιότητες, και να τεθούν τα θεμέλια για μια ομαλή μετάβαση από τη μάθηση στην εργασία και για μια διαρκή απασχολησιμότητα. Η βελτίωση των επιδόσεων και της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης θα βοηθήσει στη μείωση του αριθμού νέων ανέργων. Για τον σκοπό αυτό, ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης πρέπει να συνεχιστεί σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, το στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020)⁽¹⁵⁾, τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης⁽¹⁶⁾ και τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας⁽¹⁷⁾.</p> <p>⁽¹⁵⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 12ης Μαΐου 2009, σχετικά με ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης («ΕΚ 2020»).</p> <p>⁽¹⁶⁾ Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης.</p> <p>⁽¹⁷⁾ C(2008) 5737.</p>	<p>Οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο θα πρέπει να βελτιωθούν και να καταστούν πιο αποτελεσματικές, ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των ατόμων με καλές και σχετικές ικανότητες, να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις σε δεξιότητες, και να τεθούν τα θεμέλια για μια ομαλή μετάβαση από τη μάθηση στην εργασία και για μια διαρκή απασχολησιμότητα. Η βελτίωση των επιδόσεων και της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, σε συνδυασμό με τις υπηρεσίες απασχόλησης, θα βοηθήσει στη μείωση του αριθμού νέων ανέργων. Ομοίως, και η καταπολέμηση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, που προβλέπεται στους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», θα συμβάλει στην πρόληψη της μακροχρόνιας ανεργίας, της οποίας είναι μία από τις βασικές αιτίες. Για τον σκοπό αυτό, ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης πρέπει να συνεχιστεί σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, το στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020)⁽¹⁵⁾, τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης⁽¹⁶⁾ και τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας⁽¹⁷⁾.</p> <p>⁽¹⁵⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 12ης Μαΐου 2009, σχετικά με ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης («ΕΚ 2020»).</p> <p>⁽¹⁶⁾ Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης.</p> <p>⁽¹⁷⁾ C(2008) 5737.</p>

Τροπολογία 3

Πρόταση σύστασης

Αιτιολογική σκέψη 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Για να αναπτυχθεί μια συντονισμένη στρατηγική για την απασχόληση, οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών⁽¹⁸⁾ ζητούν να μειωθεί σημαντικά η μακροχρόνια και η διαρθρωτική ανεργία, μέσω συνολικών και αλληλοενισχυόμενων στρατηγικών που περιλαμβάνουν εξατομικευμένη ενεργή στήριξη για την επιστροφή στην αγορά εργασίας.</p> <p>⁽¹⁸⁾ COM(2015) 098.</p>	<p>Για να αναπτυχθεί μια συντονισμένη στρατηγική για την απασχόληση, οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών⁽¹⁸⁾ ζητούν να μειωθεί σημαντικά η μακροχρόνια και η διαρθρωτική ανεργία, μέσω συνολικών και αλληλοενισχυόμενων στρατηγικών που περιλαμβάνουν εξατομικευμένη ενεργή και χωρίς αποκλεισμούς στήριξη για την επιστροφή στην αγορά εργασίας.</p> <p>⁽¹⁸⁾ COM(2015) 098.</p>

Αιτιολογία

Θεωρείται αναγκαία η διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης.

Τροπολογία 4

Πρόταση σύστασης

Αιτιολογική σκέψη 9

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Οι κατευθυντήριες γραμμές καλούν τα κράτη μέλη να προαγάγουν την απασχολησιμότητα με την πραγματοποίηση επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο μέσω των κατάλληλων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα οποία θα πρέπει να είναι αποτελεσματικά και αποδοτικά, ώστε να αναβαθμιστεί το επίπεδο δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού. Επιπλέον, οι κατευθυντήριες γραμμές καλούν ειδικά τα κράτη μέλη να προωθήσουν τα συστήματα εκμάθησης με βάση την εργασία, όπως τα διττά συστήματα μάθησης, και να αναβαθμίσουν την επαγγελματική κατάρτιση. Οι κατευθυντήριες γραμμές, γενικότερα, ζητούν από τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τις αρχές της ευελιξίας και ασφάλειας στην απασχόληση και να ενισχύσουν τα ενεργητικά μέτρα στην αγορά εργασίας, αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα, τη στόχευση, την εμπέλεια, την κάλυψη και την αλληλεπίδρασή τους με τη στήριξη του εισοδήματος και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.</p>	<p>Οι κατευθυντήριες γραμμές καλούν τα κράτη μέλη να προαγάγουν την απασχολησιμότητα με την πραγματοποίηση επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο μέσω των κατάλληλων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα οποία θα πρέπει να είναι αποτελεσματικά και αποδοτικά, ώστε να αναβαθμιστεί το επίπεδο δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού. Επιπλέον, οι κατευθυντήριες γραμμές καλούν ειδικά τα κράτη μέλη να προωθήσουν τα συστήματα εκμάθησης με βάση την εργασία, όπως τα διττά συστήματα μάθησης, και να αναβαθμίσουν την επαγγελματική κατάρτιση. Οι κατευθυντήριες γραμμές, γενικότερα, ζητούν από τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τις αρχές της ευελιξίας και ασφάλειας στην απασχόληση, χωρίς αποκλεισμούς, και να ενισχύσουν τα ενεργητικά μέτρα στην αγορά εργασίας, αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα, τη στόχευση, την εμπέλεια, την κάλυψη και την αλληλεπίδρασή τους με τη στήριξη του εισοδήματος και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.</p>

Τροπολογία 5

Πρόταση σύστασης

Αιτιολογική σκέψη 10

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Οι δράσεις που προτείνονται στην παρούσα σύσταση θα πρέπει να είναι απολύτως συμβατές με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και η εφαρμογή τους πρέπει να πραγματοποιείται σε πλήρη συμμόρφωση με τους κανόνες του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης.</p>	<p>Οι δράσεις που προτείνονται στην παρούσα σύσταση θα πρέπει να είναι απολύτως συμβατές με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και η εφαρμογή τους πρέπει να πραγματοποιείται σε πλήρη συμμόρφωση με τους κανόνες του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Ωστόσο, στο πλαίσιο του συμφώνου και προκειμένου, αφενός, να αποφευχθεί οι ανισορροπίες στα μεμονωμένα κράτη μέλη να ξεφεύγουν από τον έλεγχο και, αφετέρου, να επιτευχθεί η αποτελεσματική σταθεροποίηση της ευρωζώνης, θα μπορούσαν να προσδιοριστούν έκτακτες, συμφωνημένες και χρονικά περιορισμένες πρωτοβουλίες, εστιασμένες στη στήριξη της προσαρμογής των χωρών των οποίων οι υπηρεσίες απασχόλησης απέχουν περισσότερο από τα πρότυπα που προτείνονται από τις βέλτιστες πρακτικές.</p>

Αιτιολογία

Δεδομένων των διαφορών των υφιστάμενων υπηρεσιών απασχόλησης μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών, απαιτείται δράση προκειμένου να εξασφαλιστεί η βελτίωση του προτύπου παρέμβασης σε όλες τις χώρες. Για τον λόγο αυτό, η προσαρμογή των δομών θα πρέπει να συνοδεύεται από την αναγνώριση των μηχανισμών που είναι απαραίτητοι για τη στήριξή τους, δεδομένου ότι οι δομές των υπηρεσιών απασχόλησης είναι συνήθως πιο αδύναμες στις χώρες όπου η μακροχρόνια ανεργία είναι υψηλότερη.

Τροπολογία 6

Πρόταση σύστασης

Αιτιολογική σκέψη 15

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Χρειάζονται πιο εντατικές προσπάθειες για την ένταξη στην αγορά εργασίας εκείνων που πλήττονται περισσότερο από τη μακροχρόνια ανεργία. Αυτό θα πρέπει να συμβαδίζει με τη βελτίωση της εγγραφής στις υπηρεσίες απασχόλησης και σε άλλους αρμόδιους οργανισμούς προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ελλιπής κάλυψη των μέτρων στήριξης.</p>	<p>Χρειάζονται πιο εντατικές προσπάθειες για την ένταξη στην αγορά εργασίας εκείνων που πλήττονται περισσότερο από τη μακροχρόνια ανεργία. Αυτό θα πρέπει να συμβαδίζει με τη βελτίωση της εγγραφής στις υπηρεσίες απασχόλησης και σε άλλους αρμόδιους οργανισμούς προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ελλιπής κάλυψη των μέτρων στήριξης. Προκειμένου να διευκολυνθεί η εγγραφή του μεγαλύτερου αριθμού ανέργων στις υπηρεσίες απασχόλησης απαιτείται συγκεκριμένη στρατηγική επικοινωνίας και παροχής συμβουλών, η οποία να μπορεί να καταστεί περισσότερο αποτελεσματική με τη συμμετοχή των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Ωστόσο, η εγγραφή στις υπηρεσίες απασχόλησης δεν αρκεί από μόνη της αν οι υπηρεσίες δεν είναι αποτελεσματικές στο να προτείνουν μια εξατομικευμένη πορεία που να οδηγεί στην ένταξη στην αγορά εργασίας, ούτε οι άνεργοι θα παρακινήθουν να εγγραφούν στις υπηρεσίες εάν αυτές δεν έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι αναγκαίο να τηρούν οι υπηρεσίες απασχόλησης μια πιο δραστήρια στάση απέναντι στις επιχειρήσεις.</p>

Αιτιολογία

Η εγγραφή στις υπηρεσίες απασχόλησης απαιτεί οίγουρα αποτελεσματική επικοινωνιακή στρατηγική, αλλά πολλά εξαρτώνται από την ικανότητα των αναγνωρισμένων υπηρεσιών απασχόλησης να επανεντάξουν τον εργαζόμενο. Για τον λόγο αυτό, η πραγματική ικανότητα των κρατών να ενισχύσουν τις υφιστάμενες δομές αποτελεί βασική προϋπόθεση και για την παρότρυνση των ανέργων να εγγραφούν.

Τροπολογία 7

Πρόταση σύστασης

Αιτιολογική σκέψη 17

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Οι εξατομικευμένες προσεγγίσεις για την υποστήριξη των μακροχρόνια ανέργων πρέπει να αντιμετωπίσουν τα εμπόδια που οδηγούν στη διατήρηση της ανεργίας, ενημερώνοντας και συμπληρώνοντας την αρχική αξιολόγηση που διενεργείται κατά την εγγραφή. Αυτό θα καθοδηγεί τους αναζητούντες εργασία προς υπηρεσίες στήριξης, όπως συμβουλευτική χρέους, αποκατάσταση, κοινωνική εργασία, υπηρεσίες φροντίδας, ένταξη των μεταναστών, στήριξη στέγασης και μετακίνησης, οι οποίες αντιμετωπίζουν τα εμπόδια στην εργασία και ενισχύουν τα άτομα που αναζητούν εργασία στην επίτευξη σαφών στόχων που οδηγούν στην απόκτηση εργασίας.</p>	<p>Οι εξατομικευμένες προσεγγίσεις για την υποστήριξη των μακροχρόνια ανέργων πρέπει να αντιμετωπίσουν τα εμπόδια που οδηγούν στη διατήρηση της ανεργίας, ενημερώνοντας και συμπληρώνοντας την αρχική αξιολόγηση που διενεργείται κατά την εγγραφή. Αυτό θα καθοδηγεί τους αναζητούντες εργασία προς υπηρεσίες στήριξης, όπως συμβουλευτική χρέους, αποκατάσταση, κοινωνική εργασία, υπηρεσίες φροντίδας, ένταξη των μεταναστών, στήριξη στέγασης και μετακίνησης, οι οποίες αντιμετωπίζουν τα εμπόδια στην εργασία και ενισχύουν τα άτομα που αναζητούν εργασία στην επίτευξη σαφών στόχων που οδηγούν στην απόκτηση εργασίας. Θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα πρόβλεψης της υποχρέωσης εγγραφής στις υπηρεσίες απασχόλησης των μακροχρόνια ανέργων οι οποίοι λαμβάνουν κοινωνικά επιδόματα.</p>

Τροπολογία 8

Πρόταση σύστασης

Αιτιολογική σκέψη 20

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, μια συμφωνία ένταξης στην εργασία νοείται ως μια γραπτή συμφωνία μεταξύ του αιτούντος εργασία και του ενιαίου σημείου επαφής με στόχο τη διευκόλυνση της μετάβασης προς την απασχόληση στην αγορά εργασίας. Όντας σχεδιασμένες για να αντικατοπτρίζουν την ατομική κατάσταση του αιτούντος εργασία, οι συμφωνίες αυτές απαριθμούν αναλυτικά μια δέσμη εξατομικευμένων μέτρων που είναι διαθέσιμα σε εθνικό επίπεδο (αγορά εργασίας, εκπαίδευση, κατάρτιση, κοινωνικές υπηρεσίες), στόχος των οποίων είναι να υποστηρίξουν και να ενδυναμώνουν τα άτομα που αναζητούν εργασία ώστε να ξεπεράσουν τα συγκεκριμένα εμπόδια που αντιμετωπίζουν στην ανεύρεση εργασίας. Οι συμφωνίες καθορίζουν στόχους, χρονοδιαγράμματα, ρήτρες αμοιβαίων ευθυνών και ελέγχου, και αναφέρουν τόσο τα ενεργά μέτρα στήριξης του εισοδήματος όσο και τις διαθέσιμες υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης. Οι συμφωνίες ένταξης στην εργασία συνδέουν τη λήψη ωφελημάτων με τη συμμετοχή σε ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας και τις δραστηριότητες αναζήτησης εργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.</p>	<p>Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, μια συμφωνία ένταξης στην εργασία νοείται ως μια γραπτή συμφωνία μεταξύ του αιτούντος εργασία και του ενιαίου σημείου επαφής με στόχο τη διευκόλυνση της μετάβασης προς την απασχόληση στην αγορά εργασίας. Όντας σχεδιασμένες για να αντικατοπτρίζουν την ατομική κατάσταση του αιτούντος εργασία, οι συμφωνίες αυτές απαριθμούν αναλυτικά μια δέσμη εξατομικευμένων μέτρων που είναι διαθέσιμα σε εθνικό επίπεδο (αγορά εργασίας, εκπαίδευση, κατάρτιση, κοινωνικές υπηρεσίες), στόχος των οποίων είναι να υποστηρίξουν και να ενδυναμώνουν τα άτομα που αναζητούν εργασία ώστε να ξεπεράσουν τα συγκεκριμένα εμπόδια που αντιμετωπίζουν στην ανεύρεση εργασίας. Οι συμφωνίες καθορίζουν στόχους, χρονοδιαγράμματα, ρήτρες αμοιβαίων ευθυνών και ελέγχου, και αναφέρουν τόσο τα ενεργά μέτρα στήριξης του εισοδήματος όσο και τις διαθέσιμες υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης. Οι συμφωνίες ένταξης στην εργασία συνδέουν τη λήψη ωφελημάτων με τη συμμετοχή σε ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας και τις δραστηριότητες αναζήτησης εργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, με στόχο μια έμπρακτη κοινωνική ένταξη.</p>

Τροπολογία 9

Πρόταση σύστασης

Πρώτο εδάφιο

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Υποστήριξη της εγγραφής των ατόμων που αναζητούν εργασία και στενότερο προσανατολισμό προς την αγορά εργασίας των μέτρων ένταξης. Παροχή ατομικής αξιολόγησης στους εγγεγραμμένους μακροχρόνια ανέργους. Προσφορά συγκεκριμένης συμφωνίας ένταξης στην εργασία το αργότερο όταν συμπληρώσουν 18 μήνες ανεργίας. Προς τούτο:</p>	<p>Υποστήριξη της εγγραφής των ατόμων που αναζητούν εργασία και στενότερο προσανατολισμό προς την αγορά εργασίας των μέτρων ένταξης. Παροχή ατομικής αξιολόγησης στους εγγεγραμμένους μακροχρόνια ανέργους. Παροχή ατομικής αξιολόγησης στο εγγεγραμμένους μακροχρόνια ανέργους. Προσφορά συγκεκριμένης συμφωνίας ένταξης στην εργασία το αργότερο όταν συμπληρώσουν 18 μήνες ανεργίας. Πρόβλεψη, για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, επιδοτούμενης απασχόλησης με σκοπό την ένταξη στην αγορά εργασίας. Εκεί όπου η ένταξη δεν είναι επιτυχής, πρέπει προβλεπόμενες οικονομικές δράσεις για τη στήριξη του εισοδήματος. Προς τούτο:</p> <p>Ενίσχυση των υφιστάμενων υπηρεσιών απασχόλησης.</p>

Τροπολογία 10

Πρόταση σύστασης

Πρώτο εδάφιο — προσθήκη νέου σημείου μετά την πρώτη παράγραφο

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>Δημιουργία δομών των υπηρεσιών απασχόλησης που, όσον αφορά τον εξοπλισμό και τα προσόντα του προσωπικού, να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στους στόχους της σύστασης. Τα πρότυπα για τον καθορισμό τέτοιων δομών θα μπορούσαν επίσης να προέρχονται από τα αποτελέσματα των εργασιών του Δικτύου Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης της Ένωσης. Θα πρέπει, ως εκ τούτου, να αναφέρονται οι αναγκαίοι πόροι για την προσαρμογή των υφιστάμενων δομών· να καθοριστεί το πώς και πού θα βρεθούν, με αναφορά στις υφιστάμενες δυνατότητες συγχρηματοδότησης, όπως ο κανονισμός για το ΕΤΠΑ [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013] και ο κανονισμός για το ΕΚΤ [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013], και χωρίς να αποκλείεται η δυνατότητα αναζήτησης λύσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μέσω της διάθεσης ευρωπαϊκών κονδυλίων προοριζόμενων αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό, δεδομένου ότι η μείωση της μακροχρόνιας ανεργίας αποτελεί βασικό στρατηγικό στόχο για ολόκληρη την Ένωση. Η χρηματοδοτική υποστήριξη μπορεί επίσης να περιοριστεί στην επιδίωξη περαιτέρω οργανωτικών μεταρρυθμίσεων του συστήματος των υπηρεσιών απασχόλησης στις χώρες όπου η Επιτροπή και το Συμβούλιο θεωρούν ότι είναι αναγκαίο, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.</p>

Αιτιολογία

Δεδομένων των διαφορών των υφιστάμενων υπηρεσιών απασχόλησης μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών, απαιτείται δράση προκειμένου να εξασφαλιστεί η βελτίωση του προτύπου παρέμβασης σε όλες τις χώρες. Για τον λόγο αυτό, η προσαρμογή των δομών θα πρέπει να συνοδεύεται από την αναγνώριση των μηχανισμών που είναι απαραίτητοι για τη στήριξη τους, δεδομένου ότι οι δομές των υπηρεσιών απασχόλησης είναι συνήθως πιο αδύναμες στις χώρες όπου η μακροχρόνια ανεργία είναι υψηλότερη. Οι κανονισμοί για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ προβλέπουν δυνατότητες συγχρηματοδότησης για τις επενδύσεις στους θεσμικούς φορείς της αγοράς εργασίας και/ή για τον εκσυγχρονισμό τους.

Τροπολογία 11

Πρόταση σύστασης

Τρίτο εδάφιο

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Ατομική αξιολόγηση και προσέγγιση</p> <p>Οι υπηρεσίες απασχόλησης, μαζί με άλλους εταίρους που υποστηρίζουν την ένταξη στην αγορά εργασίας, παρέχουν εξατομικευμένη καθοδήγηση στους ενδιαφερομένους.</p> <p>(2) Εξασφαλίζουν ότι σε όλους τους μακροχρόνια ανέργους προσφέρονται εις βάθος ατομικές εκτιμήσεις και καθοδήγηση το αργότερο όταν συμπληρώσουν 18 μήνες ανεργίας. Η αξιολόγηση θα πρέπει να καλύπτει τις προοπτικές απασχολησιμότητάς τους, τυχόν εμπόδια για την απασχόληση καθώς και προηγούμενες προσπάθειες εύρεσης εργασίας.</p>	<p>Ατομική αξιολόγηση και προσέγγιση</p> <p>Υπηρεσίες απασχόλησης, μαζί με άλλους εταίρους που υποστηρίζουν την ένταξη στην αγορά εργασίας και με τη συμμετοχή ιδιωτικών παρόχων υπηρεσιών απασχόλησης και εξουσιοδοτημένων γραφείων εύρεσης εργασίας, παρέχουν εξατομικευμένη καθοδήγηση στους ενδιαφερομένους.</p> <p>(2) Εξασφαλίζουν ότι σε όλους τους μακροχρόνια ανέργους προσφέρονται εις βάθος ατομικές εκτιμήσεις και καθοδήγηση το αργότερο όταν συμπληρώσουν 18 μήνες ανεργίας. Η αξιολόγηση θα πρέπει να καλύπτει τις προοπτικές απασχολησιμότητάς τους, τυχόν εμπόδια για την απασχόληση καθώς και προηγούμενες προσπάθειες εύρεσης εργασίας.</p>

Αιτιολογία

Τα ιδιωτικά γραφεία απασχόλησης και τα εξουσιοδοτημένα γραφεία εύρεσης εργασίας μπορούν επίσης να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο.

Τροπολογία 12

Πρόταση σύστασης

Έκτο εδάφιο

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Στους εγγεγραμμένους μακροχρόνια ανέργους που δεν καλύπτονται από τις εγγυήσεις για τη νεολαία προσφέρεται συμφωνία ένταξης στην εργασία το αργότερο όταν θα έχουν συμπληρώσει 18 μήνες ανεργίας. Τούτο θα πρέπει να περιλαμβάνει, ως ελάχιστη απαίτηση, προσφορά εξατομικευμένων υπηρεσιών που να αποσκοπούν στην εξεύρεση εργασίας και τον προσδιορισμό ενός ενιαίου σημείου επαφής.</p>	<p>Στους εγγεγραμμένους μακροχρόνια ανέργους που δεν καλύπτονται από τις εγγυήσεις για τη νεολαία προσφέρεται συμφωνία ένταξης στην εργασία εντός 18 μηνών από την αρχή της ανεργίας. Τούτο θα πρέπει να περιλαμβάνει, ως ελάχιστη απαίτηση, προσφορά εξατομικευμένων υπηρεσιών που να αποσκοπούν στην εξεύρεση εργασίας και τον προσδιορισμό ενός ενιαίου σημείου επαφής. Η συμφωνία ένταξης στην εργασία πρέπει να οικοδομηθεί μέσω μιας προορατικής αλληλεπίδρασης με τον άνεργο, ώστε να μπορέσει να καταστεί πρωταγωνιστής και συνυπεύθυνος.</p>

Αιτιολογία

Ενδεικνύεται να προβλεφθούν παρεμβάσεις για τον άνεργο πριν τους 12 μήνες (διότι μετά γίνεται μακροχρόνια άνεργος). Εξάλλου, θα πρέπει να προβλεφθεί πιο ενεργός συμμετοχή στον καθορισμό του προφίλ του ανέργου και στις δυνατότητές του ώστε να δεσμεύεται ακόμη περισσότερο με την αποδοχή κάθε προτεινόμενης κατάρτισης ή εργασίας.

Τροπολογία 13

Πρόταση σύστασης

Σημείο 7

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Δημιουργία συμπράξεων μεταξύ των εργοδοτών, των κοινωνικών εταίρων, των υπηρεσιών απασχόλησης, των δημόσιων αρχών και των κοινωνικών υπηρεσιών, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι προσφορές εστιάζουν στις πραγματικές ανάγκες των επιχειρήσεων και των εργαζομένων.</p>	<p>Δημιουργία συμπράξεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, των υπηρεσιών απασχόλησης, των δημόσιων αρχών και των κοινωνικών υπηρεσιών, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι προσφορές εστιάζουν στις πραγματικές ανάγκες των επιχειρήσεων και των εργαζομένων.</p>

Τροπολογία 14

Πρόταση σύστασης

Σημείο 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Ανάπτυξη υπηρεσιών για τους εργοδότες, όπως ο έλεγχος των κενών θέσεων εργασίας, υποστήριξη πρόσληψης, καθοδήγηση και κατάρτιση στον χώρο εργασίας και στήριξη μετά την πρόσληψη για τη διευκόλυνση της επαγγελματικής επανένταξης των μακροχρόνια ανέργων.</p>	<p>Ανάπτυξη υπηρεσιών για τους εργοδότες, όπως ο έλεγχος των κενών θέσεων εργασίας, υποστήριξη πρόσληψης, καθοδήγηση και κατάρτιση στον χώρο εργασίας και στήριξη μετά την πρόσληψη για τη διευκόλυνση της επαγγελματικής επανένταξης των μακροχρόνια ανέργων, με προσφυγή, όποτε απαιτείται, στις υφιστάμενες ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που προορίζονται για τη συγκεκριμένη ομάδα στόχο.</p>

Αιτιολογία

Αναφορά στη σημασία των ενεργών πολιτικών απασχόλησης.

Τροπολογία 15

Πρόταση σύστασης

Σημείο 9 — Να προστεθεί νέο εδάφιο:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p><i>Ενίσχυση της ενοποίησης στη χρήση των διαρθρωτικών ταμείων μέσω της σύνδεσης, για παράδειγμα, των παρεμβάσεων για την κατάρτιση που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ με τις παρεμβάσεις που αποσκοπούν στη στήριξη της ανάπτυξης και της καινοτομίας που χρηματοδοτούνται από τα άλλα διαρθρωτικά ταμεία, προβλέποντας ιδίως τη δυνατότητα παροχής κινήτρων στις επιχειρήσεις που προσλαμβάνουν τους μακροχρόνια ανέργους για την κατάρτιση των οποίων θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν κεφάλαια από το ΕΚΤ. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες καλούνται να εξετάσουν τη δυνατότητα να υποστηρίξουν τις αρχές που προωθούν σχέδια της λειτουργικής ολοκλήρωσης μεταξύ των διαρθρωτικών ταμείων, ενδεχομένως και μέσω των πόρων του «αποθεματικού επίδοσης».</i></p>

Αιτιολογία

Δεδομένου ότι η ένταξη των μακροχρόνια ανέργων είναι εγγενώς πιο δύσκολη, είναι απαραίτητο να γίνει η καλύτερη δυνατή χρήση των διαρθρωτικών ταμείων για τη στήριξη της ζήτησης μέσω της παροχής κινήτρων στις επιχειρήσεις που δεσμεύονται να προσλάβουν τους μακροχρόνια ανέργους ή κατάρτιση των οποίων θα μπορούσε να ενισχυθεί με πόρους του ΕΚΤ.

Τροπολογία 16

Πρόταση σύστασης

Σημείο 10 — Να προστεθεί νέο εδάφιο μετά τη φράση «ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:»

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p><i>Διενέργεια εκ των προτέρων ανάλυσης των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που απευθύνονται ειδικά στην ομάδα των μακροχρόνια ανέργων, ώστε να προταθεί η θέσπιση ειδικών μέτρων στα κράτη μέλη. <u>Επιπλέον, ενίσχυση της ανάλυσης των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, σε συνδυασμό με προοπτικές εργασίας κοινής ωφέλειας και στήριξης του εισοδήματος, με στόχο τη σύνδεση της εργασιακής πορείας με την απόκτηση δεξιοτήτων κατάλληλων για την αγορά εργασίας. Η διαχείριση της πορείας των ενεργητικών πολιτικών που σχετίζονται με εργασίες κοινής ωφέλειας θα πρέπει να πραγματοποιείται από τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης.</u></i></p>

Αιτιολογία

Να συνιστάται εκ των προτέρων ανάλυση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης. Να ενισχυθούν τα μέτρα ενεργητικής πολιτικής είτε μέσω της σύνδεσης τους με τη σύμβαση/το σύμφωνο ένταξης, είτε μέσω της καθιέρωσης προοπτικών εργασίας κοινής ωφέλειας, με στόχο την απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων κατάλληλων για την αγορά εργασίας κατά την περάτωση του έργου κοινής ωφέλειας.

Τροπολογία 17

Πρόταση σύστασης

Σημείο 10 — Να προστεθεί νέο εδάφιο μετά τη φράση «ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:»

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>Να διατυπώσει συστάσεις, με βάση τις προτάσεις του Δικτύου των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης της Ένωσης (που συστάθηκε με την απόφαση αριθ. 573/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014), σχετικά με τα ποιοτικά και ποσοτικά πρότυπα που πρέπει να πληρούν οι υπηρεσίες απασχόλησης σε κάθε χώρα, προβλέποντας επίσης τη χορήγηση κοινοτικών κονδυλίων για την ενίσχυση των υπηρεσιών απασχόλησης.</p>

Αιτιολογία

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαρθρώσουν τις υπηρεσίες τους για την απασχόληση ώστε να αντιμετωπίζουν τη διαρθρωτική ανεργία με τη βέλτιστη χρήση των πόρων του ΕΚΤ. Η πρόσθετη ανεργία που καθορίζεται από τον κύκλο θα μπορούσε να προσεγγιστεί με κοινούς πόρους, στους οποίους να έχουν πρόσβαση όλες οι χώρες, ανεξάρτητα από το επίπεδο της διαρθρωτικής ανεργίας. Αυτό θα επιτρέψει τη σταθεροποίηση του κύκλου από τον οποίο θα ωφεληθούν όλες οι χώρες σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση.

Τροπολογία 18

Πρόταση σύστασης

Σημείο 10 — Να προστεθεί νέο εδάφιο μετά τη φράση «ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:»

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>Να διακριθεί η διαρθρωτική ανεργία (για την οποία κάθε χώρα θα πρέπει να κάνει χρήση των ιδίων πόρων της ή του θεματικού στόχου του ΕΚΤ «Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας») από την ανεργία που προκύπτει από την πιο έντονη και παρατεταμένη ύφεση, η οποία, αυξάνοντας σημαντικά τα επίπεδα της ανεργίας, ενδέχεται να δημιουργήσει πρόσθετες εντάσεις στις υπηρεσίες απασχόλησης.</p> <p>Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να ποσοτικοποιούν, με βάση προκαθορισμένα πρότυπα, τις ανάγκες της προσωρινής ενίσχυσης των υφιστάμενων δομών για την αντιμετώπιση των συγκυριακών κρίσεων.</p> <p>Να αξιολογηθεί η δυνατότητα να υποστηριχτεί το πρόσθετο κόστος κατά τη διάρκεια της ενδιάμεσης αναθεώρησης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Οι λύσεις που θα προσδιοριστούν θα πρέπει να υπόκεινται στην υιοθέτηση και την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που αποσκοπούν στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων και των ιδιωτικών υπηρεσιών απασχόλησης στα κράτη μέλη, σε περιπτώσεις και προς την κατεύθυνση που προσδιορίζονται από τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.</p>

Τροπολογία 19

Πρόταση σύστασης

Σημείο 10 — Να προστεθεί νέο εδάφιο μετά τη φράση «ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:»

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>Να ενθαρρυνθεί η ενοποίηση των δράσεων στήριξης της μακροχρόνιας ανεργίας με τις γενικότερες δράσεις υποστήριξης σχετικά με τη φτώχεια, έτσι ώστε, αν ο στόχος της επανένταξης στην αγορά εργασίας δεν επιτευχθεί και εάν μειωθούν τα επιδόματα ανεργίας, οι άνεργοι να εισπράττουν ωστόσο ένα ελάχιστο εισόδημα (φυσικά αν αποδειχθούν οι συνθήκες φτώχειας), θέτοντας ως προϋπόθεση την αποδοχή κοινωνικής εργασίας προσωρινής διάρκειας και με την παροχή κατάρτισης προσανατολισμένης στην επανένταξη των ανέργων στον κόσμο της εργασίας, διασφαλίζοντας την κοινωνική ένταξη.</p>

Αιτιολογία

Σε περίπτωση που οι μακροχρόνια άνεργοι δεν επανεντάσσονται στον κόσμο της εργασίας, θα πρέπει να βρεθούν οι κατάλληλες λύσεις προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος, όταν τα επιδόματα ανεργίας τελειώσουν, να βρεθούν σε κατάσταση περιθωριοποίησης ή φτώχειας, επιβαρύνοντας την κοινωνία και αποτελώντας κίνδυνο για την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Τροπολογία 20

Πρόταση σύστασης

Σημείο 15

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Να αξιολογήσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τη δράση που αναλήφθηκε ως ανταπόκριση στην παρούσα σύσταση, και να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο έως τις... [3 έτη μετά την έκδοση της σύστασης] σχετικά με τα διδάγματα που αντλήθηκαν.</p>	<p>Να αξιολογήσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τη δράση που αναλήφθηκε ως ανταπόκριση στην παρούσα σύσταση, και ειδικότερα:</p> <ul style="list-style-type: none"> — να στηρίξει τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να εκσυγχρονίσουν τα συστήματα κοινωνικής προστασίας, προκειμένου να θεσπιστεί ένα ευρωπαϊκό σύστημα ασφάλισης των μακροχρόνια ανέργων, στη βάση κοινών οικονομικών και χρηματοοικονομικών δεικτών. — να αξιολογηθούν επίσης, κατά τη διάρκεια της αναθεώρησης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020, οι προτεραιότητες στις οποίες απευθύνονται οι πόροι της ΕΕ είτε για να συνεχιστεί η δράση «Εγγυήσεις για τη νεολαία» είτε για να αντιμετωπιστεί καλύτερα η μακροχρόνια ανεργία, με τη βοήθεια έκτακτων πρωτοβουλιών, όπως η δημιουργία ενός ειδικού ταμείου (ενός Ταμείου Εγγυήσεων για Ενήλικες, κατά το πρότυπο των Εγγυήσεων για τη Νεολαία) για την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας. <p>και να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο έως τις... [3 έτη μετά την έκδοση της σύστασης] σχετικά με τα διδάγματα που αντλήθηκαν.</p>

Αιτιολογία

Η μακροχρόνια ανεργία είναι ένα μόνο κεφάλαιο του γενικότερου προβλήματος της φτώχειας, με ιδιαίτερα σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες. Επομένως, είναι απαραίτητο τα μέτρα που προβλέπονται στη σύσταση να καλύπτουν και τη στήριξη που παρέχεται στα άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια, και, συγχρόνως, κρίνεται σκόπιμο να παροτρυνθούν όλες οι χώρες που ενδεχομένως δεν το έχουν ήδη πράξει να υιοθετήσουν αυτά τα μέτρα.

II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

1. αναγνωρίζοντας ότι είναι απαραίτητο η πρόταση σύστασης να σέβεται τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, επικροτεί το γεγονός ότι το κείμενο αντιμετωπίζει το θέμα της μακροχρόνιας ανεργίας λόγω των συνεπειών της σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Σύμφωνα με την έκθεση των πέντε προέδρων («Ολοκλήρωση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης της Ευρώπης»), πρόκειται «για μία από τις κύριες αιτίες της ανισότητας και του κοινωνικού αποκλεισμού. [...] Για αυτό χρειάζονται αποδοτικές αγορές εργασίας που να ευνοούν ένα υψηλό επίπεδο απασχόλησης και να είναι σε θέση να απορροφούν τους κραδασμούς, χωρίς να προκαλούν υπερβολική ανεργία [...]»
2. επισημαίνει το γεγονός ότι η πρόταση επικεντρώνεται στην επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, αναθέτοντας στις υπηρεσίες απασχόλησης την ευθύνη επανένταξης του ανέργου με τη συμμετοχή όλων των επιχειρηματικών και κοινωνικών φορέων καθώς και του δημόσιου τομέα·
3. υπογραμμίζει την έμφαση που δίνεται στα εργαλεία της διακυβέρνησης του συστήματος, υπό το πρίσμα της στρατηγικής των «κέντρων ενιαίας εξυπηρέτησης»·
4. υπογραμμίζει τη σημασία της αντιμετώπισης της μακροχρόνιας ανεργίας, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των τοπικών οικονομιών, τονίζει ότι η μακροχρόνια ανεργία δεν είναι βιώσιμη και υπενθυμίζει τη σημασία της πρόβλεψης των αναγκών δεξιοτήτων και την αντιστοίχσή τους με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Τα προγράμματα κατάρτισης χρειάζεται να ενισχυθούν σε τομείς που παρουσιάζουν σημαντικές αναντιστοιχίες δεξιοτήτων και ελλείψεις, με στόχο την ανάπτυξη των απαιτούμενων δεξιοτήτων. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στη γλωσσική κατάρτιση των ανέργων μεταναστών και αιτούντων άσυλο·
5. επισημαίνει ότι η πρόταση έχει επίσης σημαντικές συνέπειες όσον αφορά την καταπολέμηση της φτώχειας, η οποία παραμένει ένας από τους δυσκολότερους προς επίτευξη στόχους της «Ευρώπης 2020» λόγω της οικονομικής κρίσης·

Γενικές παρατηρήσεις

επισημαίνει, ωστόσο, ότι η πρόταση φαίνεται να παραβλέπει κάποια στοιχεία, και ειδικότερα:

6. υπενθυμίζει την ανάγκη να ενισχυθούν οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και να καταστούν πιο αποτελεσματικές και αποδοτικές· πράγματι, η σύσταση προτείνει απλώς μεγαλύτερο συντονισμό των μέτρων στήριξης, που εξακολουθούν όμως να επιβαρύνουν τις διάφορες χώρες, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι υφιστάμενες διαφορές όσον αφορά το μέγεθος του προβλήματος και τη χρηματοδότηση των δομών που πρέπει να το αντιμετωπίσουν, όπως διαπιστώθηκε με την εφαρμογή των «Εγγυήσεων για τη νεολαία». Σε πολλές χώρες απαιτείται ουσιαστική ενίσχυση των υπηρεσιών απασχόλησης. Ως παράδειγμα αυτής της διαφοράς, η σχέση μεταξύ των φορέων παροχής των υπηρεσιών απασχόλησης και του ενεργού πληθυσμού στη Γερμανία είναι 1 προς 400, στη Γαλλία 1 προς 600, στην Ιταλία από 1 προς 3 000·
7. συνιστά, ως εκ τούτου, στενότερη συνεργασία με ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης και τα γραφεία εύρεσης προσωρινής εργασίας σε περιπτώσεις στις οποίες οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης δεν είναι σε θέση να συνδράμουν και να συμβουλευθούν επαρκώς τους μακροχρόνια ανέργους·
8. συνιστά στενότερη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών, προκειμένου να επιτευχθεί η όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη μείωση του ποσοστού ανεργίας στην ΕΕ, παραχωρώντας σε αυτό το είδος των προγραμμάτων σημαντικότερη θέση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Προς τούτο, το δίκτυο EURES, λόγου χάρι, θα μπορούσε να βοηθήσει, με μία διαφημιστική εκστρατεία στην τηλεόραση, το διαδίκτυο ή τα άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ώστε τα άτομα που αναζητούν εργασία στο εξωτερικό να βρίσκουν επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες απασχόλησης· συνιστά επομένως να εφαρμοστεί διεθνής συνεργασία των υπηρεσιών απασχόλησης και των άλλων κοινωνικών υπηρεσιών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη και ταχύτερη ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων·

9. τονίζει την ανάγκη εντοπισμού των πόρων που απαιτούνται για την προσαρμογή στις βέλτιστες πρακτικές. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη χρήση των πορισμάτων από τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Δικτύου των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης (απόφαση αριθ. 573/2014/ΕΕ), με τον υπολογισμό των οικονομικών πόρων που είναι αναγκαίοι ώστε όλες οι χώρες να τηρούν τα καθορισμένα πρότυπα και με την πρόταση μεθόδων για την αντιμετώπιση των προσπαθειών που θα πρέπει να καταβάλει κάθε χώρα για να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις·

10. ζητεί να διακρίνεται η δομική συνιστώσα της ανεργίας από τη δυναμική συνιστώσα που καθορίζεται από τη συγκεκριμένη εξέλιξη του κύκλου. Οι υπηρεσίες απασχόλησης (δομημένες για να αντιμετωπίσουν την πρώτη συνιστώσα) θα πρέπει να μπορούν να προσαρμόζονται γρήγορα στις πρόσθετες απαιτήσεις που θέτουν ιδιαίτερα αρνητικοί οικονομικοί κύκλοι. Οι δαπάνες για την προσαρμογή των υφιστάμενων δομών στην πρώτη απαίτηση θα πρέπει να υποστηρίζονται από τα κράτη μέλη και με τη χρήση του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ (θεματικός στόχος: «Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας»). Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αναθεώρησης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου μπορούν να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις των μέτρων και να εξεταστεί το ενδεχόμενο πραγματοποίησης των αναγκαίων προσαρμογών στα πρότυπα της ΕΕ·

11. υπογραμμίζει τη σημασία της επένδυσης στο ανθρώπινο κεφάλαιο· παρατηρεί πάντως ότι, καθώς η επένδυση αυτή είναι μακροπρόθεσμη, οι επιχειρήσεις έχουν την τάση να προτιμούν τους νέους ή τους άρτι αποφοιτήσαντες διπλωματούχους, γεγονός που έχει ως συνέπεια να πλήττεται το εν δυνάμει ανθρώπινο κεφάλαιο προχωρημένης ή μέσης ηλικίας. Η καταπολέμηση της ανεργίας απαιτεί τρόπους κινητοποίησης που, αφενός θα ενθαρρύνουν τους ανέργους προχωρημένης ή μέσης ηλικίας να επιμορφώνονται και να επανειδικεύονται, και αφετέρου θα μεριμνούν ώστε οι επιχειρήσεις και ο δημόσιος τομέας να έχουν συμφέρον να απασχολούν τα άτομα αυτά· ενόψει της προληπτικής αντιμετώπισης της μακροχρόνιας ανεργίας, εξίσου σημαντική είναι και η προώθηση της διά βίου μάθησης με εστίαση στον επαγγελματικό αναπροσανατολισμό του υπάρχοντος εργατικού δυναμικού και των ανειδίκευτων εργαζομένων·

12. τονίζει ότι ο εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών απασχόλησης πρέπει να συμβάλλει στην αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας, αλλά και των βραχυχρόνια ανέργων και της ανεργίας των νέων·

13. παρατηρεί ότι ο προτεινόμενος εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών απασχόλησης αποτελεί μακρά και δύσκολη διαδικασία, κυρίως στα κράτη μέλη όπου το ισχύον σύστημα είναι δύσκαμπτο και γραφειοκρατικό. Η εύρυθμη λειτουργία των ατομικών σημείων επαφής στα κέντρα ενιαίας εξυπηρέτησης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ευελιξία των εμπλεκόμενων θεσμικών οργάνων και από την ενδεδειγμένη και ταχεία διάδοση των πληροφοριών. Αυτά τα ενιαία σημεία επαφής μπορούν να εξασφαλίζουν την προετοιμασία εξατομικευμένης προσφοράς διαμεσολάβησης, αλλά πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, ανάλογα με τον αριθμό των αιτούντων απασχόληση, το έργο αυτό μπορεί να επιφέρει σημαντική διοικητική επιβάρυνση. Ωστόσο, αυτά τα σημεία επαφής πρέπει να διαθέτουν προσωπικό με τα κατάλληλα προσόντα, το οποίο να είναι σε θέση όχι μόνο να κοινοποιεί τις υφιστάμενες προσφορές απασχόλησης, αλλά και να αξιολογεί την προσωπικότητα των αιτούντων απασχόληση και τις βασικές τους δεξιότητες. Ζητά συνεπώς από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τους παράγοντες αυτούς όταν δημιουργούν τέτοιους μηχανισμούς·

14. υπενθυμίζει την ανάγκη παρεμβάσεων με ακόμη μεγαλύτερη έμφαση στη ζήτηση, δεδομένου ότι, όταν η ζήτηση εργατικού δυναμικού παραμένει στάσιμη, είναι δύσκολο για έναν άνεργο, έστω και με ένα σχέδιο εξατομικευμένης εκπαίδευσης, να ξαναβρεί δουλειά. Σε αυτό το πλαίσιο, αν και εκτιμά τις οδηγίες της σύστασης για την ενίσχυση των σχέσεων με τους εργοδότες, πιστεύει ότι για την ενίσχυση της ζήτησης εργασίας ενδείκνυται μια μεγαλύτερη ώθηση προς την κατεύθυνση της ενοποίησης των διαρθρωτικών ταμείων. Πράγματι, το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ, που απευθύνονται σε επιχειρήσεις ικανές να προτείνουν καινοτόμα έργα με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του συστήματος, συχνά προβλέπουν τη δυνατότητα πρόσληψης κατάλληλα εκπαιδευμένων υπαλλήλων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η σύνδεση με τις δραστηριότητες κατάρτισης που χρηματοδοτεί το ΕΚΤ ενδέχεται να διευκολύνει την επανένταξη των ανέργων. Η ολοκληρωμένη χρήση θα πρέπει να ενθαρρύνεται από τα κράτη μέλη ακόμη και με απλοποιήσεις για τις ΜΜΕ, καθώς και με τη χρήση του «αποθεματικού επίδοσης»·

15. σημειώνει ότι, επειδή ο μακροχρόνιος άνεργος, σε περίπτωση αποτυχίας της διαδικασίας επανένταξης και με τη λήξη των επιδομάτων ανεργίας, είναι πιθανό να βρεθεί σε κατάσταση περιθωριοποίησης, είναι σημαντικό κάθε χώρα να προβλέπει δράσεις για την καταπολέμηση της φτώχειας, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που έχει ήδη δώσει η Επιτροπή στη «Σύσταση της Επιτροπής, της 3ης Οκτωβρίου 2008, σχετικά με την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας (2008/867/ΕΚ)», η οποία συμπεριελήφθη αργότερα στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Στοχεύοντας στις κοινωνικές επενδύσεις για την ανάπτυξη και τη συνοχή» [COM(2013) 083 final]. Η ΕτΠ εύχεται πραγματικά τα κράτη μέλη να ακολουθήσουν την πορεία που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

16. υπενθυμίζει εξάλλου την ανάγκη η ενδεχόμενη πρόσβαση σε δραστηριότητες για την υποστήριξη της φτώχειας να εξαρτάται από την αποδοχή κοινωνικής εργασίας, για περιορισμένο χρονικό διάστημα και, σε κάθε περίπτωση, στο πλαίσιο ενός προγράμματος κατάρτισης με στόχο την επανένταξη·

17. υπογραμμίζει ότι η περίοδος κατάρτισης ενόψει της επανένταξης πρέπει να οργανώνεται σε στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα θεσμικά όργανα προκειμένου τα κράτη μέλη να αποκομίζουν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα σε όλα τα επίπεδα και προκειμένου να μειωθούν η επαγγελματική και κοινωνική απομόνωση και τα επίπεδα φτώχειας. Εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι τέτοιους είδους μέτρα έχουν θετικά αποτελέσματα, διότι δίνουν κίνητρο στους ευρωπαίους πολίτες που έχουν φύγει για να εργαστούν σε άλλο κράτος μέλος για οικονομικούς λόγους και για λόγους επιβίωσης να επιστρέψουν στη χώρα προέλευσής τους. Η οικονομική μετανάστευση αναμένεται να μειωθεί καθώς θα βελτιώνονται οι δυνατότητες εξεύρεσης απασχόλησης και μέσω της επιβίωσης στην τοπική αγορά·

18. υπογραμμίζει τον κεντρικό ρόλο των περιφερειακών και των τοπικών αρχών, εφόσον οι περιφέρειες και οι τοπικές αρχές είναι οι φυσικοί πρωταγωνιστές αυτής της πορείας για τη βελτίωση των υπηρεσιών απασχόλησης, και επειδή σε πολλά κράτη μέλη ο προγραμματισμός και η εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων είναι της αρμοδιότητάς τους. Εξάλλου, οι αρχές αυτές μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διοργάνωση και την υλοποίηση της επαγγελματικής κατάρτισης και της εκπαίδευσης ενηλίκων, στον βαθμό που πολλές περιφέρειες, και κυρίως τα χωριά, στερούνται εκπαιδευτικών μονάδων που να απευθύνονται και σε ενηλίκους. Ο ρόλος των περιφερειακών και των τοπικών αρχών είναι ακόμη σημαντικότερος καθώς αυτές διαθέτουν πληροφορίες για την τοπική αγορά απασχόλησης και διατηρούν σχέσεις με τις τοπικές επιχειρήσεις, οι οποίες μπορούν να στηρίξουν την πρακτική επαγγελματική κατάρτιση. Επιπλέον, τα άτομα που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε κατάρτιση ενηλίκων ή σε επαγγελματική κατάρτιση αρκετών μηνών πρέπει να μετακινούνται. Αυτό σημαίνει ότι θα αναλάβουν ένα πρόσθετο κόστος, πράγμα το οποίο, για έναν άνεργο που εισπράττει μόνο μια πενιχρή αποζημίωση ή δεν εισπράττει καθόλου αποζημίωση, αποτελεί σημαντική επιβάρυνση·

19. ζητεί επομένως στην πρόταση σύστασης της Επιτροπής να ληφθεί περισσότερο υπόψη η περιφερειακή διάσταση του προβλήματος και, ως εκ τούτου, καλεί το Συμβούλιο να εξετάσει τον καιρίο ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι ΟΤΑ στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών απασχόλησης.

Βρυξέλλες, 10 Φεβρουαρίου 2016.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Markku MARKKULA

Γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενωσιακό πλαίσιο για τη συλλογή δεδομένων στον τομέα της αλιείας»

(2016/C 120/08)

Εισηγητής:	ο κ. Olgierd GEBLEWICZ, περιφερειάρχης Δυτικής Πομερανίας (PL/EPP)
Έγγραφο αναφοράς:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ενωσιακού πλαισίου για τη συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων στον τομέα της αλιείας και τη στήριξη όσον αφορά τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις για την κοινή αλιευτική πολιτική (αναδιατύπωση)
	COM(2015) 294 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 10

<i>Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή</i>	<i>Τροπολογία της ΕτΠ</i>
(10) Ο ορισμός των «τελικών χρηστών» θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τον ορισμό των «τελικών χρηστών επιστημονικών δεδομένων» που περιλαμβάνεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και να καλύπτει και επιστημονικούς φορείς που ενδιαφέρονται για τις περιβαλλοντικές πτυχές της διαχείρισης της αλιείας.	(10) Ο ορισμός των «τελικών χρηστών» θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τον ορισμό των «τελικών χρηστών επιστημονικών δεδομένων» που περιλαμβάνεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και τις συστάσεις της ΕΤΟΕΑ και να καλύπτει και επιστημονικούς φορείς που ενδιαφέρονται για τις περιβαλλοντικές πτυχές της διαχείρισης της αλιείας.

Αιτιολογία

Ο ορισμός του «τελικού χρήστη» είναι υπερβολικά ευρύς, ιδίως όταν οι τελικοί χρήστες μπορούν να ορίζουν τα απαιτούμενα δεδομένα. Ως εκ τούτου, οι τελικοί χρήστες πρέπει να διαιρεθούν σε τελικούς χρήστες οι οποίοι είναι σε θέση να ορίζουν τα απαιτούμενα δεδομένα, και εκείνους οι οποίοι μπορούν μόνο να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα.

Στην επανεξέταση του DC MAP [βλέπε σχετική έκθεση της ΕΤΟΕΑ (ΕΤΟΕΑ-13-06), μέρος 1, σελίδα 6] και στην έκθεση σχετικά με την αναθεώρηση του πλαισίου συλλογής αλιευτικών δεδομένων [μέρος 4 (ΕΤΟΕΑ-14-07), σ. 43-45 και σ. 106], η ΕΤΟΕΑ προτείνει τους ακόλουθους τρεις τύπους τελικών χρηστών:

- Τύπος 1: Κύριοι τελικοί χρήστες για τους οποίους σχεδιάστηκε το ΠΣΔ, συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής, και φορείς όπως το ΔΣΕΘ και η ΕΤΟΕΑ που ορίζονται από την Επιτροπή, για να τους παρασχεθεί συστηματική αρωγή προς άμεση στήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στην ΚΑΛΠ και άλλους οργανισμούς διαχείρισης της αλιείας όπως οι ΠΙΟΔΑ και η ΓΕΑΜ που χρησιμοποιούν το πλαίσιο συλλογής δεδομένων (ΠΣΔ) προκειμένου να εφαρμόσουν τις πολιτικές τους για τη διαχείριση της αλιείας.
- Τύπος 2: Άλλοι φορείς, όπως τα γνωμοδοτικά συμβούλια ή υπεργολάβοι από τους οποίους η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει συμβουλές ή ανάλυση με βάση το πλαίσιο συλλογής δεδομένων (ΠΣΔ).
- Τύπος 3: Όλα τα άλλα όργανα όπως οι ΜΚΟ, οι οργανώσεις αλιέων και τα πανεπιστήμια που ενδιαφέρονται να χρησιμοποιήσουν το πλαίσιο συλλογής δεδομένων (ΠΣΔ) για δικούς τους σκοπούς.

Και οι τρεις τύποι τελικών χρηστών μπορούν να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα, αλλά μόνο οι τύποι 1 και 2 μπορούν να συμβάλλουν στις διαδικασίες προσδιορισμού των απαιτούμενων δεδομένων.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 14

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(14) Οι ανάγκες όσον αφορά δεδομένα που συνδέονται με την αλιευτική πολιτική, που δεν αποτελούν άμεσα αντικείμενο ρύθμισης από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, όπως εκείνα που σχετίζονται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1100/2007 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2347/2002, θα πρέπει επίσης να καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.	(14) Οι ανάγκες όσον αφορά δεδομένα που συνδέονται με την αλιευτική πολιτική, που δεν αποτελούν άμεσα αντικείμενο ρύθμισης από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, όπως εκείνα που σχετίζονται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1100/2007, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 812/2004 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2347/2002, θα πρέπει επίσης να καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.

Αιτιολογία

Για να υπάρχει συμφωνία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 508/2014 άρθρο 77 στοιχείο γ)

Τροπολογία 3

Άρθρο 4

Κατάρτιση πολυετών προγραμμάτων της Ένωσης

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Άρθρο 4</p> <p>Κατάρτιση πολυετών προγραμμάτων της Ένωσης</p> <p>1. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο 23, κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την κατάρτιση των πολυετών προγραμμάτων της Ένωσης για τη συλλογή και διαχείριση βιολογικών, τεχνικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων που αφορούν τον τομέα της αλιείας.</p> <p>2. Τα πολυετή προγράμματα της Ένωσης καταρτίζονται μετά από διαβούλευση με τις περιφερειακές ομάδες συντονισμού που αναφέρονται στο άρθρο 8, την επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας (ΕΤΟΕΑ), καθώς και κάθε άλλο σχετικό επιστημονικό συμβουλευτικό φορέα.</p> <p>3. Κατά την κατάρτιση πολυετούς προγράμματος της Ένωσης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:</p> <p>α) τις ανάγκες πληροφόρησης για τη διαχείριση της κοινής αλιευτικής πολιτικής·</p> <p>β) το βαθμό στον οποίο τα δεδομένα είναι απαραίτητα και συναφή για τις αποφάσεις σχετικά με τη διαχείριση της αλιείας και την προστασία του οικοσυστήματος, συμπεριλαμβανομένων των ευαίσθητων ειδών και ενδιαιτημάτων·</p>	<p>Άρθρο 4</p> <p>Κατάρτιση πολυετών προγραμμάτων της Ένωσης</p> <p>1. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο 23, κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την κατάρτιση των πολυετών προγραμμάτων της Ένωσης για τη συλλογή και διαχείριση βιολογικών, τεχνικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων που αφορούν τον τομέα της αλιείας.</p> <p>2. Τα πολυετή προγράμματα της Ένωσης καταρτίζονται μετά από διαβούλευση με τις περιφερειακές ομάδες συντονισμού που αναφέρονται στο άρθρο 8, την επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας (ΕΤΟΕΑ), καθώς και κάθε άλλο σχετικό επιστημονικό συμβουλευτικό φορέα.</p> <p>3. Κατά την κατάρτιση πολυετούς προγράμματος της Ένωσης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:</p> <p>α) τις ανάγκες διαθέσιμης πληροφόρησης για τη διαχείριση της κοινής αλιευτικής πολιτικής·</p> <p>β) το βαθμό στον οποίο τα δεδομένα είναι απαραίτητα και συναφή για τις αποφάσεις σχετικά με τη διαχείριση της αλιείας και την προστασία του οικοσυστήματος, συμπεριλαμβανομένων των ευαίσθητων ειδών και ενδιαιτημάτων·</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
γ) την ανάγκη για στήριξη των εκτιμήσεων των επιπτώσεων αντικείμενο των οποίων αποτελούν τα μέτρα πολιτικής·	γ) την ανάγκη για στήριξη των εκτιμήσεων των επιπτώσεων αντικείμενο των οποίων αποτελούν τα μέτρα πολιτικής·
δ) το κόστος και τα οφέλη·	δ) το κόστος και τα οφέλη·
ε) τις υφιστάμενες χρονοσειρές·	ε) τις υφιστάμενες χρονοσειρές·
στ) την ανάγκη να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη στο πλαίσιο της συλλογής δεδομένων·	στ) την ανάγκη να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη στο πλαίσιο της συλλογής δεδομένων·
ζ) τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες·	ζ) τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες·
η) τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΕ και των κρατών μελών της.	η) τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΕ και των κρατών μελών της.

Αιτιολογία

Προκειμένου να περιοριστούν οι πρόσθετες δαπάνες κατά τη συλλογή δεδομένων και επειδή τα δεδομένα συνολικά, κατά γένος και κατά είδος, αποτελούν ήδη αντικείμενο επεξεργασίας, η συλλογή δεδομένων δεν μπορεί να δημιουργήσει νέες υποχρεώσεις χωρίς τη συναίνεση όλων των φορέων.

Τροπολογία 4

Άρθρο 6

Εθνικά προγράμματα εργασίας

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Με την επιφύλαξη των υφιστάμενων υποχρεώσεων τους όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων βάσει του ενωσιακού δικαίου, τα κράτη μέλη οφείλουν να συλλέγουν δεδομένα στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, και στο πλαίσιο προγράμματος εργασίας που καταρτίζεται σύμφωνα με το πολυετές πρόγραμμα της Ένωσης και σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014.	1. Με την επιφύλαξη των υφιστάμενων υποχρεώσεων τους όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων βάσει του ενωσιακού δικαίου, τα κράτη μέλη οφείλουν να συλλέγουν δεδομένα στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, και στο πλαίσιο προγράμματος εργασίας που καταρτίζεται σύμφωνα με το πολυετές πρόγραμμα της Ένωσης και σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014.
2. Τα σχέδια εργασίας των κρατών μελών περιέχουν λεπτομερή περιγραφή των εξής στοιχείων:	2. Τα σχέδια εργασίας των κρατών μελών περιέχουν λεπτομερή περιγραφή των εξής στοιχείων:
α) της συχνότητας με την οποία θα συλλέγονται τα δεδομένα·	α) της συχνότητας με την οποία θα συλλέγονται τα δεδομένα·
β) της πηγής των δεδομένων, των διαδικασιών και των μεθόδων για τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων όσον αφορά τα σύνολα δεδομένων που θα παρέχονται στους τελικούς χρήστες·	β) της πηγής των δεδομένων, των διαδικασιών και των μεθόδων για τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων όσον αφορά τα σύνολα δεδομένων που θα παρέχονται στους τελικούς χρήστες·
γ) του πλαισίου ελέγχου και διασφάλισης της ποιότητας για τη διασφάλιση επαρκούς ποιότητας των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 13·	γ) του πλαισίου ελέγχου και διασφάλισης της ποιότητας για τη διασφάλιση επαρκούς ποιότητας των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 13·
δ) των λεπτομερειών που αφορούν τον τρόπο και τον χρόνο κατά τον οποίο απαιτούνται τα δεδομένα·	δ) των λεπτομερειών που αφορούν τον τρόπο και τον χρόνο κατά τον οποίο απαιτούνται τα δεδομένα, όπως αυτές ορίζονται από τους κύριους τελικούς χρήστες ·

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>ε) των διεθνών και περιφερειακών συμφωνιών συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των διμερών και πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού·</p> <p>στ) του τρόπου με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης και των κρατών μελών της.</p> <p>3. Κατά την εκπόνηση του προγράμματος εργασίας του, κάθε κράτος μέλος συντονίζει τις προσπάθειές του με άλλα κράτη μέλη, ιδίως στην ίδια θαλάσσια περιοχή, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής και αποτελεσματική κάλυψη και να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη των δραστηριοτήτων συλλογής δεδομένων.</p> <p>4. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει τη συμμόρφωση του σχεδίου εργασίας του με τις ισχύουσες κοινές συστάσεις των περιφερειακών συντονιστικών ομάδων όπου οι εν λόγω κοινές συστάσεις έχουν εγκριθεί από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, υπό τη μορφή περιφερειακού προγράμματος εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 8.</p>	<p>ε) των διεθνών και περιφερειακών συμφωνιών συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των διμερών και πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού· και</p> <p>στ) του τρόπου με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης και των κρατών μελών της.</p> <p>3. Κατά την εκπόνηση του προγράμματος εργασίας του, κάθε κράτος μέλος συντονίζει τις προσπάθειές του και συνεργάζεται με άλλα κράτη μέλη, ιδίως στην ίδια θαλάσσια περιοχή, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής και αποτελεσματική κάλυψη και να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη των δραστηριοτήτων συλλογής δεδομένων.</p> <p>4. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει τη συμμόρφωση του σχεδίου εργασίας του με τις ισχύουσες κοινές συστάσεις των περιφερειακών συντονιστικών ομάδων όπου οι εν λόγω κοινές συστάσεις έχουν εγκριθεί από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, υπό τη μορφή περιφερειακού προγράμματος εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 8.</p>

Αιτιολογία

Σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, οι κύριοι τελικοί χρήστες θα πρέπει να συμμετέχουν στον καθορισμό των αναγκών σε δεδομένα και θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητούν τη συλλογή δεδομένων όταν χρειάζεται. Επομένως, οι τελικοί χρήστες πρέπει να είναι σε θέση να καθορίζουν τις ανάγκες σε δεδομένα και να υποβάλλουν αιτήσεις συλλογής δεδομένων ανά πάσα στιγμή. Τη στιγμή κατά την οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίσουν σχέδια εργασίας, οι ανάγκες, οι ημερομηνίες υποβολής και οι προθεσμίες για την ολοκλήρωση των δεδομένων προς χρήση από τους κύριους τελικούς χρήστες μπορεί να μην είναι γνωστές.

Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη που βρίσκονται στην ίδια περιοχή όχι μόνο να συντονίζουν τις δράσεις τους, αλλά και **να συνεργάζονται** ενεργά· βλέπε ενότητα 46 του βασικού κανονισμού («τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργάζονται τόσο μεταξύ τους όσο και με την Επιτροπή για το συντονισμό των δραστηριοτήτων συλλογής δεδομένων»). Αυτό θα πρέπει επίσης να συνάδει με τον τίτλο και το περιεχόμενο του άρθρου 8 του υπό εξέταση σχεδίου κανονισμού.

Τροπολογία 5

Άρθρο 7

Εθνικοί ανταποκριτές

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν εθνικό ανταποκριτή και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή. Ο εθνικός ανταποκριτής λειτουργεί ως σημείο επαφής για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους όσον αφορά την κατάρτιση και την εφαρμογή των προγραμμάτων εργασίας.</p> <p>2. Ο εθνικός ανταποκριτής εκτελεί επιπλέον τα ακόλουθα καθήκοντα:</p>	<p>1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν εθνικό ανταποκριτή και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή. Ο εθνικός ανταποκριτής λειτουργεί ως σημείο επαφής για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους όσον αφορά την κατάρτιση και την εφαρμογή των προγραμμάτων εργασίας και συμπεριλαμβάνεται σε κάθε επικοινωνία σχετική με το DC-MAP, μεταξύ άλλων και ως προς τις υποβολές δεδομένων, τις αναφορές και τις σχετικές συνεδριάσεις.</p> <p>2. Ο εθνικός ανταποκριτής εκτελεί επιπλέον τα ακόλουθα καθήκοντα:</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>α) συντονίζει την προετοιμασία της ετήσιας έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 10·</p> <p>β) εξασφαλίζει τη μετάδοση πληροφοριών εντός του κράτους μέλους· και</p> <p>γ) εξασφαλίζει τη συμμετοχή των σχετικών εμπειρογνομόνων σε συνεδριάσεις που διοργανώνονται από την Επιτροπή και τη συμμετοχή τους στις σχετικές περιφερειακές ομάδες συντονισμού που αναφέρεται στο άρθρο 8</p> <p>3. Εάν πολλοί οργανισμοί σε ένα κράτος μέλος συμμετέχουν στην εφαρμογή του προγράμματος εργασίας, ο εθνικός ανταποκριτής φέρει την ευθύνη συντονισμού των συναφών εργασιών.</p>	<p>α) συντονίζει την προετοιμασία της ετήσιας έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 10·</p> <p>β) εξασφαλίζει τη μετάδοση πληροφοριών εντός του κράτους μέλους· και</p> <p>γ) εξασφαλίζει τη συμμετοχή των σχετικών εμπειρογνομόνων σε συνεδριάσεις που διοργανώνονται από την Επιτροπή και τη συμμετοχή τους στις σχετικές περιφερειακές ομάδες συντονισμού που αναφέρεται στο άρθρο 8·</p> <p>δ) μεριμνά, όπου κρίνεται σκόπιμο, για τη διαβούλευση με τις τοπικές ή περιφερειακές αρχές παράκτιων περιοχών με νομική ή οικονομική αρμοδιότητα σε θέματα αλιείας και με τις τοπικές ή περιφερειακές αρχές περιοχών όπου η αλιεία έχει ιδιαίτερη σημασία, και τις ενημερώνει σχετικά.</p> <p>3. Εάν πολλοί οργανισμοί σε ένα κράτος μέλος συμμετέχουν στην εφαρμογή του προγράμματος εργασίας, ο εθνικός ανταποκριτής φέρει την ευθύνη συντονισμού των συναφών εργασιών.</p>

Αιτιολογία

Δεδομένου ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν καλή γνώση του αλιευτικού κλάδου και μπορούν να έχουν νομικές ή οικονομικές αρμοδιότητες σε θέματα αλιείας, χρειάζονται πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί ο κλάδος. Επίσης, διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 508/2014, που είναι το μέσον εφαρμογής της ΚΑΛΠ.

Τροπολογία 6

Άρθρο 8

Συντονισμός και συνεργασία

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, τα κράτη μέλη συντονίζουν τις ενέργειές τους με άλλα κράτη μέλη και καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να συντονίζουν τις δράσεις τους με τρίτες χώρες που ασκούν κυριαρχία ή δικαιοδοσία σε ύδατα που ανήκουν στην ίδια θαλάσσια περιοχή. Για τον σκοπό αυτό, συγκροτείται περιφερειακή ομάδα συντονισμού σε κάθε θαλάσσια περιοχή από τα οικεία κράτη μέλη.</p> <p>2. Οι περιφερειακές ομάδες συντονισμού αποτελούνται από εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη, την Επιτροπή και τους ενδιαφερόμενους τελικούς χρήστες των δεδομένων.</p>	<p>1. Σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, τα κράτη μέλη συντονίζουν τις ενέργειές τους με άλλα κράτη μέλη και καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να συντονίζουν τις δράσεις τους με τρίτες χώρες που ασκούν κυριαρχία ή δικαιοδοσία σε ύδατα που ανήκουν στην ίδια θαλάσσια περιοχή, όπως προβλέπουν το ΔΣΕΘ ή ο FAO (Οργανισμός Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών). Για τον σκοπό αυτό, συγκροτείται περιφερειακή ομάδα συντονισμού σε κάθε θαλάσσια περιοχή από τα οικεία κράτη μέλη.</p> <p>2. Οι περιφερειακές ομάδες συντονισμού αποτελούνται από εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη, την Επιτροπή, τους ενδιαφερόμενους τελικούς χρήστες των δεδομένων, καθώς και από εκπροσώπους τοπικών και περιφερειακών αρχών παράκτιων περιοχών με νομική ή οικονομική αρμοδιότητα σε θέματα αλιείας και από εκπροσώπους τοπικών ή περιφερειακών αρχών περιοχών όπου η αλιεία είναι ιδιαίτερα σημαντική.</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>3. Οι περιφερειακές ομάδες συντονισμού καταρτίζουν κανόνες διεξαγωγής των δραστηριοτήτων τους και συμφωνούν ως προς αυτούς.</p> <p>4. Οι περιφερειακές ομάδες συντονισμού διαβουλεύονται τόσο μεταξύ τους όσο και με την Επιτροπή για θέματα που αφορούν διαφορετικές περιφέρειες.</p> <p>5. Οι περιφερειακές ομάδες συντονισμού δύνανται να καταρτίζουν κοινές συστάσεις υπό τη μορφή σχεδίου περιφερειακού προγράμματος εργασίας όσον αφορά τις διαδικασίες, τις μεθόδους, τη διασφάλιση της ποιότητας και τον έλεγχο της ποιότητας για τη συλλογή και την επεξεργασία των δεδομένων, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχεία α) και β) και στην παράγραφο 4 του άρθρου 5, και όσον αφορά τις στρατηγικές δειγματοληψίας που συντονίζονται σε περιφερειακό επίπεδο. Κατά την κατάρτιση των ως άνω κοινών συστάσεων, οι περιφερειακές ομάδες συντονισμού λαμβάνουν υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΟΕΑ, κατά περίπτωση. Οι συστάσεις αυτές υποβάλλονται στην Επιτροπή, η οποία ελέγχει εάν το σχέδιο κοινών συστάσεων συμβιβάζεται με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και με το πολυετές πρόγραμμα της Ένωσης και, εάν ναι, εγκρίνει το περιφερειακό πρόγραμμα εργασίας μέσω εκτελεστικών πράξεων.</p> <p>6. Στις περιπτώσεις στις οποίες περιφερειακά προγράμματα εργασίας εγκρίνονται από την Επιτροπή, αυτά αντικαθιστούν τα σχετικά μέρη των προγραμμάτων εργασίας που καταρτίζονται από κάθε κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τα οικεία προγράμματα εργασίας αναλόγως.</p> <p>7. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις διαδικασίες, τη μορφή και τα χρονοδιαγράμματα υποβολής και έγκρισης των περιφερειακών σχεδίων εργασίας, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 5.</p> <p>Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 24 παράγραφος 2.</p>	<p>3. Οι περιφερειακές ομάδες συντονισμού καταρτίζουν κανόνες διεξαγωγής των δραστηριοτήτων τους και συμφωνούν ως προς αυτούς.</p> <p>4. Οι περιφερειακές ομάδες συντονισμού διαβουλεύονται τόσο μεταξύ τους όσο και με την Επιτροπή για θέματα που αφορούν διαφορετικές περιφέρειες, όπως προβλέπει το ΔΣΕΘ ή ο FAO (Οργανισμός Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών), συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών υδάτων που βρίσκονται γεωγραφικά σε περιοχές δικαιοδοσίας της CECAF (Επιτροπή Αλιείας για τον Κεντροανατολικό Ατλαντικό).</p> <p>5. Οι περιφερειακές ομάδες συντονισμού δύνανται να καταρτίζουν κοινές συστάσεις υπό τη μορφή σχεδίου περιφερειακού προγράμματος εργασίας όσον αφορά τις διαδικασίες, τις μεθόδους, τη διασφάλιση της ποιότητας και τον έλεγχο της ποιότητας για τη συλλογή και την επεξεργασία των δεδομένων, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχεία α) και β) και στην παράγραφο 4 του άρθρου 5, και όσον αφορά τις στρατηγικές δειγματοληψίας που συντονίζονται σε περιφερειακό επίπεδο. Κατά την κατάρτιση των ως άνω κοινών συστάσεων, οι περιφερειακές ομάδες συντονισμού λαμβάνουν υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΟΕΑ, κατά περίπτωση. Οι συστάσεις αυτές υποβάλλονται στην Επιτροπή, η οποία ελέγχει εάν το σχέδιο κοινών συστάσεων συμβιβάζεται με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και με το πολυετές πρόγραμμα της Ένωσης και, εάν ναι, εγκρίνει το περιφερειακό πρόγραμμα εργασίας μέσω εκτελεστικών πράξεων.</p> <p>6. Στις περιπτώσεις στις οποίες περιφερειακά προγράμματα εργασίας εγκρίνονται από την Επιτροπή, αυτά αντικαθιστούν τα σχετικά μέρη των προγραμμάτων εργασίας που καταρτίζονται από κάθε κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τα οικεία προγράμματα εργασίας αναλόγως.</p> <p>7. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις διαδικασίες, τη μορφή και τα χρονοδιαγράμματα υποβολής και έγκρισης των περιφερειακών σχεδίων εργασίας, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 5.</p> <p>Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 24 παράγραφος 2.</p>

Αιτιολογία

Δεδομένου ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν καλή γνώση του αλιευτικού κλάδου και συμμετέχουν, δυνάμει των οικονομικών ή νομικών τους αρμοδιοτήτων, στη διαχείρισή του, χρειάζονται πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί. Επίσης, διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 508/2014, που είναι το μέσον εφαρμογής της ΚΑΛΠ. Η αναφορά στο ΔΣΕΘ αποτελεί διευκρίνιση στην έννοια «θαλάσσια περιοχή».

Το ΔΣΕΘ έχει προβεί στον ορισμό των θαλάσσιων περιοχών μόνον στη ζώνη του Βορείου Ατλαντικού και δεν έχει καλύψει τη Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα. Η κατανομή που υιοθετεί ο FAO καλύπτει το σύνολο των ωκεανών.

Τροπολογία 7

Άρθρο 16

Διαδικασία για τη διασφάλιση της παροχής λεπτομερών και συγκεντρωτικών δεδομένων

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλες διαδικασίες και ηλεκτρονικές τεχνολογίες για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του άρθρου 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και απέχουν από κάθε περιττό περιορισμό στην ευρύτερη δυνατή διάδοση λεπτομερών και συγκεντρωτικών δεδομένων.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες διασφαλίσεις, σε περίπτωση που τα δεδομένα περιλαμβάνουν πληροφορίες που αφορούν φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο 23, κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που προβλέπουν κατάλληλες διασφαλίσεις που πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά την εξέταση αυτών των πληροφοριών.</p> <p>3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα συναφή λεπτομερή και συγκεντρωτικά δεδομένα επικαιροποιούνται και διατίθενται στους τελικούς χρήστες εντός ενός μηνός από την παραλαβή του αιτήματος για τα εν λόγω δεδομένα. Σε περίπτωση υποβολής αιτήσεων από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα επικαιροποιούνται και διατίθενται εντός δύο μηνών από την παραλαβή της σχετικής αίτησης.</p> <p>4. Στις περιπτώσεις που ζητούνται λεπτομερή δεδομένα για επιστημονική δημοσίευση, τα κράτη μέλη δύνανται, προκειμένου να προστατεύσουν τα επαγγελματικά συμφέροντα των φορέων συλλογής δεδομένων, να απαιτούν η δημοσίευση των δεδομένων να καθυστερήσει κατά 3 έτη από την ημερομηνία στην οποία αναφέρονται τα δεδομένα. Τα κράτη μέλη πληροφορούν τους τελικούς χρήστες και την Επιτροπή για κάθε τέτοια απόφαση και την αιτιολογούν.</p>	<p>1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλες διαδικασίες και ηλεκτρονικές τεχνολογίες για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του άρθρου 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και απέχουν από κάθε περιττό περιορισμό στην ευρύτερη δυνατή διάδοση λεπτομερών και συγκεντρωτικών δεδομένων.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες διασφαλίσεις, σε περίπτωση που τα δεδομένα περιλαμβάνουν πληροφορίες που αφορούν φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί.</p> <p>3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα συναφή λεπτομερή και συγκεντρωτικά δεδομένα επικαιροποιούνται και διατίθενται στους τελικούς χρήστες, όπως ορίζεται από την επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας (ΕΤΟΕΑ), εντός ενός μηνός από την παραλαβή του αιτήματος για τα εν λόγω δεδομένα, εφόσον το αίτημα έχει υποβληθεί βάσει προκαθορισμένου ετήσιου χρονοδιαγράμματος. Σε περίπτωση υποβολής αιτήσεων από τους κύριους τελικούς χρήστες εκτός ετήσιου χρονοδιαγράμματος ή από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη πέραν των κυρίων τελικών χρηστών, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα επικαιροποιούνται και διατίθενται εντός δύο μηνών από την παραλαβή της σχετικής αίτησης.</p> <p>4. Στις περιπτώσεις που ζητούνται λεπτομερή δεδομένα για επιστημονική δημοσίευση, τα κράτη μέλη δύνανται, προκειμένου να προστατεύσουν τα επαγγελματικά συμφέροντα των φορέων συλλογής δεδομένων, να απαιτούν η δημοσίευση των δεδομένων να καθυστερήσει κατά 3 έτη από την ημερομηνία στην οποία αναφέρονται τα δεδομένα. Τα κράτη μέλη πληροφορούν τους τελικούς χρήστες και την Επιτροπή για κάθε τέτοια απόφαση και την αιτιολογούν.</p>

Αιτιολογία

Συμφωνία με τον ορισμό των τελικών χρηστών. Η προβληματική για την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι ουσιώδους σημασίας. Σκόπιμο είναι τα λαμβανόμενα μέτρα και οι παρεχόμενες διασφαλίσεις να μην εξετάζονται μόνον από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η ΕΤΟΕΑ (επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρέχει σαφή ορισμό της έννοιας των τελικών χρηστών.

Τροπολογία 8

Άρθρο 17

Συμβατά συστήματα αποθήκευσης και ανταλλαγής δεδομένων

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Με στόχο τη μείωση των δαπανών και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα δεδομένα για τους τελικούς χρήστες και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη, τα κράτη μέλη, η Επιτροπή, οι επιστημονικοί συμβουλευτικοί φορείς και κάθε συναφής τελικός χρήστης συνεργάζονται για την ανάπτυξη συμβατών συστημάτων αποθήκευσης και ανταλλαγής δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις της οδηγίας 2007/2/ΕΚ. Τα εν λόγω συστήματα διευκολύνουν επίσης τη διάδοση των πληροφοριών στα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Τα περιφερειακά προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 6 μπορούν να χρησιμεύσουν ως βάση για συμφωνία σχετικά με τα εν λόγω συστήματα.</p> <p>2. Θεσπίζονται μέτρα διασφάλισης, ανάλογα με την περίπτωση, εάν τα συστήματα αποθήκευσης και ανταλλαγής δεδομένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν πληροφορίες που αφορούν φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 23 για τον καθορισμό κατάλληλων διασφαλίσεων που θα χρησιμοποιούνται για το χειρισμό τέτοιων πληροφοριών.</p> <p>3. Εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις διαδικασίες, τους μορφοτύπους, τους κωδικούς και τα χρονοδιαγράμματα που θα χρησιμοποιούνται για να εξασφαλίζεται η συμβατότητα των συστημάτων αποθήκευσης και ανταλλαγής δεδομένων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 24 παράγραφος 2.</p>	<p>1. Με στόχο τη μείωση των δαπανών και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα δεδομένα για τους τελικούς χρήστες, τα κράτη μέλη, η Επιτροπή, οι επιστημονικοί συμβουλευτικοί φορείς και κάθε συναφής τελικός χρήστης συνεργάζονται για την ανάπτυξη συμβατών συστημάτων αποθήκευσης και ανταλλαγής δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις της οδηγίας 2007/2/ΕΚ. Τα εν λόγω συστήματα διευκολύνουν επίσης τη διάδοση των πληροφοριών σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη πέραν των κυρίων τελικών χρηστών, όπως ορίζεται από την ΕΤΟΕΑ. Τα περιφερειακά προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 6 μπορούν να χρησιμεύσουν ως βάση για συμφωνία σχετικά με τα εν λόγω συστήματα.</p> <p>2. Θεσπίζονται μέτρα διασφάλισης, ανάλογα με την περίπτωση, εάν τα συστήματα αποθήκευσης και ανταλλαγής δεδομένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν πληροφορίες που αφορούν φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί.</p> <p>3. Εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις διαδικασίες, τους μορφοτύπους, τους κωδικούς και τα χρονοδιαγράμματα που θα χρησιμοποιούνται για να εξασφαλίζεται η συμβατότητα των συστημάτων αποθήκευσης και ανταλλαγής δεδομένων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 24 παράγραφος 2.</p>

Αιτιολογία

Συμφωνία με τον ορισμό των τελικών χρηστών.

Η προβληματική για την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι ουσιώδους σημασίας. Σκόπιμο είναι τα λαμβανόμενα μέτρα και οι παρεχόμενες διασφαλίσεις να μην εξετάζονται μόνον από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

1. επικροτεί την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ενωσιακού πλαισίου για τη συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων στον τομέα της αλιείας και τη στήριξη όσον αφορά τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις για την κοινή αλιευτική πολιτική, και τη θεωρεί ακρογωνιαίο λίθο για τη δημιουργία μιας περιφερειακής κοινής αλιευτικής πολιτικής·

2. θεωρεί ότι η συλλογή δεδομένων έχει ζωτική σημασία για τη βελτίωση των γνώσεων των αλιευτικών αποθεμάτων και τη μακροπρόθεσμη διαχείριση της αλιείας. Η βελτίωση της συλλογής δεδομένων θα επιτρέψει μια πιο αξιόπιστη εκτίμηση της μέγιστης βιώσιμης απόδοσης και την επίτευξη μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας, όπως ορίζεται στον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1380/2013·

3. θεωρεί ότι η πρόταση κανονισμού είναι ένα πολύτιμο μέσο για την επίτευξη βιώσιμης αλιείας έως το 2020·

4. σημειώνει ότι η σταδιακή μετατόπιση του ενδιαφέροντος στις επιπτώσεις της αλιείας στο οικοσύστημα έχει ενισχύσει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις αυτές, αρχή που διατυπώνεται στο άρθρο 2 της νέας ΚΑΛΠ ως ένας από τους κύριους στόχους [κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1380/2013]·

5. σημειώνει ότι η αξιόπιστη συλλογή δεδομένων σχετικά με τα θαλάσσια είδη, εμπορεύσιμα ή μη, μαζί με άλλα συναφή περιβαλλοντικά δεδομένα, θα οδηγήσει σε ακριβέστερη εκτίμηση της κατάστασης των αποθεμάτων και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, καθώς και της δυναμικής τους·
6. εκφράζει την ανησυχία της για τη μείωση της συχνότητας συλλογής δεδομένων, που ενδέχεται να έχει επιπτώσεις στην παρακολούθηση και τη δημιουργία σειρών, κυρίως για δεδομένα που μπορεί να εξελίσσονται ραγδαία και να έχουν σημαντικές συνέπειες στα μέτρα διαχείρισης·
7. θεωρεί ότι η πρόταση αποτελεί σημαντικό βήμα για την υιοθέτηση της οικοσυστημικής προσέγγισης της μεταρρυθμισμένης κοινής αλιευτικής πολιτικής·
8. προτείνει ως πρώτο βήμα για την αξιολόγηση των επιπτώσεων της αλιείας στα ευπαθή θαλάσσια οικοσυστήματα την ανάλυση της αλληλεπικάλυψης μεταξύ της χωρικής κατανομής των αλιευτικών δραστηριοτήτων και της θέσης των ευπαθών θαλάσσιων ενδιατημάτων. Ένα από τα προαπαιτούμενα είναι η διαθεσιμότητα χαρτών των ενδιατημάτων, ελλείψει των οποίων θα πρέπει να διενεργούνται ειδικές μελέτες στο πλαίσιο των άμεσων μέτρων διαχείρισης. Κατά δεύτερον, πρέπει να προσδιοριστούν λεπτομερώς οι επιπτώσεις των διαφόρων τύπων αλιευτικών εργαλείων σε διάφορους τύπους ενδιατημάτων·
9. επισημαίνει τις μεγάλες δυνατότητες για την αύξηση της διαλειτουργικότητας που απορρέουν από την οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική·
10. παρατηρεί ότι η χρήση ερευνητικών σκαφών ως κοινών πλατφορμών για τη συλλογή δεδομένων (ΠΣΔ) και τους σκοπούς της οδηγίας-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική είναι η καλύτερη μέθοδος ελαχιστοποίησης του λειτουργικού κόστους. Ωστόσο, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η επάρκεια ανθρώπινων πόρων και εξοπλισμού στα κράτη μέλη, προκειμένου να επιτραπεί η ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων·
11. συμφωνεί με τον στόχο της καλύτερης προσαρμογής των διαθέσιμων δεδομένων στις ανάγκες διαχείρισης, εφιστά εντούτοις την προσοχή στις συνέπειες που μπορεί να έχει η ανάλυση κόστους/οφέλους ή κόστους/χρήσης που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για ορισμένα δεδομένα, οι έρευνες στη θάλασσα δεν είναι δυνατόν να αντικατασταθούν από λιγότερο δαπανηρές μεθόδολογίες·
12. καλεί τα κράτη μέλη να προβούν σε αξιολόγηση των υφιστάμενων συστημάτων συλλογής δεδομένων, προκειμένου να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα. Με τις εν λόγω διαδικασίες αξιολόγησης θα πρέπει να επανεξετάζονται η συμμόρφωση, τα πρωτόκολλα διαβίβασης δεδομένων, η συλλογή, η επεξεργασία, η υποβολή και η εκτίμηση της ποιότητας των δεδομένων. Η αποτελεσματική περιφερειακή συλλογή δεδομένων καθώς και η δημιουργία περιφερειακών βάσεων δεδομένων θα πρέπει να οδηγήσουν στην καλύτερη ενσωμάτωση αυτών σε σχέδια διαχείρισης·
13. καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να καταβάλουν προσπάθειες, στο μέτρο του δυνατού, για την εξασφάλιση ανοικτής πρόσβασης στα δεδομένα που συλλέγονται, και μάλιστα σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιείται από τους ενδιαφερόμενους χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Έχει ζωτική σημασία να αυξηθούν οι πληροφορίες που διατίθενται στις επιμέρους περιφέρειες και να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη οι ανάγκες τους·
14. σημειώνει ότι τα επιστημονικά δεδομένα για την αλιεία είναι ήδη ευρέως διαθέσιμα, σπανίως όμως σε εύχρηστο για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές μορφότυπο, δεδομένης της έλλειψης κατάλληλης διεπαφής και τεχνογνωσίας σε τοπικό επίπεδο·
15. τονίζει τη σημασία της συλλογής στοιχείων για την ποιοτική και ποσοτική ανάλυση της γαλάζιας οικονομίας, καθώς η συλλογή δεδομένων είναι απαραίτητη για την κάλυψη των υφιστάμενων κενών γνώσης·
16. υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα των κοινωνικοοικονομικών δεδομένων για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια και φρονεί ότι η εναρμόνιση των δεδομένων αυτών θα μπορέσει μεσοπρόθεσμα να συμβάλει στην επίτευξη μεγαλύτερης εναρμόνισης και στην ενίσχυση των κοινωνικών ρυθμίσεων στους κλάδους αυτούς·
17. σημειώνει, ωστόσο, ότι η χρηματοδότηση από το ΕΤΘΑ θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί μόνο για τη συλλογή δεδομένων στο πλαίσιο της ΚΑΛΠ και των κανονισμών του ΕΤΘΑ·
18. ζητεί χρηματοδότηση της συλλογής δεδομένων και την παροχή επιστημονικών συμβουλών που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και να ανταναικλά τους φιλόδοξους στόχους της ΚΑΛΠ. Η ενδεχόμενη συλλογή δεδομένων για σκοπούς ξένους προς την ΚΑΛΠ δεν θα πρέπει να χρηματοδοτείται με μέσα του ΕΤΘΑ·

19. υπογραμμίζει τη σημασία της συλλογής κοινωνικοοικονομικών δεδομένων για τη βιομηχανία μεταποίησης ιχθύων. Η καταγωγή των μεταποιημένων ιχθύων είναι ένα σημαντικό μέτρο για την κατανόηση της αλυσίδας αξίας των μικρών αλιευτικών κοινοτήτων και η διαθεσιμότητα των πληροφοριών αυτών θα μπορούσε να διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό την πολιτική προσέγγιση της τοπικής αλιείας μικρής κλίμακας και της παράκτιας αλιείας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η συλλογή και η προσεκτική ανάλυση κοινωνικοοικονομικών δεδομένων, όπως η εκπροσώπηση των φύλων μεταξύ των εργαζομένων και τα είδη απασχόλησης, θα μπορούσαν να προσφέρουν νέες δυνατότητες δημιουργίας θέσεων εργασίας και οικονομικής ανάπτυξης στις παράκτιες περιοχές. Εκτιμάται ότι η δυνητική απόδοση κάθε ευρώ που επενδύεται στη συλλογή δεδομένων, τον έλεγχο και την επιβολή της νομοθεσίας στον κλάδο της αλιείας είναι δεκαπλάσια·

20. επαναλαμβάνει ότι η συγκέντρωση και η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση των θαλασσών και των ωκεανών δεν θα πρέπει να δημιουργεί καμία όχληση ή πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τους οικονομικούς φορείς ⁽¹⁾·

21. συγχαίρει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη συμπεριληψη των κοινωνικοοικονομικών δεδομένων από την υδατοκαλλιέργεια στην πρότασή της. Η ΕτΠ θεωρεί ότι η γαλάζια οικονομία μπορεί να συμβάλει τα μέγιστα στην ευρωπαϊκή ατζέντα για την απασχόληση και την ανάπτυξη, ιδίως επειδή δημιουργεί πολύτιμες θέσεις εργασίας στις διαρθρωτικά μειονεκτούσες περιφέρειες. Η βελτίωση της συλλογής δεδομένων θα επηρεάσει θετικά την καινοτομία και τον ανταγωνισμό και θα μειώσει τις αβεβαιότητες που συνδέονται με τη θάλασσα ⁽²⁾·

22. επικροτεί το γεγονός ότι η πρόταση τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση·

23. επιδοκιμάζει τις σημαντικές προσπάθειες που έχει καταβάλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με σκοπό την εφαρμογή των αρχών της καλύτερης νομοθετικής ρύθμισης και απλούστευσης της πρότασης·

24. προτείνει να προχωρήσει ο νομοθέτης στην κατάταξη των σημαντικότερων τύπων τελικών χρηστών για λόγους συμμόρφωσης με τις συστάσεις της ΕΤΟΕΑ:

Τύπος 1: Κύριοι τελικοί χρήστες για τους οποίους σχεδιάστηκε το ΠΣΔ, συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής, και φορείς όπως το ΔΣΕΘ και η ΕΤΟΕΑ που ορίζονται από την Επιτροπή, για να τους παρασχεθεί συστηματική αρωγή προς άμεση στήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στην ΚΑΛΠ και άλλους οργανισμούς διαχείρισης της αλιείας όπως οι ΠΟΔΑ και η ΓΕΑΜ που χρησιμοποιούν το πλαίσιο συλλογής δεδομένων (ΠΣΔ) προκειμένου να εφαρμόσουν τις πολιτικές τους για τη διαχείριση της αλιείας.

Τύπος 2: Άλλοι φορείς, όπως τα γνωμοδοτικά συμβούλια ή υπεργολάβοι από τους οποίους η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει συμβουλές ή ανάλυση με βάση το πλαίσιο συλλογής δεδομένων (ΠΣΔ).

Τύπος 3: Όλα τα άλλα όργανα όπως οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές για τις οποίες η αλιεία έχει ιδιαίτερη σημασία, οι ΜΚΟ, οι οργανώσεις αλιέων και τα πανεπιστήμια που ενδιαφέρονται να χρησιμοποιήσουν το πλαίσιο συλλογής δεδομένων (ΠΣΔ) για δικούς τους σκοπούς·

25. ζητεί, στο πλαίσιο της ΚΑΛΠ, όχι μόνον να συλλέγονται δεδομένα σχετικά με τα αλιευτικά αποθέματα, με στόχο την επίτευξη μιας βιώσιμης αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, αλλά και να συγκεντρώνονται αξιόπιστα δεδομένα σχετικά με τη διαχείριση των πληθυσμών των θηρευτών ιχθύων (όπως η βίδρα, ο κορμοράνος, ο σταχτοτσικνιάς), καθώς και άλλων αυστηρά προστατευόμενων ειδών (όπως ο κάστορας).

Βρυξέλλες 10 Φεβρουαρίου 2016

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Markku MARKKULA

⁽¹⁾ NAT-V/044

⁽²⁾ NAT-V/044

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL